

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

**Sprawozdanie z realizacji Priorytetów komponentu regionalnego w ramach Programu Operacyjnego
Kapitał Ludzki 2007-2013**

I. INFORMACJE OGÓLNE

1. Rodzaj sprawozdania			
A. Sprawozdanie okresowe			
B. Sprawozdanie roczne		X	
C. Sprawozdanie końcowe			
2. Okres sprawozdawczy		I półrocze 2013	
3.	Numer Priorytetu PO KL	VI, VII, VIII, IX	
4.	Nazwa Instytucji Pośredniczącej	Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego	
5.	Dane osoby sporządzającej sprawozdanie	w części rzeczowej	w części finansowej
	Imię i nazwisko	Priorytet VI: Dorota Wysmyk	Priorytet VI: Dorota Wysmyk
		Priorytet VII: Wiesław Grabski	Priorytet VII: Wiesław Grabski
		Priorytet VIII: Aneta Agdan	Priorytet VIII: Aneta Agdan
Priorytet IX: Magdalena Maciejko		Priorytet IX: Magdalena Maciejko	
Nr telefonu	71 776 98 20, 71 776 96 20, 71 776 96 14	71 776 98 20, 71 776 96 20, 71 776 96 14	
Adres poczty elektronicznej	dorota.wysmyk@dolnyslask.pl wieslaw.grabski@umwd.pl aneta.agdan@dolnyslask.pl magdalena.maciejko@dolnyslask.pl	dorota.wysmyk@dolnyslask.pl wieslaw.grabski@umwd.pl aneta.agdan@dolnyslask.pl magdalena.maciejko@dolnyslask.pl	

II. PRZEBIEG REALIZACJI PRIORYTETU

1. Analiza stopnia osiągnięcia oczekiwanych efektów oraz wartości docelowych wskaźników w podziale na cele szczegółowe

PRIORYTET VI

Biorąc pod uwagę stopień realizacji głównych wskaźników oraz dotychczasowe wykorzystanie środków należy przyjąć, iż realizacja zadań w obszarze zatrudnienia nie odbiega od założonego planu. Tempo kontraktacji i wydatkowania ma odzwierciedlenie w wartościach osiąganych wskaźników i świadczy o przełożeniu wykorzystanych środków na liczbę podmiotów lub osób, którym udzielono wsparcia.

Projekty w ramach Priorytetu VI przyczyniają się do osiągnięcia następujących celów szczegółowych Priorytetu (opisano wskaźniki, w przypadku których nie osiągnięto jeszcze wartości docelowej, wraz z prognozą możliwości zbliżenia się do tej wartości):

Cel szczegółowy 1- Zwiększenie zasięgu oddziaływania Aktywnej Polityki Rynku Pracy:

Wskaźniki produktu:

Liczba osób, które zakończyły udział w projektach realizowanych w ramach Priorytetu - od początku realizacji Programu do końca okresu sprawozdawczego wskaźnik ten został osiągnięty na poziomie 57 774, co stanowi 79,60% wartości docelowej wskaźnika i sukcesywnie przyrasta (w I półroczu 2013 r. wzrost o 1 811 osób). Stopień jego realizacji jest na poziomie zbliżonym do poziomu rozliczenia środków (81,22% bez Poddziałania 6.1.2). Na podstawie analizy projektów realizowanych oraz dostępnych środków, IP2 stwierdza, że wartość docelowa oszacowana na poziomie 72 584 osoby nie będzie możliwa do osiągnięcia w 100%. Działanie 6.3 nie będzie miało wpływu na przyrost wskaźnika ze względu na fakt, iż realizacja oraz rozliczenie projektów w tym Działaniu zostały zakończone, a osiągnięta wartość wskaźnika wynosi 1 783 osoby. W ramach Poddziałania 6.1.1 dla projektów będących w trakcie realizacji, na podstawie wniosków o dofinansowanie oraz

wniosek o płatność, stwierdza się, że wartość możliwa do osiągnięcia wynosi 5 512 osób. W wyniku realizacji projektów Poddziałania 6.1.3 wskaźnik został osiągnięty na poziomie 45 873, w tym w bieżącym okresie sprawozdawczym udział w projektach zakończyło 1 381 osób. Szacuje się, że w projektach Powiatowych Urzędów Pracy w 2013 r., 7 993 osoby mogą jeszcze zakończyć udział, natomiast w Działaniu 6.2 wskaźnik został osiągnięty na poziomie 1 714 osób, w tym w bieżącym okresie sprawozdawczym udział w projektach zakończyło 211 osób oraz przewiduje się, że spodziewany przyrost wskaźnika wyniesie 994 osoby. Łączny przyrost wskaźnika możliwy do osiągnięcia dla Priorytetu VI wynosi około 14 499 osób. Szacuje się, że docelowo wskaźnik może osiągnąć wartość ok. 72 273 osób (99,57%). Biorąc powyższe pod uwagę oraz wartość docelową przedmiotowego wskaźnika na poziomie 72 584, IP2 szacuje, że wartość ta nie zostanie osiągnięta w 100%. W stosunku do prognozy wykazanej w sprawozdaniu za 2012 rok, powodem zmiany jest zmniejszenie środków na projekty Poddziałania 6.1.3 w 2013 r. w stosunku do zakładanych w *Planie działania*, dostosowanie form wsparcia do specyficznych potrzeb promowanych grup docelowych oraz rozwiązanie 1 umowy w ramach Poddziałania 6.1.1. (udział w projekcie miało zakończyć ok. 50 osób). Obecnie planuje się podpisanie kolejnych umów w ramach środków uwolnionych w wyniku rozwiązania ww. umowy, dostępnej alokacji oraz w ramach oszczędności, które mogą powstać w Priorytecie VI. Niemniej jednak, analizując projekty możliwe do przyjęcia do realizacji, szacuje się, że nie będą one miały większego wpływu na osiągniętą wartość wskaźnika. Natomiast, zakładając możliwość realizacji projektów systemowych PUP w 2014 r. oraz dostępność środków Funduszu Pracy na poziomie zbliżonym do 2013 r., można prognozować objęcie wsparciem w ramach Priorytetu VI dodatkowych 8 000 osób, co znacznie zwiększy osiągniętą wartość powyższego wskaźnika.

Liczba osób, które zostały objęte Indywidualnym Planem Działania – od początku realizacji Programu do końca okresu sprawozdawczego wskaźnik ten został osiągnięty na poziomie 16 227, co stanowi 75,73% wartości docelowej wskaźnika i świadczy o niższym niż zakładano stopniu realizacji wartości docelowej. Należy jednak zaznaczyć dynamikę w stosunku do roku 2012 (w bieżącym okresie objęto IPD 511 osób). Mając na uwadze to, że w 2012 roku kryteria dostępu obligowały wnioskodawców Poddziałania 6.1.1 oraz 6.1.3 do objęcia wszystkich uczestników projektów Indywidualnym Planem Działania, przy jednoczesnym zwiększeniu środków dla Poddziałania 6.1.3 w roku 2013 oraz dzięki zachowaniu powyższego kryterium również w *Planie działania na rok 2013*, IP oraz IP2 stoi na stanowisku, że realizacja wskaźnika nie jest zagrożona. Szacuje się, że IPD zostanie jeszcze objętych 8 839 osób. IP co roku wymaga realizacji kompleksowego wsparcia w projektach na rzecz osób chcących rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej wraz z pogłębioną analizą predyspozycji zawodowych podczas etapu rekrutacji, zatem projekty zapewniają odpowiednie pod względem merytorycznym wsparcie dla uczestników.

Liczba osób, które skorzystały z instrumentów zwrotnych (oraz pozostałe wskaźniki dotyczące inżynierii finansowej) - osiągnięta wartość wskaźnika na koniec okresu sprawozdawczego wynosi 0%. W wyniku rozpoczęcia z dniem 01.01.2013 r. realizacji projektu prognozuje się, że wartość docelowa (148 osób) zostanie osiągnięta, ponieważ Beneficjent zaplanował, że 160 osób skorzysta z powyższej formy wsparcia. W okresie objętym sprawozdaniem Beneficjent rozliczył pierwsze wnioski o płatność dotyczące utworzenia funduszu pożyczkowego oraz wstępnego etapu realizacji projektu, na który składała się m.in. procedura stworzenia i akceptacji dokumentów projektu („Regulaminu pożyczki”). W kolejnych etapach planowane jest prowadzenie rekrutacji, doradztwa zawodowego, organizowanie szkoleń oraz wsparcia doradztwem biznesowym. Planowane jest również udzielanie preferencyjnych pożyczek na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Liczba kluczowych pracowników PSZ, którzy zakończyli udział w szkoleniach w systemie pozaszkolnym, istotnych z punktu widzenia regionalnego rynku pracy - od początku realizacji Programu do końca okresu sprawozdawczego wskaźnik ten został osiągnięty na poziomie 344 (przed urealnieniem - 434 pracowników PSZ). Omawiany wskaźnik mierzony jest „na wyjściu” z projektu i osiągnięty został na poziomie 66,54% przy jednoczesnym poziomie rozliczenia środków w wysokości 82,92%. Większość projektów Powiatowych Urzędów Pracy koncentruje się w znacznej mierze na wsparciu w postaci dofinansowania zatrudnienia doradców zawodowych i pośredników pracy, a w mniejszym stopniu na wsparciu szkoleniowym. W wyniku realizacji projektów w latach 2008-2012 dofinansowaniem objęto około 250 etatów pośredników pracy i doradców zawodowych. Dofinansowanie to zawiera się w poziomie rozliczonych środków, lecz nie przekłada się na realizację wskaźnika. W związku z faktem, że nie planuje się ogłaszania kolejnych konkursów, wartości wskaźnika w kolejnych okresach sprawozdawczych będą przyrastać wyłącznie w oparciu o projekty przyjęte do realizacji w wyniku konkursu w 2011 roku. Po przeanalizowaniu danych z wniosków o dofinansowanie i wniosków o płatność, dotyczących projektów będących w trakcie realizacji stwierdza się, że wskaźnik przyrośnie o około 88 osób (przy czym nie uwzględnia się urealnienia wskaźnika). Zgodnie z sugestią IP, IP2 podejmowała negocjacje z wszystkimi Powiatowymi Urzędami Pracy, których projekty zostały rekomendowane do

dofinansowania, w zakresie możliwości zwiększenia liczby kluczowych pracowników PSZ objętych szkoleniami. W wyniku negocjacji, część z Powiatowych Urzędów Pracy zwiększyła planowaną wartość docelową wskaźnika, jednak nie gwarantuje to osiągnięcia wartości docelowej na poziomie 517 osób. Mierzony wskaźnik nie obejmuje danych dotyczących wsparcia udzielanego kluczowym pracownikom PSZ, którzy kształcą się w formach szkolnych, tj. brak np. liczby pracowników realizujących studia podyplomowe oraz nie obejmuje osób otrzymujących wsparcie, ale nie należących do grupy pracowników kluczowych. Zdaniem IP2 brak ujęcia tych osób we wskaźniku, przy ich jednoczesnym udziale w projektach Poddziałania 6.1.2, zaniża osiągnięte wartości oraz prognozy wartości możliwych do osiągnięcia, a jednocześnie podnoszenie kwalifikacji tych osób w formach szkolnych wpisuje się w cel szczegółowy 1. Pracownicy publicznych służb zatrudnienia, poprzez podnoszenie swoich kwalifikacji i kompetencji, realizują warunek dążenia do zapewnienia odpowiednich warunków organizacyjnych i instytucjonalnych na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych.

Cel szczegółowy 2 - Zwiększenie poziomu zatrudnienia wśród osób młodych:

Wskaźnik produktu:

Liczba osób, które zakończyły udział w projektach realizowanych w ramach Priorytetu - w tym liczba osób w wieku 15-24 lata - od początku realizacji Programu do końca okresu sprawozdawczego wskaźnik ten został osiągnięty na poziomie 19 313, co stanowi 99,12% wartości docelowej. W bieżącym okresie sprawozdawczym udział w projektach zakończyło 517 osób młodych. Zdaniem IP i IP2, pomimo zwiększenia wartości docelowej, jaka miała miejsce w 2013 roku, jest ona możliwa do osiągnięcia. Szacuje się, że w związku z realizacją projektów Powiatowych Urzędów Pracy wskaźnik może wzrosnąć o 1 754 osoby. Ponadto na ostatecznie osiągnięty poziom wskaźnika będą miały wpływ projekty realizowane w ramach Poddziałania 6.1.1 oraz Działania 6.2. Projekty skierowane do osób młodych, promowane były zarówno w latach ubiegłych jak i w bieżącym roku. Kryterium dostępu obowiązujące zgodnie z *Planem działania na rok 2013*, które zobowiązywało Beneficjentów do tego, aby grupę docelową projektu stanowiły co najmniej w 50% osoby w wieku 15-30 lat zdecydowanie przyczyni się do osiągnięcia celu.

Dla uczestników projektów będących osobami młodymi **efektywność zatrudnieniowa** monitorowana w projektach Działania 6.1 kształtuje się na poziomie 68,64%. Planowana wartość miernika do osiągnięcia to 40%, zatem plan został zrealizowany. W ostatnim okresie odnotowano 8% wzrost efektywności zatrudnieniowej.

Cel szczegółowy 3 – Zmniejszenie bezrobocia wśród osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy (kobiety, osoby długotrwale bezrobotne, osoby niepełnosprawne, osoby bezrobotne zamieszkujące na obszarach wiejskich):

Wskaźnik produktu:

Liczba osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, które otrzymały bezzwrotne dotacje; w zakresie podwskaźnika: **w tym liczba osób niepełnosprawnych** – od początku realizacji Programu do końca okresu sprawozdawczego wskaźnik ten został osiągnięty na poziomie 300 osób, co stanowi 117,65% wartości docelowej wskaźnika. W I półroczu 2013 roku nastąpił znaczny przyrost wartości wskaźnika - 50 osób niepełnosprawnych otrzymało bezzwrotne dotacje, co pozwoliło osiągnąć zadawalający efekt. W opinii IP2 oraz IP zasadniczy wpływ na osiągnięty wynik mają konkursy wyodrębnione na rzecz osób niepełnosprawnych w *Planach działania na rok 2011 i 2012* oraz zastosowane kryterium dostępu promujące powyższą grupę.

Dla uczestników projektów będących osobami niepełnosprawnymi **efektywność zatrudnieniowa** monitorowana w projektach Działania 6.1 kształtuje się na poziomie 58,90%. Planowana wartość miernika do osiągnięcia to 30%, zatem plan został zrealizowany. Natomiast w grupie osób długotrwale bezrobotnych osiągnięto efektywność zatrudnieniową na poziomie 65,39%. W ostatnim okresie odnotowano duży wzrost obu mierników.

Cel szczegółowy 4 – Zwiększenie poziomu zatrudnienia wśród osób starszych:

Wskaźnik produktu:

Liczba osób w wieku 50-64 lata, które zakończyły udział w projekcie - od początku realizacji Programu do końca okresu sprawozdawczego wskaźnik ten został osiągnięty na poziomie 9 894 (w bieżącym okresie przyrost o 511 osób), co stanowi 74,74% wartości docelowej wskaźnika i jest realizowany głównie przez projekty w Działaniu 6.1. Wpływ realizacji projektów w ramach Działania 6.2 na przyrost wartości wskaźnika jest niewielki, co jest spowodowane brakiem zainteresowania Wnioskodawców Działania 6.2 udzielaniem wsparcia dla grupy osób w wieku 50+. Pomimo wprowadzonych w roku 2011 i 2012 kryteriów promujących tę grupę docelową, w projektach przyjętych do realizacji udział tej grupy jest bardzo niewielki. Wynika to z faktu, że wnioskodawcy chętniej kierują wsparcie, do również promowanych na Dolnym Śląsku, osób w wieku 15-24 lata niż do osób w wieku 50-64 lata. W 2012 roku tylko kilka projektów kierowało wsparcie do grupy w wieku 50+. Wobec powyższego w wyniku realizowanych już projektów, nie nastąpi istotny przyrost tego wskaźnika (szacuje się przyrost o 61 osób). IP2 każdorazowo na spotkaniach z potencjalnymi Wnioskodawcami zachęcała do objęcia

wsparciem osób w wieku 50-64 lata, przy czym otrzymywała informację zwrotną ze strony Wnioskodawców, iż jest to najtrudniejsza grupa docelowa.

IP2 oraz IP stoją na stanowisku, że wartość docelowa na poziomie 13 238 osób nie będzie możliwa do osiągnięcia w 100%. Dzięki przyjętemu w *Planie działania na rok 2013*, w ramach Poddziałania 6.1.3 kryterium dostępu zakładającemu, że co najmniej 25% uczestników projektów będą stanowiły osoby z tej grupy wiekowej, na podstawie wniosków o płatność oraz wniosków o dofinansowanie projektów przyjętych do realizacji w 2013 roku, szacuje się przyrost wskaźnika o około 2 000 osób, zaś łącznie z pozostałymi projektami będącymi w trakcie realizacji (Poddziałanie 6.1.1 oraz Działanie 6.2) – prognozuje się dodatkowo objąć wsparciem 2 339 osób, co pozwoli na osiągnięcie wartości docelowej na poziomie 92,40%.

Dla uczestników projektów w wieku 50+ **efektywność zatrudnieniowa** monitorowana w projektach Działania 6.1 kształtuje się na poziomie 61,90%. Wzrost w stosunku do ubiegłego roku związany jest z kierowaniem wsparcia w ostatnich latach do tej grupy docelowej. Planowana wartość miernika do osiągnięcia to 35%, zatem plan został zrealizowany.

Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej w projektach w ramach Priorytetu VI (Działanie 6.1) na dzień 30.06.2013 roku został osiągnięty w 70,89%. Na powyższy wynik składają się projekty realizowane w ramach Poddziałania 6.1.1 oraz 6.1.3 Do końca I półrocza 2013 roku w Poddziałaniu 6.1.1 zatrudnienie znalazło 95 osób na 206, które zakończyły udział w 13 projektach. Efektywność zatrudnieniowa została osiągnięta na poziomie: ogółem 46,12%, w tym osoby w wieku 50-64 lata - 65%, osoby młode - 50%, osoby niepełnosprawne – 44,62%, osoby długotrwale bezrobotne - 14,29% i osoby niekwalifikujące się do wymienionych grup – 62,50%. Tym samym założone w *Planie działania* wartości miernika zostały osiągnięte dla wszystkich grup docelowych. W pozostałych projektach z Poddziałania 6.1.1, będących w trakcie realizacji, a wyłonionych do dofinansowania w ramach konkursów ogłoszonych w 2011 i 2012 r., przyrost wskaźnika co do zasady będzie wykazany na koniec realizacji projektów.

Natomiast w ramach projektów systemowych Poddziałania 6.1.3 do końca okresu sprawozdawczego osiągnięto efektywność zatrudnieniową dotyczącą projektów realizowanych w 2012 roku na zadawalającym poziomie: ogółem w 75,64%, w tym osoby w wieku 15-24 lata - 72,66%, osoby w wieku 50-64 lata – 65,37%, osoby niepełnosprawne – 67,16%, osoby długotrwale bezrobotne – 67,82% oraz osoby niekwalifikujące się do ww. grup docelowych – 88,65%. Biorąc pod uwagę założone w *Planie działania na 2012 rok* poziomy miernika, zostały one we wszystkich realizowanych projektach osiągnięte lub przekroczone za wyjątkiem 1 projektu, w którym zakładany poziom nie został osiągnięty w grupie osób w wieku 50-64 lata. W związku z tym, Beneficjent zobowiązał się, że w 2013 roku osiągnie powyższy wskaźnik w wartości wyższej niż to zostało zaplanowane w *Planie działania na rok 2013*. W I półroczu 2013 r. osiągnięto również pierwsze wartości miernika dotyczące projektów realizowanych w br. W ramach 6 projektów 213 osób znalazło zatrudnienie z grupy 248 osób, które zakończyły udział w projektach.

Ogółem wskaźnik efektywności zatrudnieniowej dla Priorytetu VI wynosi 70,89%, co świadczy o tym, że ponad połowa uczestników projektów podjęła zatrudnienie. Na koniec okresu sprawozdawczego średnia efektywność zatrudnieniowa dla poszczególnych grup docelowych została przekroczona w stosunku do wartości zakładanych w *Planach działania*. Osiągnięte wartości przedstawiono w załączniku 10 do sprawozdania oraz w części opisowej dotyczącej celów szczegółowych.

Badania ewaluacyjne

W okresie sprawozdawczym podjęta została przez Podkomitet Monitorujący PO KL Województwa Dolnośląskiego uchwała w sprawie przyjęcia wniosków i rekomendacji z przeprowadzonego w 2012 r. badania ewaluacyjnego pt.: „*Ocena trwałości wsparcia skierowanego na rozwój przedsiębiorczości udzielonego uczestnikom projektów, którzy rozpoczęli działalność gospodarczą w ramach Działania 6.2 oraz Poddziałania 8.1.2 PO KL*”. Wyniki badań wskazują, że efektywność kosztowa założenia działalności gospodarczej w przypadku Działania 6.2 wynosi 51,5 tys zł na osobę. Uczestnicy wskazali, że z ogółu dostępnych form wsparcia w Działaniu 6.2 najbardziej przydatne są: udzielenie dotacji i wsparcie pomostowe przy mniejszym udziale przydatności szkoleń i doradztwa. Z badań wynika, że po upływie obowiązkowych 12 miesięcy utrzymania działalności gospodarczej około 60,5% przedsiębiorstw utrzymuje się na rynku. W wyniku badania zdiagnozowano **stosunkowo wysoką przeżywalność przedsiębiorstw**, które są prowadzone w branżach strategicznych/perspektywicznych dla Dolnego Śląska (przeżywalność na poziomie 50%). W związku z tym, sformułowana została rekomendacja polegająca na podjęciu przez IP2 działań promujących wybór przez uczestników projektów przedsięwzięć do dofinansowania, które wpisują się w branże strategiczne/perspektywiczne dla regionu. Wspieranie powstawania przedsięwzięć zakładanych w tych branżach znacząco wpłynie na trwałość oferowanego wsparcia. Działania te będą miały charakter informacyjno-promocyjny, np. w postaci prezentacji dobrych praktyk lub w formie przekazów

informacyjnych na ten temat. W związku z końcowym etapem wdrażania PO KL, powyższe działania mogą mieć zastosowanie w kolejnej perspektywie finansowej.

W odniesieniu do przyczyn braku **trwałości przedsięwzięć, jakim są utworzone działalności gospodarcze**, należy wskazać, że koncentrują się one na braku płynności finansowej, wysokiej konkurencji i braku odbiorców dla oferowanych usług/produktów lub też w mniejszym stopniu na znalezieniu innego źródła utrzymania lub też na przyczynach osobistych. Wskazana w wynikach badań wysoka konkurencja i brak popytu na oferowane usługi sugerują, że w Działaniu 6.2 należy zastanowić się nad jakością prowadzonych analiz i sporządzanych biznesplanów, które z pewnością mają związek z trwałością przedsięwzięcia. Spośród firm, które cechują się przeżywalnością powyżej obowiązkowego czasu trwania zaledwie 19,4% deklaruje, że zatrudnia innych pracowników. Tym samym potwierdza się fakt, że aktywizacja zawodowa w Działaniu 6.2 ma głównie charakter samozatrudnienia.

W okresie sprawozdawczym, na zlecenie IP2, rozpoczęto realizację badania ewaluacyjnego pt.: „*Badanie i ocena działań aktywizacyjnych, adresowanych do osób wykluczonych oraz zagrożonych wykluczeniem zawodowym i/lub społecznym w projektach realizowanych w ramach Priorytetu VI i VII PO KL w województwie dolnośląskim, w kontekście wpływu udzielonego wsparcia na funkcjonowanie uczestników projektów w życiu zawodowym*”. Najważniejsze wnioski i rekomendacje z powyższego badania ewaluacyjnego dotyczące czynników oddziałujących zarówno w sposób bezpośredni, jak i pośredni na poziom wykonania wskaźników, zostaną przedstawione w kolejnym sprawozdaniu.

PRIORYTET VII

Cel szczegółowy 1 - Poprawa dostępu do rynku pracy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

1. ***Liczba klientów instytucji pomocy społecznej, którzy zakończyli udział w projektach dotyczących aktywnej integracji*** (w tym osoby z obszarów wiejskich) – osiągnięta wartość wskaźnika wynosi 18 580 osób, w tym 6 122 osób z terenów wiejskich, co stanowi odpowiednio 54,30% i 65,93% wartości docelowej wskaźnika (przy 70,02% wykorzystaniu alokacji 2007-2013 na podstawie rozliczonych środków). Można zauważyć przyrost wartości przedmiotowego wskaźnika w odniesieniu do wartości osiągniętych w ubiegłym roku, ponieważ na koniec 2012 r. został on osiągnięty na poziomie 14 881 osób (w tym 4 910 osób z terenów wiejskich) - wzrost o 3 699 osób (w tym o 1 212 osób z terenów wiejskich) tj. wzrost wartości wskaźników o około 25 punktów procentowych.
2. ***Liczba klientów instytucji pomocy społecznej objętych kontraktami socjalnymi w ramach realizowanych projektów*** – osiągnięta wartość wskaźnika wynosi 18 906 osób, co stanowi 59,54% poziomu realizacji wskaźnika zaplanowanego do osiągnięcia do końca okresu programowania (przy 94,39% wykorzystaniu alokacji 2007-2013 na podstawie zakontraktowanych środków). Można zauważyć przyrost wartości przedmiotowego wskaźnika w odniesieniu do wartości osiągniętych w ubiegłym roku, ponieważ na koniec 2012 r. został on osiągnięty na poziomie 18 779 osób (wzrost o 127 osób, tj. wzrost wartości wskaźnika o niecały 1 punkt procentowy).
3. ***Liczba osób niepełnosprawnych, które zakończyły udział w projektach realizowanych w ramach Działania*** - wskaźnik osiągnięty na poziomie 1 osoby, co stanowi 0,18% poziomu realizacji wskaźnika zaplanowanego do osiągnięcia do końca okresu programowania (przy 6,36% wykorzystaniu alokacji 2007-2013 na podstawie rozliczonych środków dla Działania). Przyrost wartości przedmiotowego wskaźnika będzie następował w kolejnych okresach sprawozdawczych, gdyż pomiaru wskaźnika dokonuje się w momencie zakończenia udziału osoby niepełnosprawnej w projekcie (pierwszy konkurs w Działaniu 7.4 ogłoszono w I półroczu 2012 r.).

Jak wskazywano w poprzednich sprawozdaniach oraz biorąc pod uwagę wartości docelowe wskaźników ***Liczba klientów instytucji pomocy społecznej, którzy zakończyli udział w projektach dotyczących aktywnej integracji oraz Liczba klientów instytucji pomocy społecznej objętych kontraktami socjalnymi w ramach realizowanych projektów*** określone w SzOP PO KL, a także ich wykonanie na koniec I półrocza 2013 istnieje wysokie prawdopodobieństwo nieosiągnięcia ich na oczekiwanym poziomie.

Jedną z głównych przyczyn mających wpływ na nieosiągnięcie wartości docelowych wskaźników dotyczących klientów instytucji pomocy społecznej nadal pozostaje fakt, iż nie wszystkie ośrodki pomocy społecznej w regionie podjęły realizację projektów systemowych w ramach Priorytetu VII POKL. Podobnie jak w latach poprzednich, także w obecnym okresie sprawozdawczym, IP2 w celu zwiększenia wartości powyższych wskaźników organizowała spotkania informacyjne z instruktążem dotyczącym zarówno aplikowania o dotację, jak i późniejszego rozliczenia. Jednak pomimo organizowania cyklicznych spotkań z większością ośrodków w województwie dolnośląskim oraz wystosowania zaproszeń do udziału w programie, nie wszystkie OPS-y przystąpiły do realizacji projektów. Chęć realizacji projektu w latach 2013 i/lub 2014 w ramach Poddziałania 7.1.1. zgłosiło 131 ośrodków na

165 uprawnionych (etap zgłoszenia zapotrzebowania na środki finansowe), a jedynie 126 z nich zaaplikowało w 2013 r. o przyznanie środków, z tego 1 ośrodek zrezygnował. Do 30 czerwca 2013 r. podpisano 120 aneksów (w tym 1 projekt partnerski) oraz 1 nową umowę ramową. W 2013 r. planowane jest jeszcze podpisanie 2 aneksów oraz 2 nowe umowy ramowe. W ramach Poddziałania 7.1.2 zapotrzebowanie na środki zgłosiło 29 ośrodków i tyle samo zaaplikowało (na 30 uprawnionych, w tym 26 PCPR i 4 OPS w miastach na prawach powiatu. Biorąc pod uwagę możliwość kontraktacji środków w ramach PO KL przez PCPR-y oraz OPS-y, które nie zaplanowały realizacji projektów w 2014 r. przy utrzymującej się tendencji liczby Beneficjentów oraz przybliżonych kwotach, o które będą aplikować, IP2 szacuje, że wskaźnik *Liczba klientów instytucji pomocy społecznej, którzy zakończyli udział w projektach dotyczących aktywnej integracji* może zostać osiągnięty na poziomie 25 297 osób, czyli 73,93% wartości docelowej wskaźnika, a wskaźnik *Liczba klientów instytucji pomocy społecznej objętych kontraktami socjalnymi w ramach realizowanych projektów* na poziomie 26 192 osoby, czyli 82,48% wartości docelowej wskaźnika. Blisko 2 200 osób w latach 2008-2012 objętych zostało innym narzędziem niż kontrakt socjalny. Natomiast na lata 2013-2014 planuje się jeszcze objąć 392 osoby innym narzędziem niż kontrakt socjalny. Liczba ta może ulec zwiększeniu w przypadku realokacji środków na Poddziałanie 7.1.2 szacunkowo o 360 osób. Dodatkową możliwością zwiększenia wartości powyższych wskaźników w odniesieniu do przyjętych wartości docelowych jest wydłużenie okresu realizacji projektów systemowych do 30 czerwca 2015 r., co biorąc pod uwagę alokację dostępną w Priorycie VII może okazać się możliwe.

Problemy z osiągnięciem zakładanych wartości docelowych wynikają w większości z małego potencjału instytucji pomocy społecznej, co skutkuje tym, że projekty obejmują wsparciem średnio 10-12 osób przy wartości maksymalnej do 200 tys. zł (z wyjątkiem kilku dużych projektów powyżej 500 tys. zł). Ponadto ciągle istnieją ośrodki, które nie przystąpiły, bądź zrezygnowały z realizacji projektów uzasadniając ten fakt brakiem: możliwości wniesienia wkładu własnego, zaplecza technicznego, spełnienia wymogu merytorycznego, czy też brakiem samej grupy docelowej możliwej do objęcia wsparciem. Co do ostatniej przesłanki argument braku grupy docelowej był zgłoszony przez kilka ośrodków (GOPS w Bolesławcu z/s w Kruszynie, GOPS Grębocice, MOPS Karpacz, GOPS Kąty Wrocławskie, GOPS Malczyce, MGOPS Nowogrodzic, GOPS Oleśnica, GOPS Paszowice, OPS Sobótka, GOPS Warta Bolesławiecka, MOPS Zawidów). Ośrodki te wskazywały, iż problem zrekrutowania odpowiedniej grupy docelowej wynika z braku zainteresowania udziałem w projekcie ewentualnych uczestników, spadku liczby osób korzystających ze świadczeń pieniężnych, spadku stopy bezrobocia w gminie. IP2 prowadziła rozmowy telefoniczne z powyższymi ośrodkami oraz zapraszała je na spotkania informacyjne, zachęcając do realizacji projektu.

W przypadku projektów realizowanych przez PCPR należy zauważyć, iż wszystkie spośród uprawnionych centrów przystąpiły do realizacji projektów systemowych w ramach POKL. Realizacja tych projektów w porównaniu z projektami realizowanymi przez OPS-y w większym stopniu wpływa na osiągnięcie wskaźników.

Ponadto przyczyny mające wpływ na niższy niż zakładano poziom realizacji wskaźników nadal związane są z trudnościami w realizacji projektów na rzecz klientów instytucji pomocy społecznej. IP2 wskazała m.in. na takie problemy jak: rezygnacja osób z udziału w projekcie przed jego zakończeniem (mimo wszelkich starań podejmowanych ze strony Beneficjentów, niejednokrotnie nie udaje się objąć kolejnych uczestników projektu trzema instrumentami aktywnej integracji), brak motywacji ze strony uczestników do pomyślnego zakończenia udziału w projekcie, niska frekwencja uczestników objętych projektem spowodowana nietrzeźwością, bądź niechęcią do uczestnictwa w pewnych formach zajęć (np. w spotkaniach z psychologiem) osób pochodzących z rodzin patologicznych i dysfunkcyjnych, jak również zmniejszająca się liczba osób korzystających z placówek opieki społecznej w regionie i słabnące zainteresowanie klientów ośrodków pomocy społecznej udziałem w projekcie. Do najczęstszych przyczyn powodujących problemy z pozyskaniem i utrzymaniem grupy docelowej w tych projektach można zaliczyć m.in.: uzależnienie (konieczność wstrzeźliwości alkoholowej na czas szkoleń/realizacji projektu, z uwagi na chorobę alkoholową mniejsza motywacja do samorozwoju i kształcenia zawodowego); warunki finansowe (ograniczenie z uwagi na kryterium dochodowe, czy brak ambicji dotyczących kształcenia i rozwoju osobistego, jak również świadomość, iż osoba uzyska zasiłek socjalny bez konieczności wysiłku/uczestniczenia w projekcie); praca dorywcza (tzw. „na czarno”, co uniemożliwia jednoczesne uczestniczenie w projekcie); zwiększająca się liczba podmiotów realizujących inne projekty, których osoby te mogą być uczestnikami.

Przeciwdziałając niektórym w/w czynnikom, OPS-y i PCPR-y oferują w projektach pomoc psychologiczną, jak również konsultują z PUP grupę docelową planowaną do objęcia wsparciem w ramach projektu systemowego w zakresie tych uczestników, którzy są zarejestrowani w PUP. Zastosowanie takiej formy działania ma na celu zminimalizowanie ryzyka doboru niewłaściwej grupy docelowej w realizowanych przez OPS-y projektach. Forma ta została wprowadzona dla OPS-ów i PCPR-ów, jako jedno z kryteriów dostępu, w którym grupa docelowa

zaplanowana do objęcia wsparciem podlega konsultacjom z PUP. Ponadto, aby zwiększyć poziom realizacji wskaźników, IP2 pozytywnie opiniuje zmiany w projektach systemowych już realizowanych, polegające na wykorzystaniu pojawiających się oszczędności na objęcie wsparciem dodatkowej liczby uczestników.

Można również zauważyć, iż wartości osiągnięte w województwie dolnośląskim nie odbiegają od średniego poziomu wskaźników osiągniętego w innych województwach (dane na podstawie sprawozdania IZ).

Jak zauważa IP2 w przypadku województwa dolnośląskiego, pomimo zastosowania nowej metodologii wykazywania wskaźnika *Liczba klientów instytucji pomocy społecznej objętych kontraktami socjalnymi w ramach realizowanych projektów* (pozwalającej na wykazywaniu tej samej osoby uczestniczącej w projekcie więcej niż jeden raz, w zależności od liczby lat, w których była ona objęta kontraktem) nie wpłynęło to znacząco na przyrost wskaźnika (było niewiele osób powracających do projektu, co z drugiej strony może świadczyć o skutecznej aktywizacji społeczno-zawodowej).

Dlatego też, pomimo obserwacji tendencji wzrostowej powyższych wskaźników w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego należy prognozować, że planowane wartości docelowe nie zostaną osiągnięte, mimo podjętych działań zaradczych ze strony IP2, które miały na celu zachęcenie wszystkich uprawnionych projektodawców do realizacji projektów, głównie w postaci organizacji spotkań informacyjnych z beneficjentami, rozmów telefonicznych i akcji mailingowej.

W ocenie IP2 zaplanowana wartość docelowa wskaźnika *Liczba osób niepełnosprawnych, które zakończyły udział w projektach realizowanych w ramach Działania* dzięki ogłoszeniu konkursu w 2013 r. w ramach Działania 7.4 będzie możliwa do osiągnięcia. Prognozowana wartość wskaźnika, wynikająca z dotychczas podpisanych umów, wynosi 392 osoby. W ramach ogłoszonego konkursu nr I/7.4/A/13 planuje się, iż 200 osób niepełnosprawnych zostanie zrekrutowanych i zakończy udział w projektach. Przy wartości docelowej równej 541 osób wskaźnik zostanie osiągnięty na poziomie 109 %.

W przypadku zagrożenia osiągnięcia wskaźnika, zaplanowanym środkiem zaradczym będzie proponowanie Beneficjentom już realizującym projekty, aby w projektach, w których będzie to możliwe i uzasadnione potrzebami, wszelkie oszczędności wygenerowane w trakcie realizacji projektu przeznaczone zostały na dodatkową rekrutację uczestników.

Cel szczegółowy 2 Wzmocnienie i poszerzenie zakresu działań sektora ekonomii społecznej.

1. ***Liczba osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, które zakończyły udział w Działaniu*** - osiągnięta wartość wskaźnika od początku realizacji Działania wynosi 5 830 osób, co stanowi 61,27% poziomu wskaźnika zaplanowanego do osiągnięcia do końca okresu programowania (przy 45,12% wykorzystaniu alokacji 2007-2013 na podstawie rozliczonych środków dla Działania). Jego realizacja nie jest zagrożona. Zauważyć można przyrost osiągniętej wartości przedmiotowego wskaźnika w odniesieniu do wartości osiągniętych w ubiegłym roku na poziomie 5 479 osób. W stosunku do 2012 r. wzrost nastąpił o 351 osób (wzrost poziomu wskaźnika o ponad 6 punktów procentowych).
2. ***Liczba podmiotów ekonomii społecznej utworzonych dzięki wsparciu z EFS*** - od początku realizacji Działania wskaźnik ten został osiągnięty na poziomie 8, co stanowi 36,36% wartości wskaźnika zaplanowanej do osiągnięcia do końca okresu programowania (przy 49 % wykorzystania alokacji 2007-2013 na podstawie rozliczonych środków dla Działania). W okresie sprawozdawczym nie nastąpił przyrost wskaźnika.

Wskaźnik *Liczba osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, które zakończyły udział w Działaniu* został osiągnięty na poziomie, który w opinii IP2 nie stanowi zagrożenia dla osiągnięcia wartości docelowej. Powolny, ale sukcesywny wzrost wskaźnika związany jest z faktem, że jest on mierzony w momencie zakończenia udziału uczestnika w projekcie zgodnie z zaplanowaną ścieżką wsparcia indywidualnie dla każdego uczestnika, a specyfiką projektów w Działaniu 7.2 jest ich wieloletność (projekty 30-36 miesięczne), co sprawia, że osiąganie przedmiotowego wskaźnika uzależnione jest od okresów realizacji projektów i rozłożone w czasie. Powyższe wpływa na zauważalny wzrost wartości wskaźnika na przestrzeni kolejnych okresów sprawozdawczych. Przy uwzględnieniu projektów już zrealizowanych oraz będących w trakcie realizacji (Poddziałania 7.2.1 i 7.2.2) wskaźnik został osiągnięty na poziomie 5 830 osób, tj. 61,27%. Wartość wskaźnika planowana do osiągnięcia w realizowanych projektach to 9 832 osoby względem 9 516 wartości docelowej wymaganej przez SzOP (tj. 103,32%).

Wskaźnik *Liczba podmiotów ekonomii społecznej utworzonych dzięki wsparciu z EFS* został osiągnięty na poziomie, który w opinii IP2 nie stanowi zagrożenia dla osiągnięcia wartości docelowej. Wskaźnik ten, co prawda, na koniec okresu sprawozdawczego został osiągnięty na poziomie 8, ale w ramach aktualnie realizowanych projektów planowane jest jeszcze utworzenie minimum 18 spółdzielni. Łącznie, zostanie utworzonych zatem 26

nowych spółdzielni, co stanowiło będzie stanowić 118,18% wskaźnika zaplanowanego do osiągnięcia do końca okresu programowania.

W Planach działania od roku 2011 – poprzez kryterium dostępu - została wprowadzona konieczność osiągania konkretnego **efektu zatrudnieniowego** w wyniku wsparcia udzielanego w Działaniu 7.2 (Poddziałanie 7.2.1) oraz Działaniu 7.4. Powyższe ma przyczynić się do zwiększenia skuteczności realizowanych projektów. W bieżącym okresie sprawozdawczym w ramach Działania 7.2 udział w projektach zakończyły 243 osoby (liczba ta mierzona jest od 2011 roku) oraz 55 osób znalazło lub kontynuuje zatrudnienie. Osiągnięta wartość wskaźnika efektywności zatrudnieniowej w ramach Działania wynosi obecnie 22,63%, przy założonej 20% wartości docelowej. Na obecnym etapie realizacji projektów w ramach Działania osiągnięcie wymagań dotyczących efektu zatrudnieniowego nie jest zagrożone. W ramach Działania 7.4 udział w projektach zakończyła 1 osoba, która znalazła zatrudnienie. Osiągnięta wartość wskaźnika efektywności zatrudnieniowej wynosi zatem 100%, przy założonej 20% wartości docelowej.

Badania ewaluacyjne:

W okresie sprawozdawczym, na zlecenie IP2, rozpoczęto realizację badania ewaluacyjnego pt.: „Badanie i ocena działań aktywizacyjnych, adresowanych do osób wykluczonych oraz zagrożonych wykluczeniem zawodowym i/lub społecznym w projektach realizowanych w ramach Priorytetu VI i VII PO KL w województwie dolnośląskim, w kontekście wpływu udzielonego wsparcia na funkcjonowanie uczestników projektów w życiu zawodowym” (Umowa Nr zam. pub. 16/2013 z dnia 08.05.2013 r.). W ramach badania planuje się realizację następujących celów szczegółowych:

- analiza wsparcia oferowanego osobom wykluczonym lub zagrożonym wykluczeniem zawodowym i/lub społecznym w ramach projektów objętych badaniem i ocena wpływu tych działań na sytuację zawodową uczestników projektów, zwłaszcza na ich zdolność do zatrudnienia z perspektywy minimum 6 miesięcy od otrzymania wsparcia;
- analiza i ocena użyteczności oraz adekwatności zastosowanych działań aktywizacyjnych do realnych potrzeb tych osób i możliwości wykorzystania na regionalnym rynku pracy nabytych, w wyniku udziału w projekcie, umiejętności i kwalifikacji;
- ocena i porównanie skuteczności i efektywności projektów realizowanych w trybie konkursowym i systemowym, w kontekście nakładów poniesionych na działania - w stosunku do otrzymanych rezultatów;
- ocena stopnia, w jakim projekty realizowane w ramach Priorytetu VI i VII PO KL w województwie dolnośląskim przyczyniły się do ograniczenia zjawiska wykluczenia zawodowego i/lub społecznego wśród osób nim zagrożonych, z uwzględnieniem roli, jaką odegrały w tym procesie poszczególne podmioty realizujące projekty;

ocena efektywności, skuteczności i trwałości wsparcia udzielonego osobom z grup znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem zawodowym i/lub społecznym – uczestnikom projektów realizowanych w ramach Priorytetu VI i VII PO KL na Dolnym Śląsku, w kontekście aktywizacji zawodowej uczestników projektów. Przewiduje się, iż wnioski i rekomendacje z niniejszego badania dostarczą wiedzy w zakresie możliwości wpływu na zwiększenie realizacji wartości docelowych wskaźników dotyczących osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w ramach Priorytetu VII.

PRIORYTET VIII

Projekty w ramach **Priorytetu VIII** przyczyniają się do osiągnięcia następujących celów szczegółowych Priorytetu:

Cel szczegółowy 1: Rozwój wykwalifikowanej i zdolnej do adaptacji siły roboczej

Wskaźniki produktu (opisano wyłącznie wskaźniki, w przypadku których występuje nadwykonanie lub niski stopień wykonania):

„Liczba przedsiębiorstw, które zostały objęte wsparciem w zakresie projektów szkoleniowych” - do końca okresu sprawozdawczego objęto wsparciem 7 473 przedsiębiorstw, co stanowi 72,44% realizacji wskaźnika planowanego na cały okres programowania. W bieżącym okresie sprawozdawczym wsparciem objęto 1 752 przedsiębiorstwa. Planowane podpisanie kolejnych umów o dofinansowanie projektów znajdujących się na dalszych miejscach listy rankingowej z konkursu nr I/8.1.1/A/12 wpłynie istotnie na wzrost wskaźnika. Ponadto, zgodnie z danymi pochodzącymi z analizy przeprowadzonej przez IP2 (według stanu na 30 czerwca br.), planowana do osiągnięcia liczba przedsiębiorstw, które jeszcze zostaną objęte wsparciem w ramach projektów będących w realizacji wynosi ponad 5,5 tys., zatem wartość docelowa wskaźnika jest możliwa do osiągnięcia. IP2 szacuje, iż możliwy poziom wykonania wskaźnika to ponad 126% wartości docelowej. Należy również podkreślić, iż na tak dynamiczne tempo wzrostu wskaźnika wpłynęły celowe działania zaradcze podjęte odpowiednio

wcześniej przez IP i IP2, które szczegółowo zostały opisane w sprawozdaniu rocznym za 2012 r. Osiągnięty stopień realizacji wskaźnika (72,44%) jest niższy niż poziom wykorzystania alokacji na podstawie zakontraktowanych środków (97,17%). Powyższa rozbieżność wynika z faktu, iż poziom kontraktacji odnosi się do wszystkich projektów zarówno objętych, jak i nieobjętych pomocą publiczną, a wartość ww. wskaźnika monitorowana jest tylko w tej części projektów, które są objęte pomocą publiczną.

„Liczba pracowników o niskich kwalifikacjach, którzy zakończyli udział w projektach” (przekroczona wartość docelowa w okresie sprawozdawczym) – do końca okresu sprawozdawczego 15 160 osób objęto wsparciem, co stanowi 106,53% stopnia realizacji wskaźnika na lata 2007-2013. Zgodnie z prognozą IP2 zawartą w sprawozdaniu rocznym za 2012 rok, w bieżącym okresie sprawozdawczym przekroczono ustaloną dla wskaźnika wartość docelową.

Osiągnięty stopień realizacji wskaźnika (106,53%) jest wyższy od poziomu wykorzystania alokacji pod względem rozliczonych środków wynoszący 65,56%, zatem realizacja projektów jest efektywna kosztowo (wsparciem objęto więcej osób niż zakładano).

„Liczba osób, które ukończyły udział w stażach lub szkoleniach praktycznych w podziale na:

- **pracowników przedsiębiorstw w jednostkach naukowych,**
- **pracowników naukowych w przedsiębiorstwach”.**

Do końca okresu sprawozdawczego 182 osoby objęto wsparciem, w tym 48 pracowników przedsiębiorstw w jednostkach naukowych oraz 134 pracowników naukowych w przedsiębiorstwach, co stanowi odpowiednio 404,44%, 218,18%, 582,61% stopnia realizacji wskaźnika na lata 2007-2013.

Należy podkreślić, iż w odpowiedzi na problem z osiągnięciem wartości docelowej podwskaźnika dotyczącego udziału w stażach i szkoleniach praktycznych pracowników naukowych w przedsiębiorstwach, IP wprowadziła środek zaradczy w postaci kryterium dostępu dotyczącego grupy docelowej w dokumentacji konkursowej w 2012 r.: *W przypadku staży i szkoleń praktycznych grupę docelową w projekcie stanowią wyłącznie pracownicy naukowcy jednostek naukowych i/lub pracownicy naukowcy lub naukowo – dydaktyczni uczelni odbywający staże w przedsiębiorstwach).*

Do końca okresu sprawozdawczego przy rozliczeniu alokacji 2007-2013 na poziomie 53,28%, zrealizowano 404,44% w odniesieniu do wartości docelowej wskaźnika i w opinii IP jest to wynik bardzo satysfakcjonujący.

„Liczba doktorantów, którzy otrzymali stypendia naukowe” – do końca okresu sprawozdawczego wsparciem objęto 368 doktorantów. W I półroczu br. nie objęto wsparciem dodatkowej liczby doktorantów. Jednak w ramach projektu systemowego pn. „Grant Plus” realizowanego od 1 lutego 2012 roku stypendia naukowe otrzyma kolejne 240 osób. Do dnia 30 czerwca 2013 r. stypendia w ramach ww. projektu otrzymało 79 doktorantów, kolejna wypłata stypendiów zaplanowana jest na II półroczu br. Zgodnie z prognozą IP zawartą w sprawozdaniu rocznym za rok 2012, projekt ten w znacznym stopniu przyczynia się do wzrostu wskaźnika, dzięki czemu jego szacowana wartość na koniec okresu programowania wyniesie 529 osób, co stanowić będzie 166,35% wartości docelowej wskaźnika. Osiągnięty poziom 84,40% zakontraktowanej adekwatnej części alokacji na lata 2007-2013 świadczy, iż realizacja projektów jest efektywna kosztowo.

Cel szczegółowy 2: Poprawa funkcjonowania systemu przewidywania i zarządzania zmianą gospodarczą

Wskaźniki produktu (opisano wyłącznie wskaźniki, w przypadku których występuje nadwykonanie lub niski stopień wykonania):

„Liczba pracowników zagrożonych negatywnymi skutkami procesów restrukturyzacji w przedsiębiorstwach, którzy zostali objęci działaniami szybkiego reagowania” – do końca okresu sprawozdawczego objęto wsparciem 1 209 pracowników zagrożonych negatywnymi skutkami procesów restrukturyzacji, co stanowi 181,53% wartości stopnia realizacji wskaźnika na lata 2007-2013. W samym tylko projekcie systemowym „szybkiego reagowania” odnotowano 366 pracowników zagrożonych negatywnymi skutkami procesów restrukturyzacji w przedsiębiorstwach, co świadczy o celowości podejmowanych działań w trybie systemowym. Ponadto w nowym projekcie systemowym pn. „Aktywizacja rynku pracy na Dolnym Śląsku”, którego realizacja rozpocznie się 1 lipca br. założono, iż 485 pracowników zagrożonych negatywnymi skutkami procesów restrukturyzacji w przedsiębiorstwach zostanie objętych wsparciem, czyli wykonanie wskaźnika będzie możliwe nawet na poziomie 250%.

Osiągnięty poziom 181,53% jest wyższy od poziomu wykorzystania alokacji na podstawie rozliczonych środków (wynoszący 90,61%), co świadczy o efektywnym wykorzystaniu środków.

„Liczba osób zwolnionych w przedsiębiorstwach dotkniętych procesami restrukturyzacyjnymi, którzy zostali objęci działaniami szybkiego reagowania” (przekroczona wartość docelowa w okresie sprawozdawczym) – do końca okresu sprawozdawczego 875 osób objęto wsparciem, co stanowi 107,63% wartości stopnia realizacji wskaźnika na lata 2007-2013. Wskaźnik jest mierzony w projektach typu outplacement

oraz jest monitorowany w projekcie systemowym pn. „*Aktywizacja rynku pracy - wsparcie osób, które utraciły zatrudnienie z przyczyn dotyczących pracodawców*”, w którym zakłada się udział 626 uczestników projektu, z czego 550 osób zwolnionych - do 30.06.2013 r. wsparciem objęto 411 z nich. Od początku realizacji projektu (dane na dzień 30.06.2013 r.) udział w projekcie rozpoczęło 599 osób, w tym **531 bezrobotnych** i 68 osób zatrudnionych w dużych przedsiębiorstwach i administracji publicznej. 120 osób otrzymało środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej. 135 osób podjęło zatrudnienie w efekcie udziału w projekcie (120 osób w wyniku założenia działalności gospodarczej). Jednocześnie IP widząc ogromne potrzeby w zakresie „zwolnień monitorowanych” w regionie oraz biorąc pod uwagę spowolnienie gospodarki zdecydowała (za zgodą IZ) o kontynuacji wsparcia (od lipca 2013 roku) poprzez realizację kolejnego projektu systemowego pn. „*Aktywizacja rynku pracy na Dolnym Śląsku*”. W związku z powyższym wskaźnik ten jeszcze wzrośnie. Realizacja wskaźnika jest ściśle powiązana z sytuacją społeczno-gospodarczą w regionie i uzależniona od potrzeb zgłaszanych w projekcie „szybkiego reagowania”.

Osiągnięty stopień realizacji wskaźnika jest wyższy od poziomu wykorzystania alokacji pod względem rozliczonych środków (90,61%).

Ponadto należy podkreślić, iż w bieżącym okresie sprawozdawczym nastąpił wzrost poziomu poniższych wskaźników produktu: „**Liczba osób, które otrzymały środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej**” oraz „**Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej**” (przekroczono wartości określone w Planie działania na 2013 rok - 340). Powyższe wskaźniki są monitorowane w projektach outplacementowych.

Efektywność zatrudnieniowa:

Zgodnie z Planami działania z lat 2008-2010 dla Priorytetu VIII efektywność zatrudnieniowa nie była mierzona w projektach w ramach Działania 8.1 w latach 2008-2010, a jej monitorowanie nastąpiło dopiero w projekcie systemowym „szybkiego reagowania” pn. „*Aktywizacja rynku pracy - wsparcie osób, które utraciły zatrudnienie z przyczyn dotyczących pracodawców*” w ramach Poddziałania 8.1.2, którego realizacja rozpoczęła się 1 października 2011 r. W projekcie zakłada się, że wskaźnik efektywności zatrudnieniowej uczestników projektu (mierzony na zakończenie jego realizacji) wynosić będzie co najmniej 55% (uczestnicy, którzy podejmą pracę lub rozpoczną prowadzenie działalności gospodarczej). Na koniec okresu sprawozdawczego na 366 osób, które zakończyły udział w projekcie, 135 osób znalazło lub kontynuuje zatrudnienie, zatem wykonanie wskaźnika wyniosło prawie 37%. Wskaźnik mierzony będzie do 31.08.2013 r. W odniesieniu do projektu systemowego pn. „*Aktywizacja rynku pracy na Dolnym Śląsku*” (którego realizacja rozpocznie się 1 lipca 2013 r.) planuje się, iż wskaźnik efektywności zatrudnieniowej uczestników projektu (mierzony na zakończenie jego realizacji) wynosić będzie co najmniej 50% (uczestnicy, którzy podejmą pracę lub rozpoczną prowadzenie działalności gospodarczej). Jednocześnie warto wskazać, iż w zrealizowanym już projekcie „szybkiego reagowania” pn. „*Wsparcie pracodawców przechodzących procesy adaptacyjne i ich pracowników szansą stabilizacji regionalnego rynku pracy*”, który nie jest objęty kryterium efektywności zatrudnieniowej, na podstawie raportu ewaluacyjnego (dostarczonego przez Beneficjenta w dniu 23.05.2012 r.), wynika, iż 259 osób znalazło alternatywne miejsce zatrudnienia, zatem efektywność zatrudnieniowa wyniosła ponad 53%.

Utrzymanie tempa rozliczania środków w Priorytecie VIII przekłada się na rosnące poziomy osiągniętych wskaźników. Po przeanalizowaniu stopnia realizacji wskaźników w Priorytecie VIII, IP stwierdza, iż tylko w przypadku jednego wskaźnika produktu nie osiągnięto wartości docelowej, jednak planuje się jej osiągnięcie do końca realizacji Programu, natomiast w 12 pozostałych występuje nadwykonanie wartości docelowej. Ponadto satysfakcjonującym dla IP i IP2 jest **przekroczenie wartości docelowych w bieżącym okresie sprawozdawczym dla kolejnych wskaźników produktu: Liczba pracowników o niskich kwalifikacjach, którzy zakończyli udział w projektach oraz Liczba osób zwolnionych w przedsiębiorstwach dotkniętych procesami restrukturyzacyjnymi, którzy zostali objęci działaniami szybkiego reagowania.**

Badania ewaluacyjne:

W I półroczu 2013 r. podjęta została przez Podkomitet Monitorujący Program Operacyjny Kapitał Ludzki Województwa Dolnośląskiego Uchwała Nr 32/2013 z dnia 04.01.2013 r. w sprawie przyjęcia wniosków i rekomendacji z przeprowadzonego w 2012 r. na zlecenie IP2 badania ewaluacyjnego pt. „*Ocena trwałości wsparcia skierowanego na rozwój przedsiębiorczości udzielonego uczestnikom projektów, którzy rozpoczęli działalność gospodarczą w ramach Działania 6.2 oraz Poddziałania 8.1.2 PO KL*”. Celem badania była analiza i ocena trwałości rezultatów wsparcia udzielonego uczestnikom (projektów konkursowych Działania 6.2

i Poddziałania 8.1.2 oraz projektu systemowego pt.: „Wsparcie pracodawców przechodzących procesy adaptacyjne i ich pracowników szansą stabilizacji regionalnego rynku pracy” zrealizowanego w ramach Poddziałania 8.1.2) na rozwój przedsiębiorczości. Badanie trwało w okresie od 08.08.2012 r. do 28.11.2012 r. i zakończyło się zebraniem danych, wyników, podsumowaniem wniosków i sformułowaniem rekomendacji w postaci raportu końcowego. W wyniku badania zdiagnozowano stosunkowo wysoką przeżywalność przedsiębiorstw, które funkcjonują w branżach strategicznych/perspektywicznych (działalność gospodarcza pozostała oraz informatyka) dla Dolnego Śląska. Najwyższym wskaźnikiem trwałości (84%) cechują się firmy, powstałe w wyniku wsparcia w ramach projektów konkursowych z Poddziałania 8.1.2. W przypadku firm utworzonych w ramach projektu systemowego z Poddziałania 8.1.2 przeżywalność przedsiębiorstw wyniosła 72%. Głównym powodem zaprzestania działalności gospodarczej były problemy finansowe – i to raczej te związane z brakiem środków na regulowanie zobowiązań (57,1% w przypadku uczestników projektów konkursowych). W odniesieniu do projektu systemowego głównymi przyczynami zaprzestania prowadzenia działalności były zbyt wysokie koszty produkcji/świadczenia usług oraz zbyt duża konkurencja ze strony innych firm. Może być to wynik niezbyt rzetelnej oceny planowanego przedsięwzięcia oraz nietrafnych założeń przewidywanego biznesu. Również stosunkowo duży odsetek osób (ponad 1/3) zdecydował się zaprzestać prowadzenia firmy ze względu na znalezienie innego źródła utrzymania. W związku z tym, sformułowana została rekomendacja (o statusie do wdrożenia w całości) polegająca na podjęciu przez IP2 działań promujących wybór przez uczestników projektów przedsięwzięć do dofinansowania, które wpisują się w branże strategiczne/perspektywiczne dla regionu. Wspieranie powstawania przedsięwzięć zakładanych w tych branżach, znacząco wpływa na trwałość oferowanego wsparcia. Wdrożenie rekomendacji będzie odbywać się poprzez działania informacyjno - promocyjne, mające na celu wskazywanie beneficjentom wpływu rodzaju branży, w obszarze której funkcjonować będą - w wyniku realizacji projektów - nowopowstałe firmy na ich trwałość, a tym samym na trwałość wsparcia udzielonego uczestnikom projektów, skierowanego na rozwój przedsiębiorczości i samozatrudnienia. Działania te będą miały charakter informacyjno-promocyjny, np. w postaci prezentacji dobrych praktyk lub w formie przekazów informacyjnych na ten temat.

W kolejnym okresie sprawozdawczym planowany jest okresowy przegląd z wdrażania rekomendacji płynących z przeprowadzonych ewaluacji, w tym w ramach Priorytetu VIII.

PRIORYTET IX

Opisano wyłącznie wskaźniki, w przypadku których występuje nadwykonanie lub niski stopień wykonania.

Cel szczegółowy 1: Zmniejszenie nierówności w upowszechnieniu edukacji, szczególnie pomiędzy obszarami wiejskimi i miejskimi:

Wskaźniki produktu:

Liczba ośrodków wychowania przedszkolnego, które uzyskały wsparcie w ramach Priorytetu: na koniec okresu sprawozdawczego odnotowano wykonanie wskaźnika na poziomie 210 ośrodków wychowania przedszkolnego, co stanowi 72,41% wartości docelowej. W bieżącym okresie sprawozdawczym wskaźnik przyrósł o 22 nowe podmioty. Stopień wykorzystania alokacji na podstawie zakontraktowanych środków kształtuje się na poziomie 68,33%. Przedstawione informacje wskazują na proporcjonalne wykonanie wskaźnika w stosunku do stopnia wykorzystania alokacji, niemniej jednak w dalszym ciągu widoczny jest spadek dynamiki przyrostu omawianego wskaźnika, w porównaniu do pierwszych lat wdrażania Działania 9.1.1 na Dolnym Śląsku. W opinii IP sytuacja ta jest skutkiem przede wszystkim wprowadzonych w styczniu 2012 r. w SzOP zmian: obowiązku wnoszenia wkładów własnych przez Beneficjentów oraz ograniczeniem realizacji projektu na terenie 30% gmin województwa o najniższym w skali regionu stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej. Ponadto, w raporcie z badania ewaluacyjnego pn. „Ocena działań PO KL w obszarze edukacji w województwie dolnośląskim” jako przyczynę spadku dynamiki przyrostu wskaźnika wskazano także brak możliwości zapewnienia trwałości projektu, co przekładało się na rezygnację z jego realizacji.

W celu zminimalizowania zagrożenia nieosiągnięcia wartości docelowej wskaźnika oraz wykorzystania całej przeznaczonej na ten cel alokacji, IP zdecydowała się na ogłoszenie w III kw. 2013 r. 2 konkursów ukierunkowanych na upowszechnienie edukacji przedszkolnej w województwie. Późne ogłoszenie tych konkursów podyktowane było zapowiadany przez IZ zmianami w SzOP, które zniosą ograniczenie możliwości realizacji projektu na terenie 30% gmin województwa o najniższym stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej. Dodatkowo, przeprowadzona przez IP analiza danych statystycznych przedstawia, że wciąż pomiędzy obszarem wiejskim i miejskim istnieje wyraźna dysproporcja w dostępie do edukacji przedszkolnej. Z tego powodu, w celu objęcia wsparciem PO KL jak największej liczby przedszkolaków z terenów wiejskich IP zdecydowała, że jeden z ogłaszanych w 2013 r. konkursów będzie dedykowany tylko dla placówek położonych na obszarach

niezurbanizowanych. Ponadto w celu optymalizowania efektywności kosztowej przyjmowanych do realizacji projektów IP określiła limit możliwego dofinansowania przypadający na 1 placówkę na 300 000 PLN. IP ma nadzieję, że przewidywane zmiany SzOP oraz zaplanowane na II połowę 2013 r. działania, pozwolą zwiększyć stopień wykonania omawianego wskaźnika i ostatecznie przyczynią się do osiągnięcia jego wartości docelowej. Szczegółowa prognoza poziomu wykonania wskaźnika będzie możliwa dopiero w momencie zakończenia oceny merytorycznej wniosków o dofinansowanie w ramach planowanych do ogłoszenia konkursów, jednakże już w chwili obecnej można stwierdzić, że biorąc pod uwagę dostępne dane oraz przewidywane do osiągnięcia wskaźniki dla ww. konkursów określone w Planie Działania (łącznie 83 placówki), że wartość wskaźnika może ostatecznie ukształtować się na poziomie ok. 300 placówek, co zagwarantowałoby 100% wykonania wartości docelowej. Jednocześnie IP szacuje, że ostateczny poziom wykonania wskaźnika ulegnie zmianie ze względu na planowany do realizacji projekt systemowy dotyczący modernizacji oddziałów przedszkolnych przy szkole podstawowej. W przypadku niezakontraktowania całości środków przeznaczonych na konkursy w 2013 r., IP rozważa możliwość ogłoszenia dodatkowego naboru w 2014 r.

Liczba osób dorosłych w wieku 25-64 lata, które uczestniczyły w kształceniu ustawicznym w ramach Priorytetu: na koniec bieżącego okresu sprawozdawczego 247 osób zakończyło udział w projektach dotyczących kształcenia ustawicznego w ramach Priorytetu IX, a stopień realizacji wskaźnika wynosi zaledwie 2,41% wartości zaplanowanej do osiągnięcia w okresie programowania 2007-2013. W porównaniu z poprzednim okresem sprawozdawczym odnotowano niewielki wzrost wartości wskaźnika, jednak w dalszym ciągu jego stopień realizacji jest niezadowalający. Należy zaznaczyć, że wpływ na niski stopień realizacji wskaźnika ma również moment jego pomiaru: zgodnie z Podręcznikiem wskaźników wskaźnik liczony jest w momencie zakończenia udziału w projekcie przez uczestnika. Ponadto analiza projektów skierowanych na podnoszenie kompetencji osób dorosłych poprzez formy szkolne, wykazała, że w tego typu projektach większy niż w pozostałych Działaniach Priorytetu IX procent uczestników przerywa udział lub nie kończy go zgodnie z zaplanowaną ścieżką, co również wpływa na poziom wykonania wskaźnika.

Ze względu na bardzo niski stopień wykonania wskaźnika, IP2 ogłosiła w I półroczu 2013 r. konkurs zamknięty ukierunkowany na podwyższanie kompetencji osób dorosłych w zakresie ICT i języków obcych, z wysoką alokacją 16,5 mln PLN. Do końca półroczu nie zakończyła się ocena merytoryczna złożonych wniosków. Niemniej jednak, należy zaznaczyć, że konkurs cieszył się bardzo dużym zainteresowaniem projektodawców, w efekcie czego IP ma nadzieję, że zostanie zakontraktowana cała przewidziana na konkurs wartość alokacji.

Jednakże, biorąc pod uwagę obceny stopień realizacji wskaźnika, należy uznać za zagrożone osiągnięcie docelowej wartości określonej w SzOP PO KL: 10 240 osób. IP2 szacuje, że na podstawie podpisanych w ramach konkursu ogłoszonego w 2012 r. umów, wartość wskaźnika może wzrosnąć o ok. 5 000 osób. W Planach działania na 2013 r. założono, że w ramach konkursu ogłoszonego w 2013 r. wskaźnik zostanie zrealizowany na poziomie 4 125 osób. Natomiast w ramach przyjętych do realizacji projektów w Działaniu 9.3 przewiduje się, że jeszcze ok. 700 osób może zakończyć udział w kształceniu ustawicznym. Tym samym, przy założeniu zrealizowania wszystkich zakładanych wartości wskaźników w projektach już przyjętych do realizacji oraz założeń Planów działania w 2013 ostateczna wartość zagrożonego wskaźnika powinna ukształtować się na poziomie ok. 10 000 osób, czyli ok. 97%. Ponadto w celu zwiększenia osiągnięcia wartości wskaźnika, IP rozważa także możliwość przeznaczenia dodatkowych środków (m.in. powstałych w ramach oszczędności projektowych w Działaniu 9.6 oraz Działaniu 9.1) na dofinansowanie większej liczby rekomendowanych do dofinansowania projektów.

Liczba osób dorosłych, które skorzystały z usług doradztwa edukacyjno-szkoleniowego: zerowy stopień wykonania wskaźnika związany jest z tym, że w bieżącym okresie sprawozdawczym po raz pierwszy zostały podpisane 2 umowy o dofinansowanie projektów, w ramach których będzie realizowany ten wskaźnik. Realizacja pierwszego projektu rozpoczęła się 1.03.2013 r. (rekrutacja uczestników planowana jest w II połowie roku), natomiast rozpoczęcie realizacji drugiego planowane jest na 1.07.2013 r. Wartość docelowa tego wskaźnika nie została określona w SzOP PO KL, niemniej jednak w Planie Działania na rok 2012 określone zostało kryterium dostępu, w ramach którego wsparciem powinno zostać objętych co najmniej 500 osób. Na podstawie przyjętych do realizacji wniosków o dofinansowanie IP2 szacuje, że wskaźnik ten ostatecznie powinien zostać osiągnięty na poziomie ok. 660 osób.

Cel szczegółowy 2: Zmniejszenie nierówności w jakości usług edukacyjnych, szczególnie pomiędzy obszarami wiejskimi i miejskimi (w zakresie kształcenia ogólnego):

Wskaźniki produktu:

Liczba szkół (podstawowych, gimnazjów i ponadgimnazjalnych prowadzących kształcenie ogólne), które zrealizowały projekty rozwojowe w ramach Priorytetu, w podziale na obszary miejskie i wiejskie: do końca okresu sprawozdawczego 655 szkół wzięło udział w projektach, co stanowi 74,77% wartości docelowej określonej w SzOP dla województwa dolnośląskiego. Na wynik ten wpływa zarówno realizacja projektów wyłonionych w trybie konkursowym, jak i uczestnictwo szkół w ramach projektu systemowego „Dolnośląska szkoła liderem jakościowych zmian w polskim systemie edukacji”. W bieżącym okresie sprawozdawczym IP odnotowała przyrost wskaźnika o 23 placówki, z tego 14 stanowiły szkoły położone na obszarach wiejskich. Do końca okresu objętego sprawozdaniem wsparciem objęto 395 szkół z obszarów miejskich, co przekłada się na realizację wartości docelowej w 100% oraz 260 szkół z obszarów wiejskich (54,05% wartości określonej w SzOP). Nadal więc wyraźna jest dysproporcja we wdrażaniu programów rozwojowych w placówkach położonych na obszarach miejskich i wiejskich, jednak w porównaniu z latami ubiegłymi ulega ona systematycznemu zmniejszeniu. Jest to efektem podejmowanych przez IP w ostatnich latach intensywnych działań informacyjno-promocyjnych oraz premiujących projekty obejmujące wsparciem szkoły z obszarów wiejskich. W bieżącym okresie sprawozdawczym po raz pierwszy odnotowano 100% wykonanie podwskaźnika dotyczącego szkół kształcenia ogólnego zlokalizowanych na obszarach zurbanizowanych. Niestety w dalszym ciągu zagrożone jest wykonanie wartości docelowej wskaźnika dotyczącego szkół położonych na obszarach wiejskich.

Dążąc do osiągnięcia jak najwyższego poziomu omawianego wskaźnika, IP przez ostatnie lata podejmowała szereg działań zaradczych. W 2013 r. ogłoszony został konkurs zamknięty z alokacją 28 mln PLN, skierowany tylko do placówek położonych na obszarach wiejskich. Ponadto, w celu zminimalizowania występowania zaobserwowanych w latach poprzednich problemów, IP zdecydowała się również, poza regularnie organizowanymi spotkaniami organizacyjnymi, na przygotowanie w ramach dokumentacji konkursowej rozdziału zawierającego wskazówki ułatwiające tworzenie projektu, aby spełniał on wymogi zarówno oceny formalnej jak i merytorycznej. W celu zachęcenia nowych projektodawców, zdecydowano się również na zwiększenie średniej kwoty przypadającej na jedną placówkę do 140 000 PLN (w konkursach ogłoszonych w 2012 r. kwota ta wynosiła 90 000 PLN). IP ma nadzieję, że decyzja ta ułatwi Beneficjentom zapewnienie kompleksowego wsparcia szkół w projektach i pozwoli uzyskać optymalną efektywność kosztową przyjmowanych do realizacji projektów.

Do końca czerwca 2013 r. nie zakończyła się ocena merytoryczna złożonych wniosków, dlatego nie jest możliwa całościowa ocena skuteczności podjętych działań. Jednak, już na obecnym etapie zauważyć można, że wartość wszystkich złożonych wniosków nie wyczerpuje przeznaczonej na konkurs alokacji. Z tego względu IP planuje w III kwartale 2013 r. ponownie ogłosić konkurs dotyczący realizacji programów rozwojowych w szkołach kształcenia ogólnego, skierowany tylko dla placówek z obszarów wiejskich, które dotychczas nie brały udziału w realizacji projektu w ramach Poddziałania 9.1.2. Ogłoszenie tego konkursu poprzedzone będzie wzmoczoną akcją informacyjno – promocyjną. Poza standardowymi działaniami (spotkania informacyjne z potencjalnymi Beneficjentami), w proces ten intensywnie zaangażowane zostaną ośrodki RO EFS, których zadaniem będzie skontaktowanie się ze szkołą (która dotychczas nie uzyskała wsparcia w ramach Poddziałania 9.1.2) oraz jej organem prowadzącym i udzielenie projektodawcom niezbędnej pomocy podczas tworzenia wniosku o dofinansowanie. Ponadto IP planuje indywidualnie zwrócić się do szkół, nieobjętych do tej pory wsparciem, z informacją o możliwości uzyskania dofinansowania na realizację programów rozwojowych.

Analizując dostępne dane oraz przewidywane wskaźniki produktu określone w Planach działania na 2013 r. (200 szkół), IP szacuje, że ostatecznie ok. 490 szkół kształcenia ogólnego z terenów wiejskich wdroży programy rozwojowe, co przełoży się na 100% wykonanie wartości docelowej określonej w SzOP. Natomiast w przypadku niezakontraktowania całości środków przeznaczonych na konkursy w 2013 r., IP rozważa możliwość ogłoszenia dodatkowego naboru w 2014 r.

Liczba szkół podstawowych, które zrealizowały projekty dotyczące indywidualizacji nauczania: na koniec I półrocza 2013 r. wskaźnik ukształtował się na poziomie 35,67%, co oznacza, że w bieżącym okresie sprawozdawczym 140 nowych placówek zrealizowało wszystkie przewidziane w projekcie zadania. Coraz bardziej widoczna jest wzrastająca dynamika przyrostu wskaźnika, co wiązać należy z metodologią jego wyliczania (wskaźnik jest wykazywany po zakończeniu udziału szkoły w projekcie). W ramach 185 podpisanych umów IP przewiduje, że 615 szkół zrealizuje zaplanowane w projektach działania indywidualizacji nauczania. Oznacza to, że wskaźnik zostanie zrealizowany w ok. 97%. Niemniej jednak, należy zaznaczyć, co potwierdziło również zrealizowane w 2012 r. badanie ewaluacyjne pn. „Ocena działań PO KL w obszarze edukacji w województwie dolnośląskim”, że ostateczna wartość wskaźnika może ulec zmianie ze względu na zmiany organizacyjne zachodzące w systemie oświaty – łączenie oraz likwidację placówek – które w głównej mierze dotyczą szkół podstawowych. W celu zminimalizowania ryzyka obniżenia wartości wskaźnika, IP na bieżąco monitoruje oraz weryfikuje sytuację poszczególnych Beneficjentów i ich projektów.

Cel szczegółowy 3: Podniesienie atrakcyjności i jakości kształcenia zawodowego.

Wskaźniki produktu:

Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego, które wdrożyły programy rozwojowe oraz Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego, które współpracowały z przedsiębiorstwami w zakresie wdrażania programów rozwojowych: w bieżącym okresie sprawozdawczym nie odnotowano zmiany stopnia realizacji przedstawionych wskaźników. W dalszym ciągu widoczne jest duże nadwykonanie wskaźników, które osiągnęły poziom odpowiednio 122,87% oraz 161,68%. Osiągnięcie tak wysokich efektów jest w głównej mierze skutkiem realizowania w ramach Działania 9.2 aż 2 projektów systemowych (*Modernizacja kształcenia zawodowego na Dolnym Śląsku I i II*). Szczegółowo sytuacja ta była opisana w poprzednich sprawozdaniach.

Cel szczegółowy 4: wzmocnienie rozwoju zawodowego i podnoszenia kwalifikacji nauczycieli, szczególnie na obszarach wiejskich.

Wskaźniki produktu:

Liczba nauczycieli, którzy uczestniczyli w doskonaleniu zawodowym w krótkich formach, z podziałem na nauczycieli na obszarach wiejskich i nauczycieli kształcenia zawodowego: od początku realizacji Działania 9.4 w woj. dolnośląskim 5 682 nauczycieli uczestniczyło w doskonaleniu zawodowym w krótkich formach. Stopień realizacji wskaźnika ukształtował się na poziomie 102,53%, co oznacza, że na koniec czerwca 2013 r. IP po raz pierwszy odnotowała osiągnięcie docelowej wartości wskaźnika głównego. Ponadto w bieżącym okresie sprawozdawczym zwiększył się poziom wykonania podwskaźnika dot. nauczycieli kształcenia zawodowego (186,60%), natomiast w dalszym ciągu na niskim poziomie kształtuje się podwskaźnik dotyczący nauczycieli z obszarów wiejskich (54,64% wartości docelowej). Duży wpływ na obecny poziom wykonania tego podwskaźnika ma fakt, że ośrodki kształcenia zlokalizowane są w miastach i konieczność dojazdów zniechęca potencjalnych odbiorców projektów do wzięcia udziału w tej formie wsparcia, co potwierdza przeprowadzone w II poł. 2012 r. badanie ewaluacyjne pn. „Ocena działań PO KL w obszarze edukacji w województwie dolnośląskim”. Pozytywnie należy jednak ocenić działania podjęte w ostatnim roku przez IP, których celem było zwiększenie wartości zagrożonego podwskaźnika: ogłoszenie w 2012 r. konkursu dedykowanego nauczycielom z obszarów wiejskich, spotkania informacyjne z potencjalnymi Beneficjentami oraz rozpoczęcie realizacji projektu systemowego, którego celem jest objęcie wsparciem 1 012 nauczycieli z obszarów wiejskich.

W bieżącym okresie sprawozdawczym zakończyła się procedura podpisywania umów z projektodawcami, których inicjatywy zostały rekomendowane do dofinansowania w ramach konkursu ogłoszonego w 2012 r. W ramach przyjętych do realizacji umów oraz przy założeniu, że planowane w ramach projektów wskaźniki zostaną w pełni osiągnięte, a także mając na uwadze cele do zrealizowania w ramach projektu systemowego, IP szacuje, że wartość zagrożonego podwskaźnika powinna ostatecznie ukształtować się na poziomie ok. 4 000 osób, co oznaczałoby osiągnięcie 100% jego wartości docelowej.

Badania ewaluacyjne:

W okresie objętym sprawozdaniem nie zostało przeprowadzone oraz zakończone badanie ewaluacyjne dotyczące wskaźników Priorytetu IX. Natomiast w I połowie 2013 r. Zarząd Województwa Dolnośląskiego przyjął do wdrażania rekomendacje płynące z zakończonego w 2012 r. badania ewaluacyjnego pn. „Ocena działań PO KL w obszarze edukacji w województwie dolnośląskim”. W odpowiedzi na postawione w raporcie wnioski (które zostały przedstawione szczegółowo w sprawozdaniu rocznym za 2012 r.) zostały zaproponowane 4 rekomendacje. W efekcie przeprowadzonego w I kwartale 2013 r. przeglądu rekomendacji, IP ocenia, że na obecnym etapie realizacji Programu za wdrożoną w całości należy uznać rekomendację dot. wspierania ogólnego rozwoju dzieci poprzez organizowanie zajęć fizycznych dla uczniów jako formy wspierania ogólnego rozwoju dzieci. Realizowane na Dolnym Śląsku programy rozwojowe kompleksowo odpowiadają na zdiagnozowane potrzeby uczniów, w tym także we wskazanym zakresie. W zakresie promowania wśród gmin i innych uprawnionych podmiotów, które mogą składać wnioski o dofinansowanie na realizację programów rozwojowych, korzystania z usług RO EFS, dotychczasowe działania IP (m. in. prezentowanie tzw. Dobrych Praktyk w Biuletynie EFS na Dolnym Śląsku, w programach telewizyjnych oraz na spotkaniach informacyjno-promocyjnych, a także ścisła współpraca z RO EFS) również należy uznać za wystarczające. Zgodnie z kolejną rekomendacją, w ramach ogłoszonego w 2013 r. naboru w ramach Poddziałania 9.1.2, IP poprzez wprowadzenie kryterium strategicznego stara się promować innowacyjne formy nauczania oraz zarządzania placówką. Ostatni postawiony przed IP cel dotyczy wspierania uczniów zamieszkujących obszary wiejskie. Realizowane na Dolnym Śląsku programy rozwojowe kompleksowo odpowiadają na zdiagnozowane potrzeby placówki dydaktycznej i jej uczniów, przez co w każdym z nich istnieje możliwość wspierania uczniów z terenów wiejskich, jeśli tacy uczniowie uczęszczają do danej szkoły. Stanowi to

wymóg projektu, dlatego IP nie widzi potrzeby przyznawania dodatkowych punktów strategicznych za spełnienie tego warunku. W ramach działań EFS nie ma natomiast możliwości finansowania zakwaterowania uczniów w większych miastach na czas ich nauki, co stanowiłoby rozwiązanie jednego z problemów uczniów zamieszkujących tereny wiejskie.

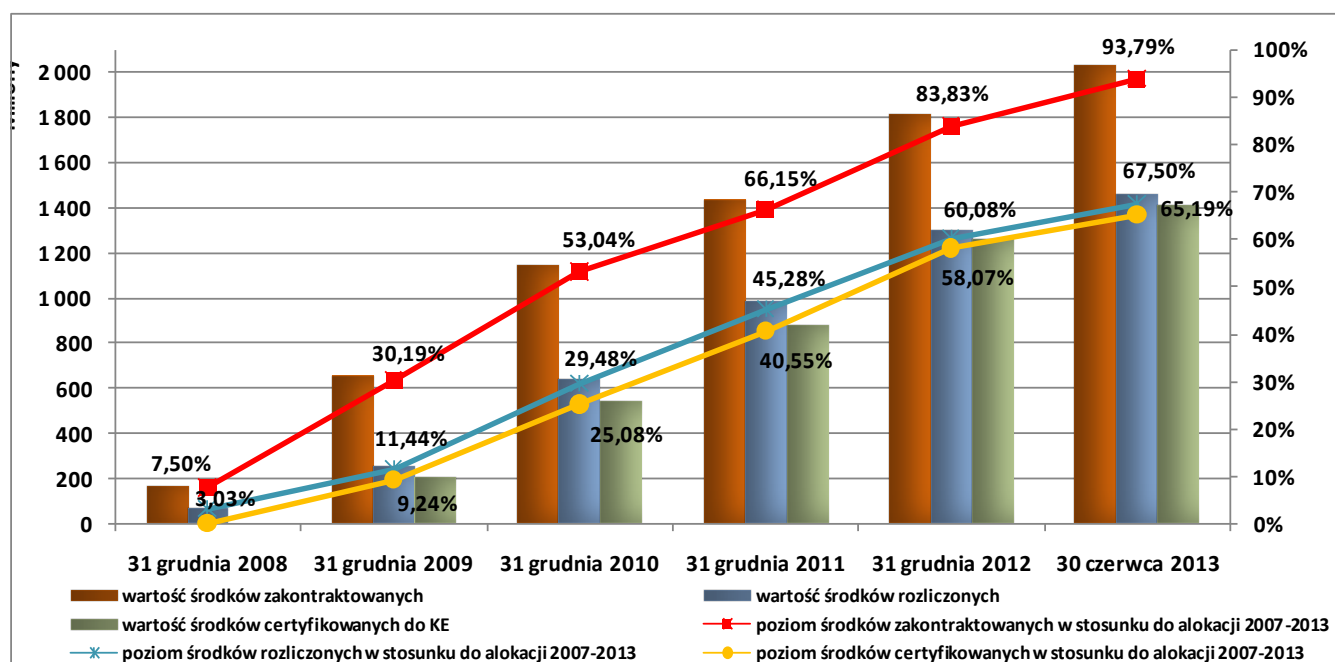
2. Analiza stanu realizacji Priorytetu w okresie objętym sprawozdaniem

INFORMACJE OGÓLNE:

W ramach Priorytetów VI-IX od początku realizacji PO KL do 30.06.2013 roku w województwie dolnośląskim zawarto 2 262 umowy, w tym 293 w ramach Priorytetu VI, 461 w ramach Priorytetu VII, 447 z Priorytetu VIII oraz 1 061 umów w ramach Priorytetu IX. Łączna wartość środków publicznych zakontraktowanych w ramach podpisanych umów wynosi ponad 2 029 mln PLN, co stanowi 93,79% alokacji przewidzianej na cały okres programowania (2007-2013).

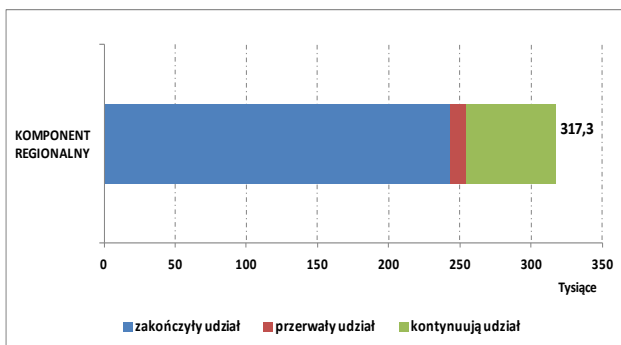
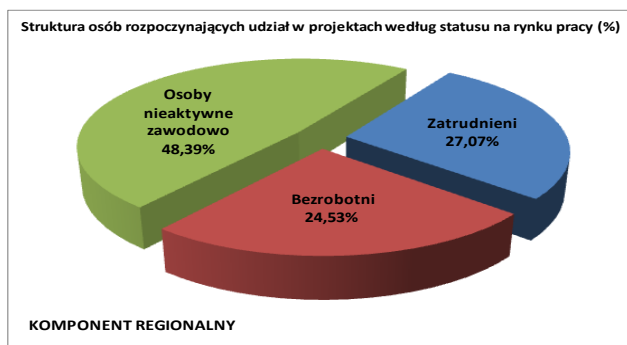
Do końca okresu sprawozdawczego wartość wydatków poniesionych ze środków publicznych w ramach zatwierdzonych oraz wprowadzonych do KSI wniosków o płatność wynosi ponad 1 460 mln PLN, co stanowi 67,50% wartości alokacji zaplanowanej na cały okres programowania (2007-2013). Zgodnie z danymi na koniec I półrocza 2013 r. do KE certyfikowano ponad 342,4 mln euro, co stanowi 102,83% (bez Poddziałania 6.1.3 – 96,19%) alokacji przewidzianej do certyfikowania do końca 2013 roku w ramach komponentu regionalnego w województwie dolnośląskim zgodnie z zasadą n+3/n+2.

Do 30.06.2013 roku rozliczono 67,50% środków publicznych zakontraktowanych w ramach Priorytetów VI-IX. Stopień zakontraktowania oraz rozliczania alokacji w kolejnych okresach przedstawiono na poniższym wykresie. Do przeliczenia alokacji przyjęto kurs euro wg EBC z dnia 30.05.2013 r. wynoszący 4,2667 PLN.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań okresowych IP i IP2 (wg stanu na 30/06/2013)

Od początku realizacji PO KL w projektach wyłonionych do dofinansowania w ramach Priorytetów VI-IX rozpoczęły udział 317 284 osoby. Do końca okresu sprawozdawczego zakończyło udział 243 098 osób, 62 744 kontynuują a 11 442 osoby przerwały udział w projekcie, co obrazuje poniższy wykres:

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań okresowych IP i IP2 (wg stanu na 30/06/2013)

Na podstawie analizy danych zamieszczonych na stronie http://www.stat.gov.pl/gus/wskazniki_monitorujace_PLK_HTML.htm w odniesieniu do struktury zatrudnienia w województwie dolnośląskim wg sektorów ekonomicznych należy zauważyć, iż najwięcej osób zatrudnionych w 2012 r. było w sektorze usługowym (58,6%). W pozostałych sektorach udział zatrudnionych wyniósł odpowiednio 34,8% w sektorze przemysłowym oraz 6,6% w sektorze rolniczym. Województwo dolnośląskie charakteryzuje się jednym z **najniższych w kraju udziałem sektora rolniczego** w gospodarce regionu, natomiast dość **wysokim poziomem przedsiębiorczości**. W I kwartale 2013 r. w województwie dolnośląskim zarejestrowanych było około 338 tys. przedsiębiorstw (bez indywidualnych gospodarstw rolnych), z tego 232 tys. (69%) stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W ramach Priorytetów VI-IX dotychczas nie były generowane dane umożliwiające dokonanie oceny czy (i w jaki sposób) PO KL przyczynia się do **wzrostu liczby osób zatrudnionych w sektorze usług** i jednocześnie do spadku liczby osób zatrudnionych w rolnictwie i przemyśle. Nie były również realizowane w tym zakresie żadne badania ewaluacyjne. Jedyne odniesienie do kwestii rozwoju sektora usług na lokalnym rynku można odnaleźć w raporcie końcowym z badania ewaluacyjnego pn. „Ocena trwałości wsparcia skierowanego na rozwój przedsiębiorczości udzielonego uczestnikom projektów, którzy rozpoczęli działalność gospodarczą w ramach Działania 6.2 oraz Poddziałania 8.1.2 PO KL”. Z ww. dokumentu wynika, że wszystkie nowopowstałe przedsiębiorstwa są jednoosobową działalnością osób fizycznych, w których dominuje profil działalności usługowej (81,5% wobec 11,2% handel, 5,6% produkcja i 1,8% budownictwo). Na podstawie tych danych nie można odnieść się do kwestii wzrostu liczby osób zatrudnionych w sektorze usług, niemniej jednak już można zauważyć, że sektor ten dość znacznie rozwija się w stosunku do pozostałych profili działalności firm. Poza tym należy pamiętać, że ww. działalność gospodarcza generuje co najmniej jedno miejsce pracy, a co za tym idzie wpływa na wzrost liczby osób w niej zatrudnionych.

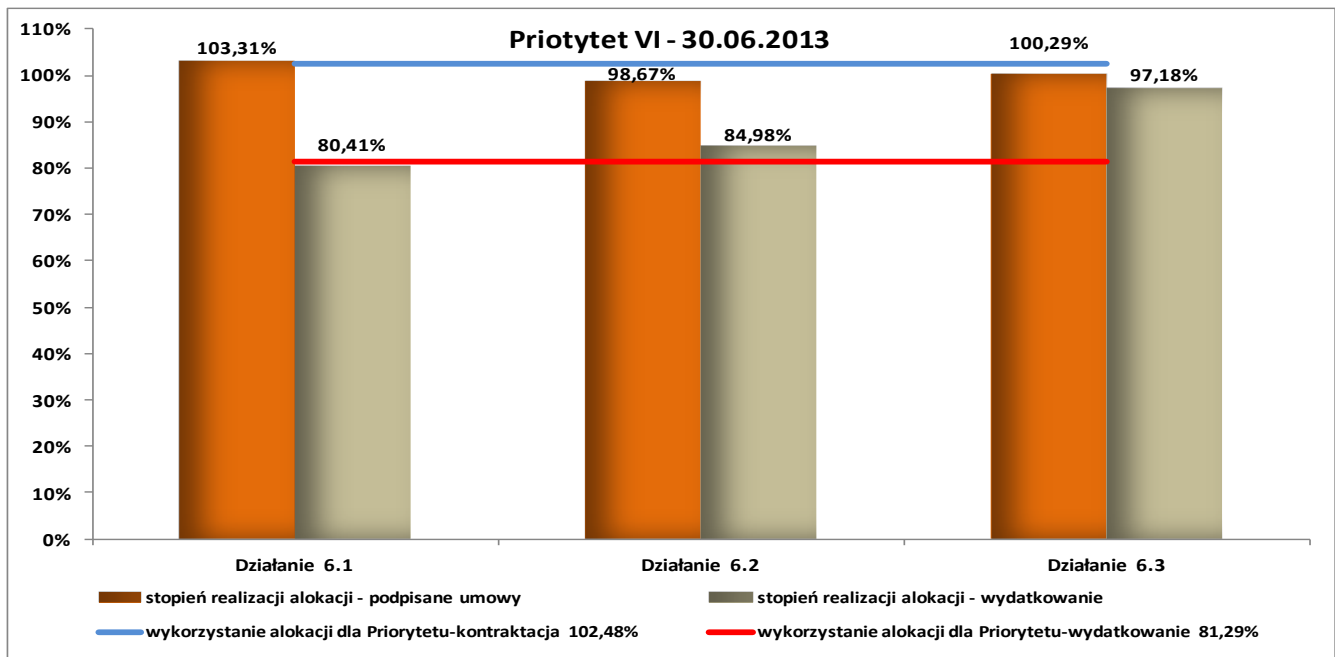
PRIORYTET VI

• Postęp finansowy

W ramach Priorytetu VI od początku realizacji PO KL w województwie dolnośląskim zawarto 293 umowy. Łączna wartość zakontraktowanych środków w Priorytecie VI wynosi około 712 mln PLN. Wartość środków publicznych zakontraktowanych w ramach podpisanych umów wynosi ponad 709 mln PLN, co stanowi 102,48% wykorzystania alokacji przewidzianej dla Priorytetu VI na cały okres programowania 2007 - 2013. W okresie sprawozdawczym podpisano 5 umów na łączną wartość środków publicznych 6,4 mln PLN, aneksowano również 26 umów Powiatowych Urzędów Pracy, a w lipcu 2013 planuje się podpisanie aneksu z PUP w Lubinie.

Wartość wydatków poniesionych ze środków publicznych, w ramach 2 599 zatwierdzonych oraz wprowadzonych do KSI SIMIK 07-13 wniosków o płatność, wynosi około 563 mln PLN, co stanowi 81,29% wykorzystania alokacji przeznaczonej na cały okres programowania. W bieżącym okresie sprawozdawczym - na podstawie 133 zatwierdzonych i wprowadzonych do KSI SIMIK 07-13 wniosków o płatność – wartość wydatków publicznych uznanych za kwalifikowalne wynosi około 23 mln PLN. Do końca okresu sprawozdawczego rozliczono 79,32% środków publicznych zakontraktowanych w ramach Priorytetu VI.

Zatem przy utrzymaniu takiej tendencji IP nie widzi zagrożenia dla realizacji Priorytetu VI. Na koniec okresu sprawozdawczego cel certyfikacji na 2013 rok, zgodnie z zasadą $n+2/n+3$, został zrealizowany na poziomie 125,29% (bez Poddziałania 6.1.3 – 119,40%).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań okresowych IP i IP2 (wg stanu na 30/06/2013)

Ocena IP:

W opinii Instytucji Pośredniczącej stan wdrażania Priorytetu VI jest zadowalający. Biorąc pod uwagę poziom środków zakontraktowanych wyliczany zgodnie z metodologią przyjętą do algorytmu kontraktowania (dla projektów w trakcie realizacji wartość podpisanych umów, a dla zakończonych ostateczne rozliczenie - środki publiczne) wynoszący 101,45% (bez Poddziałania 6.1.3 – 96,52%) alokacji na lata 2007-2013, należy stwierdzić, że do wykorzystania pozostało już niewiele środków. W I półroczu 2013 roku dostępne środki alokacji w ramach Priorytetu VI zostały przeznaczone na kontynuację projektu realizowanego w trybie systemowym w Poddziałaniu 6.1.2, na projekty systemowe Powiatowych Urzędów Pracy w ramach Poddziałania 6.1.3 oraz projekty konkursów z 2012 r. Tempo kontraktacji i wydatkowania ma odzwierciedlenie w wartościach osiągniętych wskaźników i świadczy o przełożeniu wykorzystanych środków na liczbę podmiotów lub osób, którym udzielono wsparcia. Analizując osiągnięte wartości wskaźników, IP definiuje te, których realizacja jest zagrożona, a które mają jednocześnie znaczenie dla wspierania grup najbardziej defaworyzowanych w regionie i odpowiednio kształtuje wymagania w *Planach działania*, jak również regularnie zaleca IP2, aby wyłaniała do realizacji wyłącznie takie projekty, które są racjonalne kosztowo i przyczyniają się do realizacji celów PO KL, efektywnie wykorzystując alokację. W bieżącym roku promowane były projekty skierowane do osób w wieku 50-64 lata, osób niepełnosprawnych oraz osób młodych. Termin realizacji ostatnich 4 projektów w Priorytecie VI przewidziano na 2015 rok, z tego 1 zakończy się po 30.06.2015 r. Projekty te będą objęte szczególną uwagą ze strony IP i IP2 w zakresie terminowej realizacji i monitorowania pojawiających się w nich problemów. Ponadto uwalniające się oszczędności w Priorytecie VI przeznaczone będą na zwiększanie (o ile zaistnieje taka możliwość oraz potrzeba) wartości realizowanych już projektów, przy jednoczesnym zwiększeniu wartości wskaźników lub na dofinansowanie projektów znajdujących się na dalszych pozycjach na listach rankingowych konkursów z 2012 roku w Priorytecie VI, po uprzednim przeprowadzeniu analizy aktualności diagnozy i potrzeb w projekcie.

Poziom zarówno środków zakontraktowanych (103,31%), jak i rozliczonych (80,41%), w stosunku do alokacji 2007-2013 występujący w **Działaniu 6.1** jest zadowalający. W bieżącym okresie sprawozdawczym, dzięki przesunięciu wolnych środków z Działania 6.3 oraz uwalniających się środków w trakcie realizacji projektów, zawarto 3 umowy z Wnioskodawcami z dalszych miejsc list rankingowych konkursów ogłoszonych w 2012 roku (w tym 1 umowę na projekt ponadnarodowy). W Poddziałaniu 6.1.2 stopień kontraktacji na koniec I półroczu 2013 r. kształtował się na poziomie 97,62%, w związku z tym nie przewiduje się dalszego kontraktowania środków. W ramach projektów systemowych Poddziałania 6.1.3, mając na uwadze dotychczasową kontraktację, IP2 nie stwierdza zagrożenia dotyczącego wykorzystania dostępnych środków. Poziom rozliczenia zakontraktowanych środków w Działaniu 6.1 wynosi 77,84%, natomiast poziom wykorzystania alokacji 2007-2013 na podstawie rozliczonych środków – 80,41% i jest stosunkowo najniższy (68,94%) w Poddziałaniu 6.1.1. W związku z powyższym IP2 będzie podejmowała kroki mające na celu przyspieszenie tempa rozliczania, głównie w projektach Poddziałania 6.1.1, natomiast nie widzi takiego zagrożenia w pozostałych Poddziałaniach.

W odniesieniu do **Działania 6.2** kontraktacja środków w ramach alokacji 2007-2013 dobiegła końca (osiągnięto poziom 98,67%). Łącznie zawarto 62 umowy o dofinansowanie o wartości ok. 120,1 mln PLN, z tego w bieżącym okresie sprawozdawczym - 2 umowy w ramach procedury odwoławczej dotyczącej konkursu z 2012 roku. Poziom rozliczenia środków wynosi 84,98% całkowitej alokacji. IP2 nie widzi zagrożenia sprawnego rozliczenia środków w odniesieniu do alokacji 2007-2013. Należy jednak zauważyć, że pomimo zadowalającego poziomu kontraktacji i rozliczenia alokacji, udział Działania 6.2 w osiągnięciu wartości docelowej wskaźników określonej na poziomie Priorytetu jest niewielki. Pozostałe wolne środki planuje się przesunąć do Poddziałania 6.1.1 w celu dofinansowania kolejnych projektów z listy rankingowej konkursu z 2012 roku.

W ramach **Działania 6.3** od początku realizacji PO KL do końca okresu sprawozdawczego zawarto 61 umów. Poziom zakontraktowanych środków w Działaniu 6.3 w odniesieniu do alokacji 2007-2013 wynosi 100,29% a rozliczonych odpowiednio 97,18%. Realizacja projektów w tym Działaniu została zakończona i rozliczona w 2012 roku. W ramach działania przewidywano wartość docelową wskaźnika na poziomie 41 dla *projektów wspierających rozwój inicjatyw lokalnych*, a zrealizowano 61 takich projektów. W projektach prowadzono głównie działania szkoleniowe i doradcze, natomiast projekty ukierunkowane na rozwój dialogu, partnerstwa publiczno-społecznego i współpracy na rzecz rozwoju zasobów ludzkich na poziomie lokalnym nie cieszyły się zainteresowaniem.

• **Przebieg procesu wnioskowania**

W bieżącym okresie sprawozdawczym w ramach Priorytetu VI, zgodnie z *Planem działania na rok 2013*, nie ogłoszono konkursów, jak również nie planuje się ich ogłoszenia w kolejnym półroczu.

• **Realizacja projektów systemowych**

„Obserwatorium Dolnośląskiego Rynku Pracy i Edukacji” (projekt systemowy w ramach Poddziałania 6.1.2) Okres realizacji projektu 01.10.2009 r. – 31.12.2013 r.; wartość projektu: 5 899 485,63 PLN. Projekt realizowany jest przez Centrum Monitoringu Społecznego i Kultury Obywatelskiej. Celem projektu jest dostarczanie rzetelnych informacji na temat rynku pracy i edukacji, które pomogą w lepszym prowadzeniu działań na rzecz zwiększania zatrudnienia oraz ograniczania i zapobiegania bezrobociu na Dolnym Śląsku ze szczególnym uwzględnieniem kobiet oraz wypracowanie rozwiązań umożliwiających wymianę informacji pomiędzy instytucjami działającymi na regionalnym rynku pracy.

W okresie sprawozdawczym rozliczono wydatki związane z:

1. KONFERENCJAMI:

- konferencją podsumowującą wyniki 2 badań: VII: „Badanie zdolności osób z obszarów wiejskich oraz miejsko-wiejskich do podjęcia zatrudnienia” oraz VIII: „Ocena skuteczności działań w zakresie aktywizacji zawodowej osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym” zorganizowaną 23.10.2012 r.
- konferencją podsumowującą wyniki 2 badań: XI: „Elastyczne formy zatrudnienia-skutki społeczne i ekonomiczne” oraz XIII: „Mobilność przestrzenna młodych ludzi na dolnośląskim rynku pracy” zorganizowaną 17.01.2013 r.
- konferencją podsumowującą wyniki badania V: „Badanie sytuacji osób niepełnosprawnych na dolnośląskim rynku pracy i edukacji” zorganizowaną 21.02.2013 r.

2. PUBLIKACJAMI:

- publikacją i rozdystrybuowaniem Informatorów Dolnośląskiego Rynku Pracy i Edukacji (nr 10, 11 i 12) oraz przygotowaniem do wydania Informatora nr 13.

3. SEMINARIAMI/SPOTKANIAMAMI:

- seminarium: „Kobieta na dolnośląskim rynku pracy i edukacji” przy udziale Stowarzyszenia Aktywność Kobiet na Dolnym Śląsku, w którym udział wzięli przedstawiciele instytucji samorządu terytorialnego, reprezentanci świata nauki oraz organizacji kobiecych, zorganizowane 14.12.2012 r.
- seminarium: „Planowanie kariery zawodowej, promocja absolwentów i monitorowanie ich losów” przy udziale Biura Karier Uniwersytetu Przyrodniczego, na które zaproszono przedstawicieli organizacji studenckich, samorządu, biura promocji UP oraz Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości, które odbyło się 17.12.2012 r.

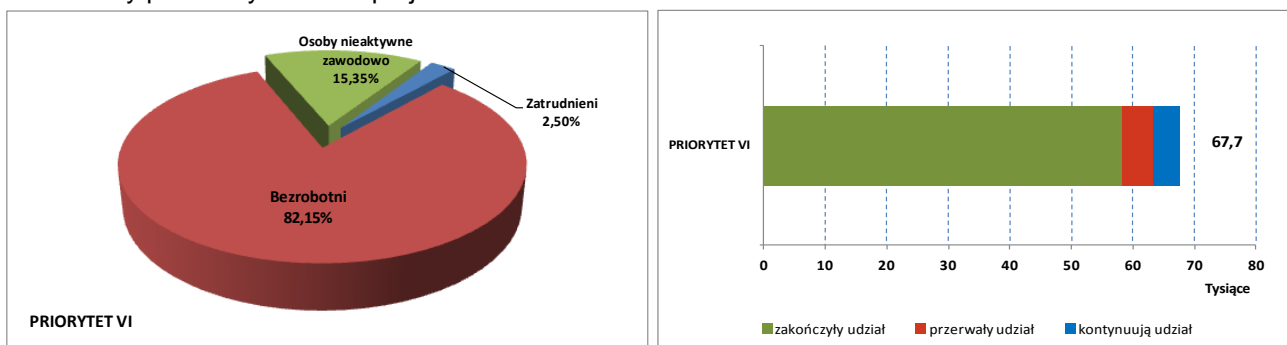
✓ Łącznie do końca okresu sprawozdawczego, w ramach 16 wniosków o płatność zostały zatwierdzone wydatki w wysokości 3 784 274,11 PLN, co stanowi 64,15% wartości projektu. W okresie sprawozdawczym zostały zatwierdzone 2 wnioski o płatność na łączną kwotę 1 426 655,10 PLN.

✓ Kamienie milowe we wdrażaniu projektu to 16 raportów podsumowujących badania zrealizowane w ramach projektu, z których 5 zostało wydanych w 2013 roku.

- ✓ W okresie sprawozdawczym przygotowano i przeprowadzono 3 postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na przeprowadzenie badań, analiz oraz opracowanie raportów dla 3 badań.
- ✓ Znaczące zmiany w projekcie: w dniu 06.06.2013 r. beneficjent złożył zaktualizowany wniosek o dofinansowanie projektu, w którym w ramach powstałych oszczędności wprowadzono m.in. dodatkowe zadanie merytoryczne – badanie pt: „Obszary pogranicza Dolnego Śląska - aktywność ekonomiczna, współpraca międzynarodowa, mobilność na rynku pracy”. Jednocześnie beneficjent dokonał zmiany w budżecie projektu polegającej na zmniejszeniu wartości projektu. Zaktualizowana wartość budżetu projektu wynosi: 5 645 983,47 PLN. Powyższe zmiany zostały zatwierdzone w dniu 26.06.2013 r., natomiast aneks do umowy zostanie podpisany w lipcu 2013 roku.

• Analiza struktury uczestników

Od początku realizacji PO KL w projektach wyłonionych do dofinansowania w ramach Priorytetu VI rozpoczęło udział 67 665 osób. Do końca okresu sprawozdawczego zakończyły udział 58 242 osoby, 4 350 kontynuuje, a 5 073 osoby przerwały udział w projektach.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań okresowych IP i IP2 (wg stanu na 30/06/2013)

Z analizy danych zawartych w załącznikach sprawozdawczych wynika, że w Priorytecie VI kobiety stanowią zdecydowaną większość uczestników projektów (64%). Jednocześnie status uczestnika na rynku pracy, który rozpoczyna udział w projekcie, to najczęściej osoba bezrobotna (82%), a wśród osób zatrudnionych przeważają osoby zatrudnione w administracji publicznej (58% ogółu zatrudnionych to głównie pracownicy PSZ biorący udział w projektach Poddziałania 6.1.2), ze zdecydowaną przewagą kobiet (90%). Najwięcej uczestników charakteryzuje się wykształceniem ponadgimnazjalnym (58%), około 22% uczestników posiada wykształcenie wyższe i są to głównie kobiety. Nieco mniejszą grupę stanowią osoby z wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym i niższym (15%). Najmniejszą grupę stanowią uczestnicy z wykształceniem pomaturalnym (11%). Dużą część uczestników (33%) stanowiły osoby z terenów wiejskich. We wszystkich Działaniach/ Poddziałaniach Priorytetu VI PO KL występują nieliczne osoby należące do kategorii migranci (2 kobiety) lub mniejszości narodowe i etniczne (2 kobiety).

Analizując strukturę uczestników projektów pod względem wieku, należy zauważyć, że osoby młode, w wieku 15-24 lata stanowiły 34% ogółu rozpoczynających udział w projektach, natomiast osoby w wieku starszym 55-64 lata – 6%. Wśród grup osób o szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy wsparcie kierowane jest do osób niepełnosprawnych, a ich udział w projektach wynosi 6%. W związku z celami określonymi na poziomie Priorytetu VI oraz osiągniętymi wskaźnikami, IP stwierdza, że wsparcie kierowane jest do właściwych grup docelowych. Projekty wyłonione do dofinansowania w latach 2011, 2012 oraz 2013 sukcesywnie zwiększają udział ww. grup wśród uczestników projektów i tym samym aktywizują większą liczbę osób młodych, niepełnosprawnych oraz w wieku 50-64 lata. Po dokonaniu analizy struktury uczestników projektów realizowanych w ramach Priorytetu VI na podstawie danych zawartych w załącznikach nr 2-6 nie zidentyfikowano szczególnego rodzaju grup, które są niedoreprezentowane lub nadreprezentowane w odniesieniu do grup docelowych wskazanych w SzOP.

PRIORYTET VII

• Postęp finansowy:

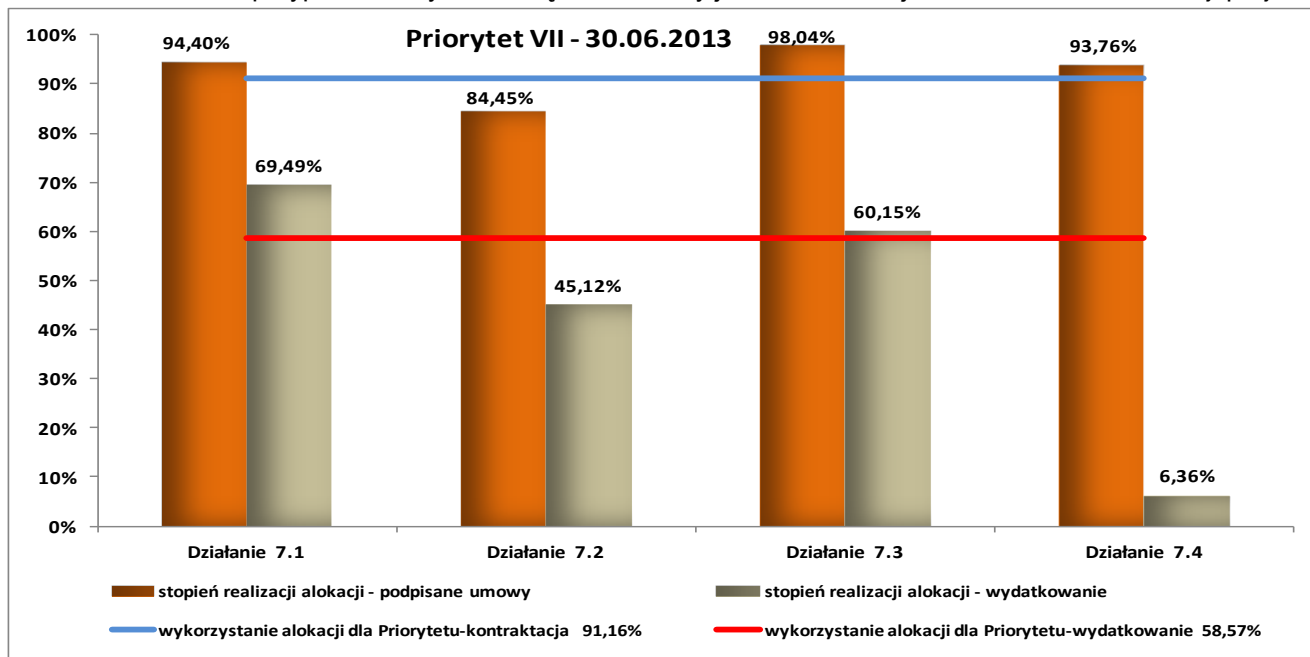
W ramach Priorytetu VII od początku realizacji PO KL narastająco do 30 czerwca 2013 roku w województwie dolnośląskim zawarto 461 umów, w tym 180 umów w ramach Działania 7.1, 97 umów w ramach Działania 7.2 oraz 173 umowy w ramach Działania 7.3. W Działaniu 7.4 do końca okresu sprawozdawczego podpisano 11 umów o dofinansowanie projektów. Łączna wartość zakontraktowanych środków w Priorytecie VII oraz jednocześnie

wartość środków publicznych zakontraktowanych w ramach podpisanych umów wynosi prawie 413 mln PLN, co stanowi 91,16 % alokacji przewidzianej dla Priorytetu VII na cały okres programowania (2007-2013).

W okresie sprawozdawczym podpisano 18 umów na łączną wartość środków publicznych prawie 19 mln PLN oraz aneksowano umowy ramowe w ramach Działania 7.1.

Wartość wydatków poniesionych ze środków publicznych, w ramach 2 851 zatwierdzonych oraz wprowadzonych do KSI SIMIK 07-13 wniosków o płatność, wynosi ponad 265 mln PLN, co stanowi 58,57% wykorzystania alokacji 2007-2013. W bieżącym okresie sprawozdawczym – na podstawie 287 zatwierdzonych i wprowadzonych do KSI SIMIK 07-13 wniosków o płatność – wartość rozliczonych wydatków publicznych wynosi prawie 30 mln PLN. Do końca okresu sprawozdawczego rozliczono 64,25% środków publicznych zakontraktowanych w ramach Priorytetu VII.

Dane finansowe w ramach Priorytetu VII uwzględniają 8 rozwiązanych umów ramowych w Poddziałaniu 7.1.1, na prawie 11 mln PLN, w przypadku których rozwiązanie umowy jest traktowane jako zakończenie realizacji projektu.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań okresowych IP i IP2 (wg stanu na 30/06/2013)

Działanie 7.1

W ramach Działania 7.1 od początku realizacji Działania podpisano 180 umów na łączną kwotę (uwzględniając również kwoty z podpisanych aneksów) 251,1 mln PLN, w których zakontraktowana wartość środków publicznych stanowi 94,40% alokacji zaplanowanej dla Działania 7.1 na lata 2007-2013. Dane dotyczące zakontraktowania środków, są wykazane zgodnie z danymi wygenerowanymi z KSI SIMIK i uwzględniają również dokonane w 2013 r. pomniejszenia wartości umów projektów, będące wynikiem zatwierdzenia Bilansu realizacji projektów systemowych za rok 2012.

Do końca okresu sprawozdawczego wydatki uznane za kwalifikowalne w 1942 wnioskach o płatność zatwierdzonych od początku realizacji Działania 7.1 wyniosły 184,99 mln PLN.

Wydatkowanie środków publicznych od początku realizacji Działania w ramach zatwierdzonych wniosków o płatność kształtuje się na poziomie 69,49 % w stosunku do alokacji przewidzianej dla Działania na lata 2007-2013. Stopień rozliczenia zakontraktowanych środków (stosunek wartości środków rozliczonych do zakontraktowanych) w ramach Działania 7.1 wynosi 73,62 %.

Działanie 7.2

W ramach Działania 7.2 od początku realizacji Działania podpisano 97 umów o dofinansowanie projektów na łączną kwotę 128,7 mln PLN, w których zakontraktowana wartość środków publicznych stanowi 84,45% wartości alokacji przewidzianej dla Działania na lata 2007-2013.

Do końca okresu sprawozdawczego wydatki uznane za kwalifikowalne w 509 wnioskach o płatność zatwierdzonych od początku realizacji Działania 7.2 wyniosły 68,8 mln PLN.

Wydatkowanie środków publicznych określone od początku realizacji Działania na podstawie zatwierdzonych wniosków o płatność kształtuje się na poziomie 45,12% w stosunku do alokacji przewidzianej dla Działania na lata 2007-2013. Stopień rozliczenia zakontraktowanych środków (stosunek wartości środków rozliczonych do zakontraktowanych) w ramach Działania 7.2 wynosi 53,43%.

Działanie 7.3

W ramach Działania 7.3 od początku jego realizacji podpisano 173 umowy o dofinansowanie projektów na łączną kwotę 17,2 mln PLN (w tym 6 projektów innowacyjnych o wartości 9,4 mln PLN), w których zakontraktowana wartość środków publicznych stanowi 98,04% wartości alokacji przewidzianej dla Działania na lata 2007-2013.

Do końca okresu sprawozdawczego wydatki uznane za kwalifikowalne w 382 wnioskach o płatność zatwierdzonych od początku realizacji Działania 7.3 wyniosły 10,5 mln PLN.

Wydatkowanie środków publicznych, określone od początku realizacji Działania 7.3, na podstawie zatwierdzonych wniosków o płatność kształtuje się na poziomie 60,15% w stosunku do alokacji przewidzianej dla Działania na lata 2007-2013. Stopień rozliczenia zakontraktowanych środków (stosunek wartości środków rozliczonych do zakontraktowanych) w ramach Działania 7.3 wynosi 61,36 %.

Działanie 7.4

W ramach Działania 7.4 od początku jego realizacji podpisano 11 umów o dofinansowanie projektów na łączną kwotę 15,8 mln PLN (w tym 1 uchwała na realizację projektu systemowego o wartości 2,6 mln PLN oraz 2 umowy na realizację projektów ponadnarodowych o wartości 2,5 mln PLN), w których zakontraktowana wartość środków publicznych stanowi 93,76% wartości alokacji przewidzianej dla Działania na lata 2007-2013.

Do końca okresu sprawozdawczego wydatki uznane za kwalifikowalne w 18 wnioskach o płatność zatwierdzonych od początku realizacji Działania 7.4 wyniosły 1,1 mln PLN.

Wydatkowanie środków publicznych, określone od początku realizacji Działania 7.4, na podstawie zatwierdzonych wniosków o płatność kształtuje się na poziomie 6,36% w stosunku do alokacji przewidzianej dla Działania na lata 2007-2013. Stopień rozliczenia zakontraktowanych środków (stosunek wartości środków rozliczonych do zakontraktowanych) w ramach Działania 7.4 wynosi 6,78%.

Pomimo osiągnięcia niższego niż zakładano poziomu wskaźników, postęp finansowy w zakresie realizacji projektów systemowych w ramach **Działania 7.1** należy ocenić jako zadowalający na obecnym etapie wdrażania Programu. Jak już wspomniano we wcześniejszych sprawozdaniach, największą barierą w prawidłowej realizacji projektów systemowych w Działaniu 7.1 jest niski potencjał oraz problemy absorpcyjne ośrodków pomocy społecznej, które podejmują lub mogą podjąć realizację projektów w Poddziałaniu 7.1.1. Mimo stale podejmowanych działań zachęcających OPS-y do realizacji projektów systemowych (IP2 przeprowadziła w okresie sprawozdawczym 6 spotkań informacyjno-szkoleniowych na temat zasad naboru projektów systemowych oraz udzieliła pełnego instruktażu wypełniania wniosku o dofinansowanie na 2013 r. wraz z omówieniem podstawowych dokumentów programowych), nadal nie wszystkie OPS-y zaaplikowały o dostępne środki. W ramach Poddziałania 7.1.1 na 165 OPS-ów uprawnionych do złożenia wniosku o dofinansowanie, 131 zadeklarowało chęć realizacji projektu systemowego w 2013 r., a w rzeczywistości zaaplikowało 126 OPS, co stanowi 76% wszystkich uprawnionych, z tego 1 OPS zrezygnował z powodu braku zapewnienia wymaganego wkładu własnego. Najczęstszymi powodami rezygnacji w ramach Poddziałania 7.1.1 były m.in: problemy lokalowe, kadrowe, techniczne w postaci braku podstawowego sprzętu biurowego, brak środków finansowych na wymagany wkład własny, a także w niektórych przypadkach brak przyjęcia przez gminę strategii rozwiązywania problemów społecznych. Natomiast w ramach Poddziałania 7.1.2 zapotrzebowanie na środki w 2013 r. zgłosiło 29 centrów i tyle samo zaaplikowało. W ramach Poddziałania 7.1.3, Zarząd Województwa Dolnośląskiego od początku realizacji podjął sześć uchwał dotyczących realizacji projektu w ramach w/w Poddziałania. Wykorzystanie alokacji jest na poziomie 94,49%.

W związku z końcowym etapem realizacji PO KL, IP i IP2 będzie szczególnie monitorowała projekty systemowe pod kątem uwalniających się w ich ramach oszczędności. Obecnie planuje się wykorzystanie oszczędności na realizację projektów systemowych Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie w latach 2014-2015. Dotyczy to zarówno oszczędności generujących się w projektach systemowych w ramach Działania 7.1, jak i systemowych oraz konkursowych wdrażanych w Działaniach 7.2 oraz 7.4. Z uwagi na niemal całkowitą kontraktację środków w Działaniu 7.1, niezbędne będzie dokonanie realokacji wolnej kwoty z Działania 7.2 do Poddziałania 7.1.2. Szacuje się, iż powyższe pozwoli w pełni wykorzystać dostępne środki, przyczyniając się do realizacji celów określonych w Priorytecie VII.

Postęp finansowy w ramach **Działania 7.2**, rozumiany jako osiągnięty poziom zakontraktowanych środków jest oceniany jako zadowalający. Na osiągnięty poziom kontraktacji w okresie sprawozdawczym miało wpływ podpisanie 11 umów o dofinansowanie na kwotę 10,2 mln PLN. Rozważa się możliwość przesunięcia pozostałych niewykorzystanych środków na realizację projektów systemowych w Działaniu 7.1. Odpowiednie przesunięcia mogłyby mieć miejsce po uwzględnieniu zakresu i kierunku wykorzystania pozostającej wolnej alokacji w PD 2014 oraz otrzymaniu zgody IZ i podjęciu odpowiedniej decyzji przez Zarząd WD. Podjęcia szczególnych kroków będzie wymagał natomiast proces rozliczania środków. Do końca okresu sprawozdawczego rozliczono zaledwie nieco ponad 45% alokacji. W celu zwiększenia tempa rozliczania zakontraktowanych środków IP2 przeprowadza liczne

indywidualne konsultacje w siedzibie DWUP z beneficjentami, co wpływa pozytywnie na jakość składanych wniosków o płatność oraz zwiększa wiedzę i doświadczenie beneficjentów w zakresie rozliczania się z otrzymanych transz dofinansowania.

Powyższe działania będą kontynuowane w kolejnych okresach sprawozdawczych. Tym samym IP2 nie uznaje stopnia rozliczenia alokacji dla Działania 7.2 za zagrażający prawidłowej realizacji Programu. Wszystkie dofinansowane projekty będące w trakcie realizacji na koniec okresu sprawozdawczego posiadają w większości co najmniej dwuletni okres realizacji, a przewidziany termin ich zakończenia przypada obecnie na koniec 2014 r. i początek 2015 r. W związku z kończącym się okresem realizacji PO KL, IP oraz IP2 będą podejmowały szczególne działania w celu zapewnienia rozliczenia wszystkich projektów do końca 2015 roku.

Podobne środki zaradcze, jak w przypadku Działania 7.2, mające zwiększyć tempo rozliczania środków, zostały podjęte w ramach **Działania 7.3**. Ponadto niewykorzystana alokacja, zaplanowana na wspieranie inicjatyw lokalnych w ramach Działania 7.3 została przeznaczona na dofinansowanie projektów innowacyjnych w ramach konkursu nr I/VII/INN/11. Szacuje się, iż działania podejmowane przez IP2 pozwolą na sprawne i terminowe rozliczenie zakontraktowanych środków w ramach Działania, zarówno w przypadku projektów zakładających realizację oddolnych inicjatyw lokalnych, jak i projektów innowacyjnych. Biorąc pod uwagę projekty będące w trakcie realizacji, termin ich zakończenia przypada w większości na koniec 2014 i początek 2015 r.

Jako zadowalający oceniany jest poziom kontraktacji w ramach **Działania 7.4**. W okresie sprawozdawczym podpisano 5 umów na kwotę 6,6 mln PLN (w tym 2 umowy na realizację projektów ponadnarodowych na kwotę 2,5 mln PLN). W dniu 28 czerwca br. ogłoszony został konkurs zamknięty, na który przewidziana została alokacja w wysokości 3 mln PLN. Jeśli całość alokacji zostanie zakontraktowana, wtedy poziom kontraktacji będzie wynosił 111,56%. W celu zawarcia umów z Projektodawcami wyłonionymi do dofinansowania w ramach ogłoszonego konkursu, niezbędne będzie dokonanie realokacji środków z Działania 7.2, w celu uniknięcia przekroczenia dostępnej alokacji na Działaniu 7.4. Mając na uwadze fakt, iż Beneficjenci dopiero zaczynają się rozliczać z przekazanych środków we wnioskach o płatność (okresy realizacji przedmiotowych projektów rozpoczęły się w większości dopiero w bieżącym okresie sprawozdawczym), pomimo niskiego w chwili obecnej stopnia rozliczenia alokacji dla Działania 7.4, IP2 wdrażająca Działanie nie widzi poważnego zagrożenia stopnia rozliczenia alokacji. Przedmiotowe wnioski o płatność są weryfikowane i rozliczane terminowo, a Beneficjenci na ogół nie zgłaszają/nie sygnalizują znaczących problemów w trakcie realizacji. W związku z kończącym się okresem realizacji PO KL, IP oraz IP2 będą podejmowały szczególne działania w celu zapewnienia rozliczenia wszystkich projektów do końca 2015 r. m.in. poprzez ograniczenie okresu przyjętych do realizacji projektów do 30.06.2015 r. oraz szczególne zwracanie uwagi na realizację i rozliczanie projektów, zgodnie z przyjętym harmonogramem.

- **Przebieg procesu wnioskowania**

Dane dotyczące procesu wnioskowania pochodzą ze sprawozdania okresowego IP2, która jest odpowiedzialna za wdrażanie Priorytetu VII. W dniu 28.06.2013 r. ogłoszono konkurs zamknięty nr I/7.4/A/13 w ramach Działania 7.4 *Niepełnosprawni na rynku pracy*. Okres przyjmowania wniosków wyznaczono w terminie od 12.07.2013 r. do 09.08.2013 r. Alokacja przewidziana na przedmiotowy konkurs wynosi 3 mln PLN. Najczęściej realizowane typy operacji w ramach ww konkursu zostaną opisane w sprawozdaniu rocznym za 2013 r.

Mechanizmy służące zapewnieniu trwałości instytucji wspierających ekonomię społeczną.

Jak już pisano w sprawozdaniu rocznym - w Planie działania na 2012 rok wprowadzone zostały kryteria dostępu mające na celu zapewnienie trwałości instytucji wspierających ekonomię społeczną.

W konkursie nr I/7.2.2/A/12 kryterium dostępu zobowiązywało Projektodawcę do funkcjonowania w formie instytucji otoczenia sektora ekonomii społecznej, w okresie dwóch lat od zakończenia realizacji projektu, zapewniając podmiotom ekonomii społecznej taki sam zakres form wsparcia, jaki świadczył w sposób komplementarny i łączny w ramach projektu. Kryterium to miało na celu zbudowanie trwałej infrastruktury wsparcia ekonomii społecznej. Wobec projektodawców zastosowano ponadto wymóg realizacji dwóch form wsparcia jednocześnie, tj. prowadzenia OWES (typ operacji nr 1) oraz podjęcia działań, które pozwolą wypracować oraz przetestować rozwiązania na rzecz długookresowych źródeł finansowania instytucji wspierających ekonomię społeczną (typ operacji nr 3). Powiązanie powyższych dwóch form miało na celu wypracowanie niezbędnych mechanizmów pozwalających kontynuować działalność instytucji otoczenia sektora ekonomii społecznej po zakończeniu realizacji projektu. Działania te powinien realizować podmiot bezpośrednio zaangażowany w działalność OWES.

W I półroczu 2013 r. rozpoczęła się realizacja projektów dofinansowanych w ramach konkursu nr I/7.2.2/A/12, a zatem za wcześnie jest jeszcze mówić o trwałości OWES na obecnym etapie realizacji przedmiotowych projektów.

- **Realizacja projektów systemowych IP2**

W ramach sprawozdania okresowego za I półrocze 2013 r., IP2 przedstawiła informacje odnośnie projektu systemowego w ramach **Działania: 7.4 Niepełnosprawni na rynku pracy „Sprawni w pracy”**, realizowanego przez Beneficjenta - Wydział ds. Osób Niepełnosprawnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego (na podstawie Uchwały nr 2813/IV/12 z dnia 30 sierpnia 2012 r.). Okres realizacji: 01.08.2012 r. - 31.12.2014 r. Wartość projektu 2,6 mln PLN.

1. Osiągnięte rezultaty projektu na podstawie aktualnego na koniec okresu sprawozdawczego postępu rzeczowego

Rezultaty: Jedna osoba niepełnosprawna, dla której realizowany był Indywidualny Plan Działania (IPD), zakończyła udział w projekcie. Jedna osoba niepełnosprawna uzyskała zatrudnienie (kryterium dostępu nr 3).

2. Stopień wydatkowania / postęp finansowy (na podstawie zatwierdzonych wniosków o płatność)

Planowana wysokość wydatków do końca II kwartału 2013 r. – 666.209,75 zł, wykonanie: 447.084,74 zł. Stopień realizacji: 67,11%. Zatwierdzone zostały 2 wnioski o płatność na kwotę 355 706,16 PLN.

3. Ewentualne opóźnienia i problemy w realizacji projektu oraz ich przyczyny

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły opóźnienia, ani problemy w realizacji projektu.

4. Harmonogram realizacji projektu uwzględniający kamienie milowe w jego wdrażaniu

Harmonogram realizowany jest na bieżąco.

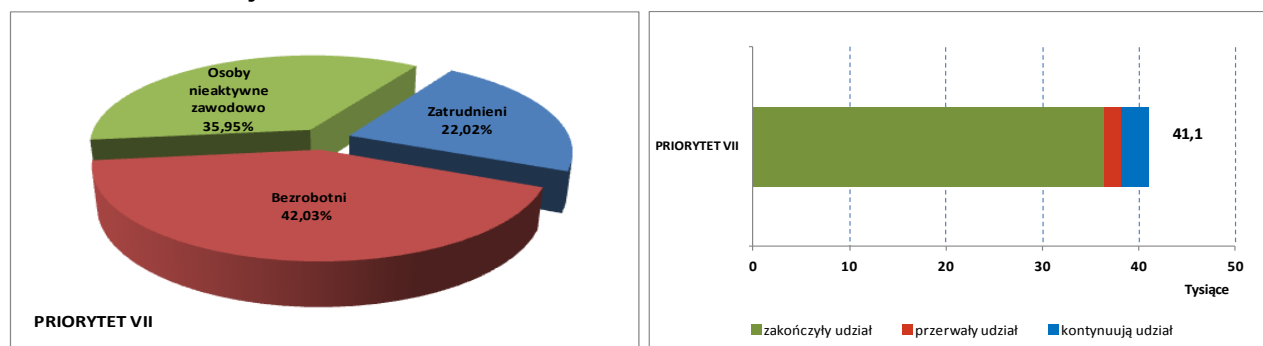
5. Znaczące zmiany w projekcie

W okresie sprawozdawczym nie wprowadzono znaczących zmian w projekcie.

6. Kluczowe przetargi, które mają przełożenie na rezultaty projektu

Planowany przetarg na wykonawcę publikacji - materiałów konferencyjnych przesunięto na wrzesień 2013 r.

• **Analiza struktury uczestników**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań okresowych IP i IP2 (wg stanu na 30/06/2013)

W ujęciu narastającym według stanu na 30 czerwca 2013 roku, analizując liczbę osób, która rozpoczęła udział w projektach, kobiety stanowią prawie 68% uczestników. Przewaga udziału kobiet wśród uczestników rozpoczynających udział w projektach w ramach Priorytetu VII jest widoczna również w poszczególnych kategoriach (w podziale ze względu na status na rynku pracy, wykształcenie, zamieszkanie – miasto/wieś itd.). Wśród osób, które rozpoczęły udział w projektach w ramach Priorytetu VII najliczniejszą grupę stanowią **osoby bezrobotne oraz nieaktywne zawodowo**, które łącznie stanowią ponad 78% wszystkich osób rozpoczynających udział w projekcie. Biorąc pod uwagę główne grupy docelowe, do których kierowane jest wsparcie w ramach Priorytetu VII, tendencja ta jest jak najbardziej prawidłowa. Pozostałe 22% to osoby zatrudnione, które w większości są uczestnikami projektu w Poddziałaniu 7.1.3. Należy zauważyć, iż prawie połowa bezrobotnych uczestników projektów posiada status **osoby długotrwale bezrobotnej**. Co trzeci uczestnik rozpoczynający udział w projekcie w ramach Priorytetu VII to **mieszkaniec terenów wiejskich**. Natomiast według danych na 30 czerwca 2013 roku - **osoby niepełnosprawne** stanowią ponad 18% wszystkich rozpoczynających udział w projektach uczestników. Jest to wynik zdecydowanie najlepszy wśród wszystkich wszystkich czterech regionalnych Priorytetów PO KL (IV-IX), co jest odzwierciedleniem celów określonych dla poszczególnych obszarów wsparcia PO KL – wsparcie w ramach Priorytetu VII zostało ukierunkowane właśnie głównie na wsparcie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym osób niepełnosprawnych. Udział osób niepełnosprawnych w Priorytecie VII jeszcze zwiększy się, biorąc pod uwagę projekty, które zostaną przyjęte do realizacji w ramach konkursu I/7.4/A/13 ogłoszonego w dniu 28 czerwca br., a skierowanego do osób niepełnosprawnych. Udział migrantów i osób pochodzących z mniejszości narodowych w ramach Priorytetu VII kształtuje się następująco: wsparciem zostało objętych 3 migrantów oraz 123 osoby pochodzące z mniejszości narodowych i etnicznych.

Osoby młode w wieku 15-24 lata, które zostały zidentyfikowane jako jedna z grup docelowych znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, stanowią obecnie 25% ogółu uczestników, którzy rozpoczęli udział w projekcie w ramach Priorytetu. Natomiast osoby z grupy wiekowej 55-64 lata, która również jest szczególnie wspierana w ramach PO KL, stanowią ponad 12% wszystkich rozpoczynających udział w projekcie.

Biorąc pod uwagę wykształcenie uczestników projektów, największą grupę stanowią osoby z wykształceniem ponadgimnazjalnym (prawie 39%) oraz podstawowym, gimnazjalnym i niższym (prawie 34%), co wynika z faktu, że to najczęściej osoby słabiej wykształcone korzystają z usług pomocy społecznej. Ponadto ponad 15% uczestników w Priorytecie legitymuje się wyższym wykształceniem. Należy zaznaczyć, iż są to głównie pracownicy socjalni, biorący udział w projekcie systemowym w ramach Poddziałania 7.1.3.

Po dokonaniu analizy struktury uczestników projektów realizowanych w ramach Priorytetu VII na podstawie danych zawartych w załącznikach nr 2-6 nie zidentyfikowano szczególnego rodzaju grup, które są niedoreprezentowane lub nadreprezentowane w odniesieniu do grup docelowych wskazanych w SzOP.

PRIORYTET VIII

• Postęp finansowy

W ramach Priorytetu VIII od początku realizacji PO KL w województwie dolnośląskim zawarto 447 umów, w tym 408 umów dla Działania 8.1 i 39 umów/decyzji dla Działania 8.2. Łączna wartość zakontraktowanych środków w Priorytecie VIII wynosi ponad 456 mln PLN. Wartość środków publicznych zakontraktowanych w ramach podpisanych umów wynosi prawie 442 mln PLN, co stanowi 95,34% wykorzystania alokacji przewidzianej dla Priorytetu VIII na cały okres programowania 2007 - 2013. Wynik jest wyższy niż poziom wykorzystania alokacji 2007-2013 pod względem zakontraktowanych środków dla całego komponentu regionalnego woj. dolnośląskiego (93,79%).

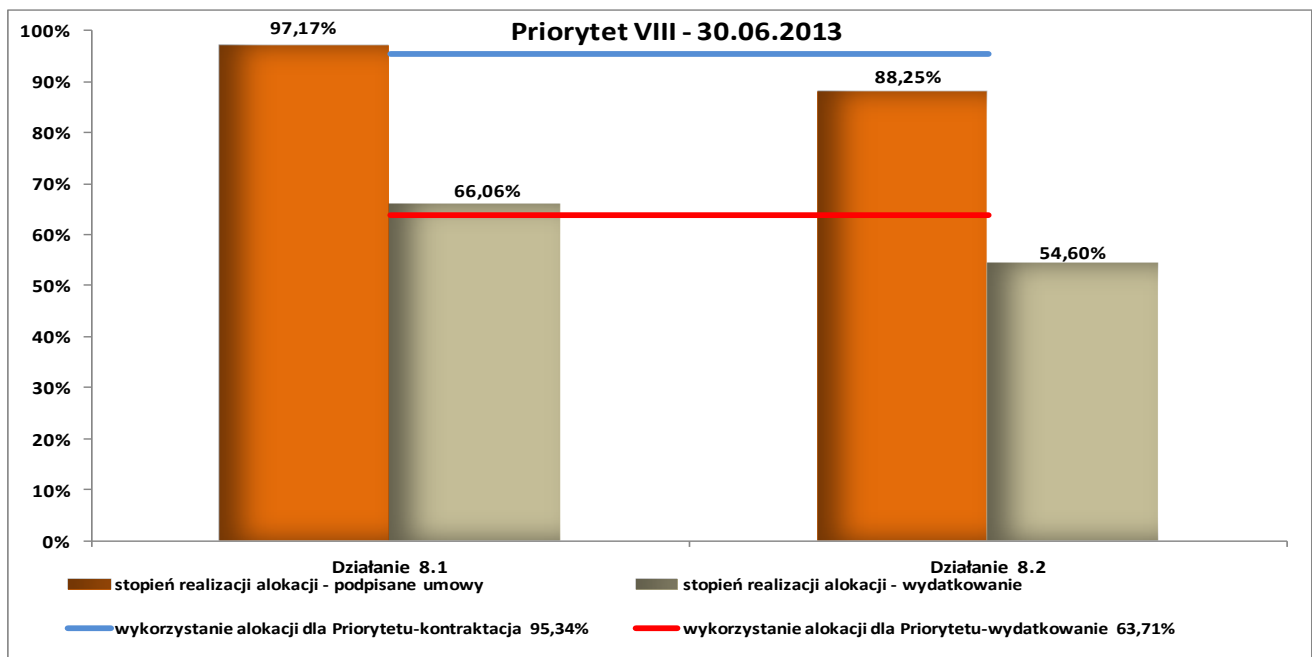
W odniesieniu do projektów systemowych realizowanych w ramach Poddziałania 8.1.2, 8.1.4, 8.2.1 i 8.2.2 podpisano 18 umów (i/lub decyzji) na łączną kwotę prawie 73 mln PLN. Ponadto w Planie działania na 2013 r. przewidziano do realizacji projekt systemowy „szybkiego reagowania” w ramach Poddziałania 8.1.2 o wartości prawie 8 mln PLN (okres realizacji: 01.07.2013-30.04.2015 r.).

W bieżącym okresie sprawozdawczym podpisano 15 umów na łączną wartość środków publicznych prawie 13 mln PLN, w tym na realizację projektu współpracy ponadnarodowej, wyłonionego w wyniku ogłoszonego konkursu nr II/8.2.1/PN/12, na kwotę prawie 742 tys. PLN. W okresie sprawozdawczym zakończono również ocenę merytoryczną 2 wniosków o dofinansowanie z konkursu nr III/8.2.1/PN/12, na kwotę prawie 2,3 mln PLN.

Wartość wydatków poniesionych ze środków publicznych, w ramach 2 380 zatwierdzonych oraz wprowadzonych do KSI SIMIK 07-13 wniosków o płatność, wynosi ponad 295 mln PLN, co stanowi 63,71% wykorzystania alokacji przeznaczonej dla Priorytetu VIII na cały okres programowania 2007-2013.

W bieżącym okresie sprawozdawczym – na podstawie 346 zatwierdzonych i wprowadzonych do KSI SIMIK 07-13 wniosków o płatność – wartość wydatków publicznych wzrosła o ponad 43 mln PLN.

Do końca okresu sprawozdawczego rozliczono 66,82% środków publicznych zakontraktowanych w ramach Priorytetu VIII. Poziom rozliczenia nie jest proporcjonalny do poziomu kontraktacji, jednak IP nie widzi zagrożenia dotyczącego poziomu rozliczania środków w Priorytecie VIII.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań okresowych IP i IP2 (wg stanu na 30/06/2013)

Biorąc pod uwagę dane dla Priorytetu VIII wyższy poziom środków zakontraktowanych (97,17%) w stosunku do alokacji 2007-2013 występuje w **Działaniu 8.1**. W opinii IP2 kontraktacja środków (na projekty konkursowe oraz systemowe) w Działaniu 8.1 w stosunku do alokacji lat 2007-2013 jest dużym sukcesem. Osiągnięty poziom wykorzystania alokacji 2007-2013 na podstawie zakontraktowanych środków, który wynosi 88,25% dla całego **Działania 8.2**, na obecnym etapie wdrażania Programu jest niższy od średniej dla Priorytetu VIII (95,34%), jednak planowane do zakontraktowania środki przeznaczone na realizację 2 projektów współpracy ponadnarodowej o łącznej wartości ponad 2,3 mln PLN (wyłonione do dofinansowania w ramach ponownie ogłoszonego konkursu współpracy ponadnarodowej w III kwartale 2012 r.) przyczynią się do wzrostu poziomu kontraktacji. W kolejnym okresie sprawozdawczym nadwyżki alokacji Działania 8.2 w stosunku do potrzeb zostaną realokowane do Działania 8.1, gdzie nadal stwierdza się potrzeby realizacji działań szkoleniowych dla firm.

Terminowa weryfikacja i zatwierdzanie wniosków o płatność przekłada się na zadowalający poziom wydatkowanych środków (66,06%) w stosunku do alokacji 2007-2013 w **Działaniu 8.1**. W Poddziałaniu 8.1.4 zakończono wydatkowanie środków, w pełni rozliczając projekty systemowe. Stopień rozliczenia środków w Działaniu 8.1 podnosi średnią dla całego Priorytetu VIII (66,82%).

Tempo wydatkowania, wskazujące nadal na opóźnienia w procesie rozliczania wydatków (54,60%), występuje w **Działaniu 8.2**. Na osiągnięty do końca okresu sprawozdawczego poziom wydatkowania ma wpływ fakt, iż większość projektów będących w trakcie realizacji to projekty stażowe, które angażują środki w późniejszym okresie realizacji, kiedy uruchamiane są poszczególne elementy wsparcia (staże). Podobne zaangażowanie środków finansowych dotyczy projektu ponadnarodowego, który jest w początkowej fazie realizacji (zakończenie projektu: 30.06.2015 r.) i dopiero w dalszej perspektywie wraz z uruchomieniem poszczególnych elementów wsparcia, rozliczenie środków wzrasta. W związku z tym występującą obecnie rozbieżność pomiędzy poziomem kontraktacji a poziomem rozliczenia można uznać za prawidłowość. Ponadto 8 wniosków o płatność na łączną kwotę ponad 1,5 mln PLN, rozliczających okres do 30.06.2013 r., zostało zatwierdzonych i wprowadzonych do KSI po okresie sprawozdawczym. Należy również wziąć pod uwagę, iż planowana w kolejnym okresie sprawozdawczym realokacja środków z Działania 8.2 do Działania 8.1 wpłynie na wzrost poziomu wykorzystania alokacji pod względem zakontraktowanych i rozliczonych środków w każdym z Działań.

Zatem przy utrzymaniu takiej tendencji IP nie widzi zagrożenia dla realizacji Priorytetu VIII oraz niezrealizowania zasady n+2/n+3 (wykonanej do końca okresu sprawozdawczego na poziomie 96,76% dla celu na 2013 r.) dla Priorytetu VIII w ramach PO KL.

- **Przebieg procesu wnioskowania**

W I półroczu 2013 r. nie ogłaszano konkursów w ramach Priorytetu VIII. Jednak ze względu na powstałe oszczędności w czasie realizacji projektów oraz pozostającą alokację do zakontraktowania wszczęto negocjacje z wnioskodawcami, których projekty znalazły się na dalszych miejscach na liście rankingowej dla konkursu

nr I/8.1.1/A/12 w ramach procedury podstawowej i odwoławczej. Jest to na tyle istotne, iż wpłynie na wzrost wskaźnika monitorującego m. in. typ 1 z SzOP, czyli szkolenia ogólne i specjalistyczne oraz doradztwo związane ze szkoleniami dla kadry zarządzającej i pracowników przedsiębiorstw. W bieżącym okresie sprawozdawczym wszczęto negocjacje z 14 projektodawcami. Do końca czerwca br. zakończono i podpisano umowy z 6 projektodawcami. W przypadku pozostałych 8 wnioskodawców z 5 zostały zakończone negocjacje, dla 3 negocjacje zostaną zakończone w przyszłym okresie sprawozdawczym. Przed podjęciem negocjacji dokonano weryfikacji projektów pod kątem ich aktualności i wykonalności w odniesieniu do bieżącej (w momencie weryfikacji) sytuacji społeczno-gospodarczej w regionie. W I półroczu br. powoływano Komisje Oceny Projektów w ramach procedury odwoławczej po pozytywnym rozpatrzeniu skargi do sądu administracyjnego w odniesieniu do konkursu nr I/8.1.1/A/12 i na dzień zakończenia okresu sprawozdawczego jedna z procedur ponownej oceny nie została zakończona, druga zaś została zakończona wynikiem negatywnym.

Ponadto w I połowie 2013 r. (8 - 14 lutego 2013 r.) odbyło się posiedzenie Komisji Oceny Projektów dla konkursu współpracy ponadnarodowej nr III/8.2.1/PN/12, w ramach którego ocenie merytorycznej podlegało 6 z 8 złożonych wniosków o dofinansowanie projektu. Łączna kwota ocenianych projektów przekroczyła 7,3 mln PLN. Na dzień 30 czerwca br. IP dysponowała wiedzą o wartości dwóch projektów, które zostały rekomendowane do dofinansowania według stanu na zakończenie negocjacji (łączna wartość to ponad 2,3 mln PLN), niemniej jednak w okresie sprawozdawczym nie zostały jeszcze zawarte umowy o dofinansowanie projektów, bowiem wnioskodawcy składali załączniki do umów o dofinansowanie projektów

• **Realizacja projektów systemowych IP2 i IP**

W ramach Poddziałania 8.1.2 w I półroczu 2013 r. kontynuowano realizację projektu systemowego: **„Aktywizacja rynku pracy-wsparcie osób, które utraciły zatrudnienie z przyczyn dotyczących pracodawców”**.

- ✓ Okres realizacji projektu: 01.10.2011 r.- 30.06.2013 r. (planowana zmiana okresu realizacji: 01.10.2011 r. - 31.08.2013 r.). Wartość projektu: 10 840 934,80 PLN (planowana zmiana wartości projektu: 9 986 837,27 PLN). Beneficjent: Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, Wydział Gospodarki.
- ✓ Cel projektu: ograniczenie napływu 626 bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących pracodawców i utrzymanie 314 osób na rynku pracy w okresie realizacji projektu.
- ✓ Osiągnięte rezultaty projektu: od początku realizacji projektu (dane na dzień 30.06.2013 r.) udział w projekcie rozpoczęło 599 osób, w tym 531 bezrobotnych i 68 osób zatrudnionych w dużych przedsiębiorstwach i administracji publicznej. 120 osób otrzymało środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej. 135 osób podjęło zatrudnienie w efekcie udziału w projekcie (120 osób w wyniku założenia działalności gospodarczej). Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej, zgodnie z załącznikiem nr 2 do wniosku o płatność zatwierdzonego 11.06.2013 r., wynosi 36,89 %. Ostateczne rezultaty projektu zostaną zmierzone na dzień 31.08.2013 r.
- ✓ Stopień wydatkowania/postęp finansowy: beneficjent otrzymał w ramach dofinansowania 10 840 934,80 PLN. W ramach projektu, w okresie sprawozdawczym złożono 6 wniosków o płatność, z tego do dnia 30.06.2013 r. zatwierdzono (narastająco) 18 WNP w ramach projektu. Reasumując, na dzień 30.06.2013 r. kwota zatwierdzonych wydatków kumulatywnie wyniosła 8 592,590,41 PLN, co stanowi 79,26% z przekazanych środków. Wnioski o płatność składane były co miesiąc, zgodnie z harmonogramem płatności.
- ✓ Opóźnienia i problemy w realizacji projektu oraz ich przyczyny: w wyniku oszczędności poprzetargowych dotyczących działań merytorycznych beneficjent złożył formularz zmian mający na celu zagospodarowanie oszczędności na dodatkowe działania merytoryczne wprowadzone w oparciu o zdiagnozowanie potrzeby oraz wydłużono okres realizacji projektu o 2 miesiące. Kwota dofinansowania uległa zmniejszeniu. W okresie sprawozdawczym przeprowadzono kontrolę planową, w trakcie której poddano w wątpliwość wybór wykonawcy szkoleń zawodowych. Wydano zalecenia pokontrolne, w których zobligowano beneficjenta do przesłania bardziej szczegółowych wyjaśnień. W „Zaleceniach ...” wskazano, iż za naruszenie Prawa Zamówień Publicznych grozi sankcja nałożenia na zamawiającego korekty finansowej (zgodnie z taryfikatorem korekt finansowych za naruszenie Prawa Zamówień Publicznych zawartym w Zasadach Finansowania POKL) w wysokości 5% faktycznie poniesionych wydatków kwalifikowalnych dla danego zamówienia. W okresie sprawozdawczym czynności kontrolne nie zostały zakończone.
- ✓ Harmonogram realizacji projektu uwzględniający kamienie milowe w jego wdrażaniu: realizowane są wszystkie przewidziane w ramach projektu formy wsparcia. Projekt realizowany jest zgodnie z harmonogramem realizacji projektu.
- ✓ Znaczące zmiany w projekcie: w dniu 15.02.2013 r. Beneficjent zgłosił zmiany, w wyniku których kwota dofinansowania uległa znacznemu zmniejszeniu. We wnioskach o płatność i w formularzu wprowadzania

zmian z dnia 15.02.2013 r. beneficjent informował o opóźnieniach w realizacji niektórych form wsparcia, w związku z tym dostosowano budżet 2012 roku do rzeczywistych wydatków i zaproponowano zmiany we wskaźnikach

i przesunięcia środków między latami 2012 i 2013 oraz zmniejszenie budżetu 2013 r. z uwagi na oszczędności powstałe w wyniku realizacji zadań merytorycznych. Formularz zaakceptowano w dniu 15.04.2013 r. W dniu 13.05.2013 r. wyrażono zgodę na przedłużenie okresu realizacji projektu o 2 miesiące, tj. do 31.08.2013 r. bez ponoszenia dodatkowych kosztów na zarządzanie projektem.

- ✓ Kluczowe przetargi, które mają przełożenie na rezultaty projektu: brak w okresie sprawozdawczym.

W ramach Poddziałania 8.2.1 w I półroczu 2013 r. kontynuowano realizację projektu systemowego **„Dolnośląski Bon na Innowacje”**.

- ✓ Okres realizacji projektu: 01.05.2012 r. - 31.12.2014 r. Wartość projektu: 6 900 091,69 PLN. Projekt jest realizowany przez Samorząd Województwa Dolnośląskiego (Wydział Gospodarki) w partnerstwie z Politechniką Wrocławską - Wrocławskie Centrum Transferu Technologii.
- ✓ Cel projektu: głównym zamysłem działań podejmowanych w ramach projektu jest zainicjowanie transferu wiedzy między publicznymi jednostkami naukowymi, a MŚP z terenu Dolnego Śląska poprzez wsparcie projektów celowych dotyczących wdrożenia lub rozwoju produktu/technologii do 2014 roku. Do projektu będą mogły przystąpić jedynie przedsiębiorstwa, które spełniają definicję kategorii mikro, małych i średnich przedsiębiorstw oraz posiadają siedzibę na Dolnym Śląsku. W wyniku realizacji projektu zostanie zrealizowanych 300 projektów celowych na rzecz przedsiębiorstw przez jednostki naukowe - zakłada się, że 20% stworzonych powiązań przekształci się w stałą współpracę. Podjęte działania w projekcie mają nie tylko zachęcić przedsiębiorstwa do współpracy z sektorem nauki, ale przede wszystkim stworzyć im realną szansę na rozpoczęcie takiej współpracy wraz z zachętą w postaci bonu na sfinansowanie pierwszego, często krytycznego dla dalszych działań, kontaktu.
- ✓ Osiągnięte rezultaty projektu: realizację projektów celowych rozpoczęto w październiku 2012 r. i ma ona trwać do końca realizacji projektu tj. do 31 grudnia 2014 r. Wartość docelowa wskaźnika „*Liczba złożonych aplikacji do konkursu Dolnośląski Bon na Innowacje*” wynosi 380. Od momentu rozpoczęcia realizacji projektu wpłynęło 150 wniosków o ubieganie się o dofinansowanie wsparcia (przyznanie Bonu), 84 wnioski oceniono pozytywnie, 66 negatywnie, co w konsekwencji przyczyniło się do zrealizowania wskaźnika „*Liczba zrealizowanych usług wdrożenia lub rozwoju produktu/technologii w przedsiębiorstwach*” na poziomie 18,33%, tj. z 300 zaplanowanych do realizacji usług zrealizowano dotychczas 55. Dodatkową formą wsparcia w projekcie jest „Usługa audytu technologicznego dla przedsiębiorstw”, która jest realizowana w projekcie w okresie od października 2012 r. do 31 grudnia 2014 r. W ramach projektu założono, iż liczba wykonanych audytów technologicznych w przedsiębiorstwach wyniesie 50. Od momentu rozpoczęcia realizacji projektu wpłynęło 16 wniosków o przeprowadzenie audytu, z których 8 zostało ocenionych pozytywnie i zgłoszonych do realizacji, natomiast 8 odrzuconych. Na obecnym etapie realizacji projektu stopień realizacji wskaźnika „*Liczba wykonanych audytów technologicznych w przedsiębiorstwach dotyczących identyfikacji potrzeb/problemów technologicznych problemów*” wynosi 6% (ogółem dotychczas wykonano 3 audyty), jednak z deklaracji beneficjenta wynika, że żaden ze wskaźników w ramach projektu nie jest zagrożony. Efektem powyższego wsparcia ma być podpisanie 60 umów o stałej współpracy między publicznymi jednostkami naukowymi, a przedsiębiorcami działającymi na terenie Dolnego Śląska. Na obecnym etapie realizacji projektu podpisano już 54 umowy (stopień realizacji wskaźnika wynosi 90%). Ponadto w trakcie realizacji projektu odbyły się dwa spotkania informacyjne wspierające nabór przedsiębiorstw do projektu. W ramach projektu założono, iż „*Liczba osób biorących udział w spotkaniach informacyjnych w projekcie*” wyniesie 270, natomiast na obecnym etapie realizacji projektu w spotkaniach informacyjnych udział wzięło 166 osób.
- ✓ Stopień wydatkowania/postęp finansowy: do dnia 30.06.2013 r. rozliczono wydatki na kwotę 1 324 881,48 PLN, co stanowiło 19,20% z przekazanych środków. W związku z niewydatkowaniem w pełni zaplanowanych środków w roku 2012, przesunięto ich część na rok 2014, m. in. zostały przesunięte środki na udzielenie Bonów dla przedsiębiorców.
- ✓ Opóźnienia i problemy w realizacji projektu oraz ich przyczyny: rozpoczęcie realizacji projektu zaplanowano od 1 maja 2012 r., natomiast wniosek o dofinansowanie przedstawiono IP do oceny w dniu 30 kwietnia 2012 r. Jednak z powodu uchybień merytorycznych skierowano go do poprawy. Uchwałę w sprawie określenia zasad realizacji projektu podjęto w dniu 27 sierpnia 2012 r. Do momentu podjęcia ww. uchwały beneficjent przygotował dokumentację związaną z realizacją zadań merytorycznych. Z opóźnieniem rozpoczęto

realizację etapów dotyczących przygotowania regulaminu naboru konkursu, organizacji spotkania informacyjnego skierowanego do przedsiębiorstw, naboru konkursowego i oceny wniosków. Ww. działania rozpoczęły się w IV kwartale 2012 r.

- ✓ Harmonogram realizacji projektu uwzględniający kamienie milowe w jego wdrażaniu: wsparcie merytoryczne na obecnym etapie realizacji projektu jest zgodne z harmonogramem.
- ✓ Znaczące zmiany w projekcie: w związku z wystąpieniem oszczędności w projekcie, dotyczące wynagrodzeń personelu projektu, konieczne było obniżenie wartości projektu z kwoty 7 007 842,40 PLN do 6 900 091,69 PLN. Stosowna Uchwała została przyjęta przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego w dniu 11 czerwca 2013 r.
- ✓ Kluczowe przetargi, które mają przełożenie na rezultaty projektu: w ramach projektu nie przewidziano przetargów, które miałyby kluczowe znaczenie dla osiągnięcia rezultatów projektu.

W ramach Poddziałania 8.2.1 w I półroczu 2013 r. kontynuowano realizację projektu systemowego **„Dolnośląska Sieć Wzornictwa Przemysłowego”**.

- ✓ Okres realizacji projektu: 01.04.2012 r. - 31.12.2014 r. Wartość projektu: 2 807 530,00 PLN. Projekt jest realizowany przez Samorząd Województwa Dolnośląskiego (Wydział Gospodarki) w partnerstwie z gminą Wrocław i Akademią Sztuk Pięknych.
- ✓ Cel projektu: stworzenie modelu wsparcia innowacyjności i wzmocnienie powiązań sfery nauki i biznesu w zakresie stosowania wzornictwa przemysłowego na Dolnym Śląsku do końca 2014 r. poprzez umożliwienie współpracy 20 przedstawicielom nauki i 100 dolnośląskim przedsiębiorcom.
- ✓ Osiągnięte rezultaty projektu: zorganizowano konferencję otwierającą projekt, w której udział wzięło 114 osób, zrealizowano 6 audycji TV, zorganizowano 2 seminaria dotyczące wzornictwa przemysłowego, wystawę dotyczącą wzornictwa przemysłowego, zamieszczano w prasie informacje o projekcie oraz zrealizowanych i planowanych działaniach projektowych. Z planowanych 24 warsztatów zrealizowano 6, w tym warsztaty dla przedsiębiorców, warsztaty dla pracowników naukowych projektantów oraz warsztaty sieciujące przedsiębiorców i naukowców. Zrealizowano 2 wizyty studyjne do centrów designu.
- ✓ Stopień wydatkowania/postęp finansowy: do dnia 30.06.2013 r. zatwierdzono 5 wniosków o płatność na łączną kwotę 669 367,54 PLN, co stanowiło 23,84% zakontraktowanych środków.
- ✓ Opóźnienia i problemy w realizacji projektu oraz ich przyczyny: wniosek o dofinansowanie projektu, pomimo planowanej realizacji od 1 kwietnia 2012 r., został przedłożony do oceny formalnej w dniu 10 kwietnia 2012 r. Ze względu na stwierdzone uchybienia zatwierdzona została dopiero trzecia wersja wniosku. Pomimo znacznego skrócenia terminów weryfikacji II i III wersji wniosku, Uchwała dla projektu została podjęta w dniu 20 sierpnia 2012 r. Do momentu podjęcia ww. uchwały beneficjent przygotował dokumentację związaną z realizacją zadań merytorycznych, natomiast nie przeprowadził postępowań wyłaniających wykonawców usług/dostaw.

Z opóźnieniem rozpoczęto realizację etapów dot. organizacji konferencji otwierającej, uruchomienia platformy internetowej, utworzenia Centrum Informacji i Designu przy ASP, audycji telewizyjnych. W początkowej fazie realizacji projektu głównym problemem było późne podpisanie umowy partnerskiej (co wynikało z późniejszego niż pierwotnie planowano, zatwierdzenia wniosku o dofinansowanie projektu). Opóźnienia w realizacji projektu dotyczą także realizacji wdrożeń w przedsiębiorstwach, które wynikają ze zmiany metodologii wyboru przedsiębiorstw do wdrożeń. Wdrożenia miały rozpocząć się jeszcze w roku 2012, jednak zostały przesunięte na rok 2013 (wraz ze środkami przeznaczonymi na nie), co wynika ze zmiany metodologii wyboru przedsiębiorstw do wdrożeń zaproponowanej w drodze rozmów w wykonawcę usługi (obecna metodologia ma zapewnić wybór przedsiębiorstw o największym potencjale wzorniczym, poprzednia pozwalała jedynie na wybór przedsiębiorstw o potencjale wzorniczym w ogóle). Pojawiły się także problemy z uruchomieniem portalu internetowego, które było planowane na koniec 2012 r., gdyż w trakcie realizacji projektu okazało się, że działania te wiążą się z koniecznością przebudowy instalacji elektryczno-informatycznej u partnera (ASP), zatem rozpoczęcie pomiaru wskaźników ww. wymienionych działań zostało opóźnione.

- ✓ Harmonogram realizacji projektu uwzględniający kamienie milowe w jego wdrażaniu: zorganizowanie konferencji otwierającej projekt, warsztatów i seminariów, rozpoczęcie wstępnego audytu służącego określeniu zapotrzebowania na stosowanie wzornictwa przemysłowego w przedsiębiorstwach.
- ✓ Znaczące zmiany w projekcie: brak.
- ✓ Kluczowe przetargi, które mają przełożenie na rezultaty projektu: beneficjent przeprowadził postępowania i wyłonił wykonawców następujących usług/dostaw: konferencji otwierającej, opracowania graficznego

i wydruku materiałów informacyjno-promocyjnych, stworzenia i rozwoju platformy internetowej i narzędzi informatycznych, utworzenia Centrum Informacji i Designu przy ASP, audycji telewizyjnych, kuratora wystaw, organizacji wystaw, studium wykonalności CI&D przy ASP, strategii rozwoju i strategii komunikacji CI&D przy ASP, realizatora warsztatów i szkoleń dla przedsiębiorców i projektantów, badania z zakresu wykorzystania wzornictwa przez przedsiębiorców, metodologii wyboru przedsiębiorstw, w których zostaną zastosowane wdrożenia wzornicze oraz przeprowadzenia 40 wdrożeń.

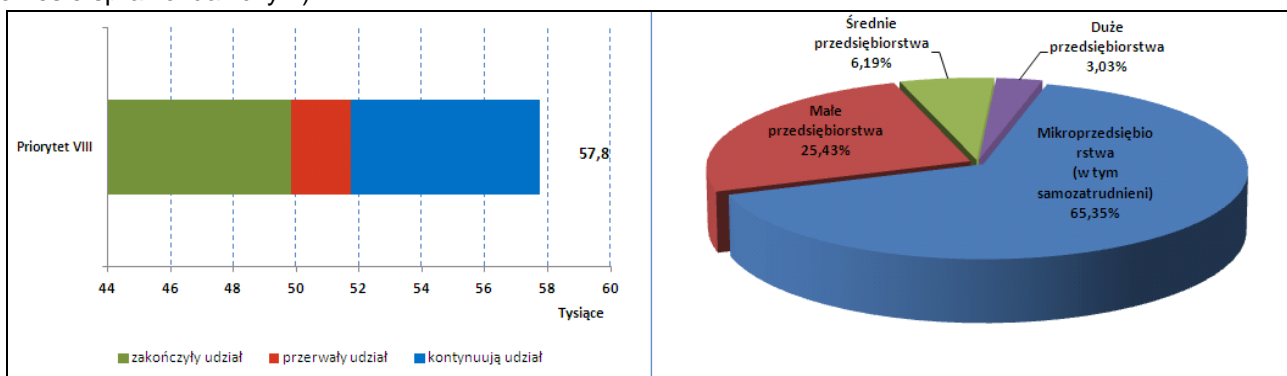
Zgodnie z Planem działania na 2013 rok w ramach Poddziałania 8.1.2 zaplanowano do realizacji projekt systemowy „szybkiego reagowania” pn. **„Aktywizacja rynku pracy na Dolnym Śląsku”** w okresie 01.07.2013 r. - 30.04.2015 r. W pierwszym półroczu br. dokonano oceny formalnej i merytorycznej projektu oraz skompletowano załączniki niezbędne do podjęcia Uchwały Zarządu Województwa Dolnośląskiego przyjmującej projekt do realizacji. Beneficjent: Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego (Wydział Gospodarki), Partnerzy: Agencja Rozwoju Regionalnego AGROREG, Agencja Rozwoju Społecznego ARS. Wartość projektu: 7 988 624,00 PLN. Cel projektu: ograniczenie napływu bezrobotnych wśród 485 zwalnianych z przyczyn zakładu pracy do 30.04.2015 r. Założone we wniosku o dofinansowanie projektu rezultaty:

- Liczba pracowników zagrożonych negatywnymi skutkami procesów restrukturyzacji, którzy zostali objęci działaniami szybkiego reagowania – 485.
- Liczba osób, które podjęły zatrudnienie w efekcie udziału w projekcie – 245.
- Liczba pracodawców, w tym przedsiębiorstw, których pracownicy zostali objęci wsparciem w ramach projektu – 5.
- Liczba pracodawców, w tym przedsiębiorstw, których pracownicy zakończyli udział w szkoleniach w ramach projektu – 5.
- Liczba przedsiębiorstw „z zielonej branży”, których pracownicy zostali objęci wsparciem w ramach projektu – 1.
- Liczba osób zwolnionych z przyczyn dotyczących pracodawców, które zakończyły udział w doradztwie zawodowym – 485.
- Liczba osób zwolnionych z przyczyn dotyczących pracodawców, które zakończyły udział w poradnictwie psychologicznym – 150.
- Liczba osób, które ukończyły udział w szkoleniach zawodowych + stypendium – 252.
- Liczba osób, które ukończyły udział w szkoleniu z zakresu zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej – 132.
- Liczba osób, które ukończyły doradztwo indywidualne związane z zakładaniem działalności gospodarczej – 132.
- Liczba osób, które otrzymały środki na założenia działalności gospodarczej oraz środki w ramach wsparcia pomostowego – 89.
- Liczba osób, które zakończyły udział w doradztwie w zakresie efektywnego wykorzystania dotacji i prowadzenia działalności – 89.
- Liczba osób, które prowadziły działalność gospodarczą przez 12 m-cy od dnia jej zarejestrowania – 89.
- Liczba osób, które otrzymały jednorazowy dodatek relokacyjny – 56.

• **Analiza struktury uczestników**

Od początku realizacji PO KL w projektach wyłonionych do dofinansowania w ramach Priorytetu VIII rozpoczęło udział 57 755 osób. Do końca okresu sprawozdawczego 49 841 osób zakończyło udział w projektach, a 6 022 kontynuuje. Zgodnie z charakterystyką wsparcia zdecydowaną większość uczestników projektów realizowanych w Priorytecie VIII stanowiły **osoby pracujące** – 96,43%, z utrzymującą się niewielką przewagą kobiet - 56,50%. Taka proporcja wskazuje, że to kobiety nadal chętniej rozwijają swoją wiedzę, umiejętności i podnoszą kwalifikacje. W odniesieniu do 2012 roku w bieżącym okresie sprawozdawczym zauważono niewielki spadek przewagi kobiet wśród ogółu uczestników oraz liczby osób nieaktywnych zawodowo. Najwięcej osób objętych wsparciem było zatrudnionych w przedsiębiorstwach, najmniej w organizacjach pozarządowych. Tereny wiejskie zamieszkiwało 21,09% ogółu osób korzystających ze wsparcia. Wzrosła liczba uczestników posiadających orzeczenie o niepełnosprawności - 212 osób (czyli 0,37% ogółu uczestników). Pod względem wieku przeważają osoby młode do 24 roku życia - 11,60% ogółu uczestników, a 7,17% to osoby, które ukończyły 55 rok życia. Biorąc pod uwagę wykształcenie, najwięcej szkolenych osób posiadało wykształcenie **wyższe** - ponad 51% (w tym prawie 33% stanowią kobiety), najmniej osób miało wykształcenie podstawowe, gimnazjalne i niższe – tylko 2,41%. W Priorytecie VIII występuje tylko 6 osób o statusie migranta oraz 7 osób należących do mniejszości narodowych i etnicznych.

Dotychczas do udziału w projektach przystąpiło 7 951 **przedsiębiorstw**. Pośród firm objętych wsparciem zaobserwowano największy udział mikroprzedsiębiorstw (narastająco 65,35%, natomiast prawie 76% biorąc w okresie sprawozdawczym).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań okresowych IP i IP2 (wg stanu na 30/06/2013)

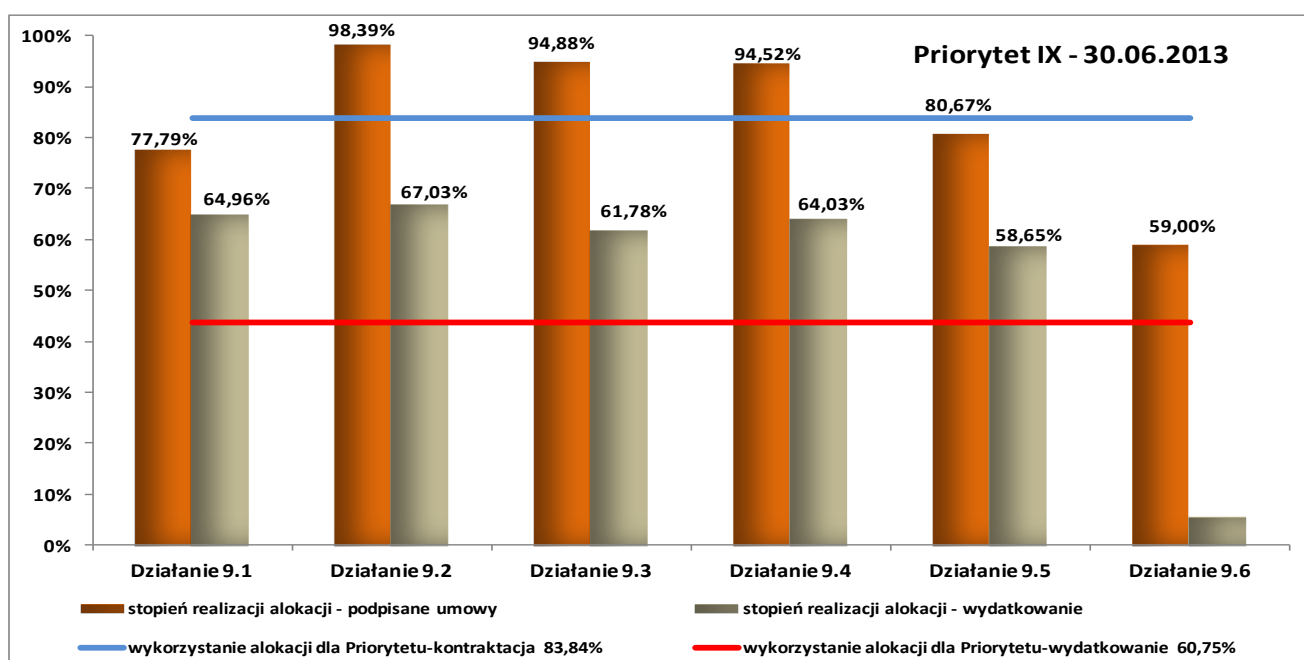
PRIORYTET IX:

• Postęp finansowy

W województwie dolnośląskim w ramach Priorytetu IX od początku realizacji Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki zawarto 1 061 umów o dofinansowanie, z czego 423 podpisano w ramach Działania 9.1, 29 w ramach Działania 9.2, 19 w Działaniu 9.3, 55 w ramach Działania 9.4, 502 w Działaniu 9.5 oraz 33 w ramach Działania 9.6. Wartość środków publicznych zakontraktowanych w ramach podpisanych umów wynosi ponad 465,8 mln PLN, co stanowi 83,84% alokacji przewidzianej dla Priorytetu IX na cały okres programowania (2007-2013).

W okresie objętym sprawozdaniem zawarto 70 umów na łączną wartość środków publicznych prawie 22 mln PLN. Wartość wydatków poniesionych ze środków publicznych, w ramach 3 587 zatwierdzonych oraz wprowadzonych do KSI SIMIK 07-13 wniosków o płatność, wynosi ponad 337,5 mln PLN, co stanowi 60,75% wykorzystania alokacji przeznaczonej na cały okres programowania. W bieżącym okresie sprawozdawczym – na podstawie 820 zatwierdzonych i wprowadzonych do KSI SIMIK 07-13 wniosków o płatność - wartość rozliczonych środków publicznych wynosi ponad 49,7mln PLN. Ponadto do końca okresu sprawozdawczego rozliczono 72,46% środków publicznych zakontraktowanych w ramach Priorytetu IX.

W porównaniu z poprzednimi latami, wzrost poziomu zarówno stopnia kontraktacji, jak i stopnia wydatkowania środków jest duży i świadczy o poprawnym wdrażaniu działań w ramach Priorytetu IX w województwie dolnośląskim. Jest to w ogromnej mierze zasługa nieustającego zaangażowania pracowników IP oraz IP2 we wdrażanie Priorytetu IX, zarówno poprzez realizację spotkań z Beneficjentami, jak również indywidualne konsultacje opiekunów projektów z Beneficjentami.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań okresowych IP i IP2 (wg stanu na 30/06/2013)

W Działaniu 9.1 do 30 czerwca 2013 r. rozliczono 2 670 wniosków o płatność na kwotę ponad 180,8 mln PLN, z tego tylko w 2013 r. w 454 wnioskach o płatność rozliczono prawie 17,2 mln PLN. Stopień kontraktacji ukształtował się na poziomie 77,79%, wykorzystanie alokacji na podstawie rozliczonych środków wynosi 64,96%, natomiast poziom rozliczenia zakontraktowanych środków wyniósł na koniec I półrocza 2013 r. 83,52%. W porównaniu do poprzednich lat pozytywnie należy ocenić poziom rozliczenia zakontraktowanych środków, gdzie IP odnotowała znaczący wzrost w porównaniu z poprzednim okresem sprawozdawczym. Niemniej jednak na obecnym etapie wdrażania PO KL, za niesatysfakcjonujący należy uznać stopień kontraktacji, który (nie uwzględniając realizowanego do 2012 r. Działania 9.6) jest najniższy w całym Priorytecie i jego obecny poziom nie gwarantuje osiągnięcia wartości docelowej wskaźników. Niekorzystna sytuacja jest efektem niezakontraktowania całości alokacji przeznaczonej na ogłoszone w 2012 i 2013 r. konkursy na upowszechnienie edukacji przedszkolnej oraz realizację programów rozwojowych w szkołach kształcenia ogólnego. W celu zwiększenia stopnia kontraktacji oraz jak najefektywniejszego zagospodarowania niewykorzystanych dotychczas środków, IP w III kwartale 2013 r. planuje ogłoszenie 3 konkursów: 2 w ramach Poddziałania 9.1.1 (ogółem z alokacją 25 mln PLN) oraz 1 w ramach Poddziałania 9.1.2 (którego wysokość alokacji będzie uzależniona od aktualnie wolnych środków finansowych w tym Poddziałaniu). Planowane zmiany w SzOP roją nadzieję, że planowane konkursy będą się cieszyły większym niż ostatnio zainteresowaniem projektodawców, co zaowocuje znacznym wzrostem kontraktacji w Działaniu 9.1.

W Działaniu 9.2 w dalszym ciągu utrzymuje się bardzo wysoki poziom kontraktacji: 98,39% (co przekłada się również na bardzo wysokie wykonanie odpowiedniego wskaźnika produktu w Priorytecie) w porównaniu do poziomu środków rozliczonych, co związane jest z kontynuacją realizacji projektu systemowego *Modernizacja kształcenia zawodowego na Dolnym Śląsku II* (POKL.09.02.00-02-001/10). Do końca 2013 r. rozliczono ponad 98,6 mln PLN (67,03%), co stanowi duży postęp w stosunku do poprzedniego okresu.

Również stopień kontraktacji w Działaniu 9.3 należy uznać za zadowalający, gdyż na koniec I półrocza 2013 r. ukształtował się na poziomie 94,88%. Prawie 100% poziom kontraktacji jest efektem wygaszenia działania oraz realokacji w 2012 r. niewykorzystanych środków do Działania 9.6. W stosunku do końca 2012 r. nastąpił duży postęp w procesie rozliczania zakontraktowanych środków i na dzień 30.06.2013 r. ukształtował się na poziomie 65,11%. W porównaniu z pozostałymi Działaniami realizowanymi w Priorytecie IX, w Działaniu 9.3, pomimo zadowalającego stopnia realizacji wykorzystania alokacji na podstawie rozliczonych środków, zaobserwować można największe problemy związane z realizacją i rozliczaniem projektów (zwłaszcza z osiągnięciem poziomu zaplanowanego wskaźnika). W celu wyeliminowania ryzyka rozwiązania części umów z Beneficjentami, w przypadku których wystąpiły znaczące problemy w realizacji projektów, IP wyraziła zgodę na możliwość realizacji programów naprawczych mających przyczynić się do osiągnięcia zakładanego w projekcie poziomu wskaźników (głównie poprzez dodatkowe rekrutacje uczestników).

Korzystnie wygląda również sytuacja w Działaniu 9.4 zarówno w przypadku kontraktacji, jak i wydatkowania środków. Poziom wykorzystania alokacji na podstawie zakontraktowanych środków ukształtował się na poziomie 94,52 %, a jej poziom na podstawie środków wydatkowanych wzrósł do 64,03%, co w porównaniu do poziomu wykazanego na koniec 2012 r. oznacza znaczący wzrost we wdrażaniu Działania. Zarówno poziom wykorzystania alokacji na podstawie zakontraktowanych środków, jak również stopień rozliczenia zakontraktowanych środków należy uznać za zadowalający – ze wstępnych szacunków IP gwarantuje to osiągnięcie wszystkich wartości docelowych wskaźników odpowiednich dla tego Działania.

Pozytywny trend utrzymuje się również w Działaniu 9.5. Stopień zakontraktowanych środków na koniec I półrocza 2013 r. kształtuje się na dość wysokim – ponad 80% poziomie. IP przewiduje w II połowie 2013 r. oraz na początku 2014 r., że przedstawiony stopień wykorzystania alokacji na podstawie podpisanych umów ulegnie znaczącemu zwiększeniu ze względu na proces podpisywania umów z projektodawcami, których projekty zostaną wybrane do dofinansowania w ramach ogłoszonego w bieżącym okresie sprawozdawczym konkursu. Wprawdzie w Działaniu 9.5 zaobserwować można najniższy w Priorytecie IX poziom wykorzystania alokacji na podstawie rozliczonych środków (nie uwzględniając realizowanego od 2012 r. Działania 9.6), jednakże ze względu na specyfikę tego Działania (realizacja projektów o wartości do 50 000 PLN, trwających 6-12 miesięcy), IP nie widzi zagrożenia w prawidłowym wdrażaniu i rozliczaniu środków w ramach Działania.

W porównaniu z pozostałymi Działaniami Priorytetu IX, w Działaniu 9.6 zaobserwować można najniższy poziom kontraktacji (59%) oraz wykorzystania alokacji na podstawie rozliczonych środków (zaledwie 5,68%). Tak niskie efekty są rezultatem tego, że Działanie jest wdrażane dopiero od 2012 r., pierwszy konkurs w ramach Działania został ogłoszony w ubiegłym roku, a ostatnie umowy z tego konkursu oraz pierwsze wnioski o płatność zostały podpisane i rozliczone dopiero w bieżącym okresie sprawozdawczym. Na uwagę zasługuje natomiast fakt,

że w porównaniu z poprzednim okresem sprawozdawczym w Działaniu 9.6 nastąpił najwyższy wzrost stopnia wykorzystania alokacji na podstawie zakontraktowanych środków: z 32,1% na koniec 2012 r. do 59% na koniec czerwca 2013 r. Bardzo niski poziom rozliczenia środków w ramach opisywanego Działania jest wynikiem tego, że realizacja pierwszych projektów rozpoczęła się dopiero w grudniu 2012 i styczniu 2013 r., a wszystkie projekty znajdują się we wstępnej fazie realizacji, która nie generuje dużych kosztów (poniesienie tych kosztów planowane jest w kolejnych miesiącach). Zgodnie z zapewnieniami IP2, która wdraża Działanie 9.6 w woj. dolnośląskim, nie ma zagrożenia prawidłowej realizacji i rozliczenia Działania 9.6. Wnioski o płatność są sprawnie i terminowo rozliczane. W związku ze zbliżającym się zakończeniem realizacji obecnej perspektywy finansowej, a zatem koniecznością terminowej realizacji projektów, IP2 zapewnia, że na bieżąco monitoruje projekty, czy nie ma problemów w rekrutacji uczestników, a tym samym bada postęp rzeczowy celem szybkiego reagowania na pojawiające się problemy, mogące zakłócić sprawny proces wdrażania Działania. Do końca czerwca 2013 r. Beneficjenci nie sygnalizowali IP2 istotnych problemów z realizacją poszczególnych projektów. Pomimo, że realizacja Działania 9.6 rozpoczęła się i działania są najbardziej zintensyfikowane pod koniec realizacji obecnej perspektywy, IP2 nie widzi zagrożenia dla prawidłowej jego realizacji i rozliczenia. Projekty realizowane są zgodnie z przyjętymi harmonogramami, które zakładały optymalny sposób wykorzystania środków przy zachowaniu cykliczności ich rozliczenia. Zgodnie z zapisami dokumentacji konkursowych oraz Planu Działania na rok 2012 i 2013, w ramach wszystkich przyjętych do realizacji inicjatyw, termin zakończenia realizacji nie przekracza 30.06.2015 r.

Dodatkowo należy zaznaczyć, że ze względu na znaczne zaawansowanie realizowania Priorytetu IX na Dolnym Śląsku, we wszystkich wdrażanych Działaniach, w celu zmniejszenia lub wyeliminowania ryzyka opóźnień w rozliczaniu środków, IP dużą wagę przywiązuje do bieżącego i szczegółowego monitorowania przebiegu realizacji poszczególnych projektów oraz do sprawnego rozliczania złożonych wniosków o płatność. IP rozważa również możliwość przeznaczenia uwalniających się oszczędności w ramach Działania 9.2, 9.3 9.4 oraz 9.5 na zwiększenie wartości projektu systemowego „*Modernizacja kształcenia zawodowego na Dolnym Śląsku II*”, w którym zgłaszane są dodatkowe istotne potrzeby wsparcia kształcenia zawodowego w regionie.

• **Przebieg procesu wnioskowania**

W I połowie 2013 r. w ramach Priorytetu IX IP ogłosiła 2 konkursy (1 w trybie zamkniętym oraz 1 w trybie otwartym), a IP2 (która wdraża Działanie 9.6 na Dolnym Śląsku) ogłosiła 1 konkurs zamknięty. Ogłoszone zostały wszystkie zaplanowane w tym okresie konkursy.

W bieżącym okresie sprawozdawczym IP ogłosiła konkurs zamknięty (w ramach Poddziałania 9.1.2) skierowany na wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszanie różnic w jakości usług edukacyjnych. Konkurs w całości dedykowany był placówkom zlokalizowanym na obszarach wiejskich. Niestety podobnie jak w ubiegłym roku, ogłoszony konkurs nie cieszył się tak dużym zainteresowaniem projektodawców, jak w pierwszych latach wdrażania PO KL na Dolnym Śląsku. W odpowiedzi na konkurs wpłynęły 73 wnioski, których łączna wartość nie przekroczyła kwoty alokacji przeznaczonej na ten konkurs. W poprzednich edycjach konkursu duży problem stanowiło to, że duża część składanych wniosków była niskiej jakości, przez co była negatywnie oceniana już w trakcie oceny formalnej. W celu minimalizacji tego problemu, podczas ogłaszania konkursu w 2013 r. IP, poza regularnie organizowanymi spotkaniami informacyjnymi, zdecydowała się przygotować w ramach *Dokumentacji konkursowej* rozdział zawierający wskazówki ułatwiające tworzenie projektu, aby spełniał on wymogi zarówno oceny formalnej jak i merytorycznej. Ponadto, w celu zachęcenia nowych projektodawców zdecydowano również o zwiększeniu kwoty przypadającej na jedną placówkę do 140 000 PLN. IP ma nadzieję, że decyzja ta rozwiąże zaobserwowane w 2012 r. trudności z zapewnieniem kompleksowego wsparcia szkół przy przewidywanej kwocie na jedną placówkę: 90 000 PLN. Do końca czerwca 2013 r. nie zakończyła się ocena merytoryczna złożonych wniosków, dlatego nie jest możliwa całościowa ocena skuteczności podjętych działań. Jednak, ze względu na niewyczerpanie planowanej na konkurs alokacji oraz wciąż niski poziom realizacji wskaźnika dot. szkół kształcenia ogólnego z terenów wiejskich, IP planuje w III kwartale 2013 r. ponownie ogłosić konkurs dotyczący realizacji programów rozwojowych w szkołach kształcenia ogólnego, skierowany tylko dla placówek z obszarów wiejskich. Ogłoszenie tego konkursu poprzedzone będzie wzmożoną akcją informacyjno – promocyjną. Poza standardowymi działaniami (spotkania informacyjne z potencjalnymi Beneficjentami), w proces ten intensywnie zaangażowane zostaną ośrodki RO EFS, których zadaniem będzie skontaktowanie się ze szkołą (która dotychczas nie uzyskała wsparcia w ramach Poddziałania 9.1.2) oraz jej organem prowadzącym i udzielenie projektodawcom niezbędnej pomocy podczas tworzenia wniosku o dofinansowanie. Ponadto IP planuje

indywidualnie zwrócić się do szkół, nieobjętych do tej pory wsparciem, z informacją o możliwości uzyskania dofinansowania na realizację programów rozwojowych.

Podobnie jak w latach ubiegłych, dużym zainteresowaniem wśród potencjalnych Beneficjentów cieszył się ogłoszony w ramach Działania 9.5 konkurs na realizację małych grantów. W ramach ogłoszonego w 2013 r. konkursu wpłynęły 234 wnioski, których łączna wartość ponad dwukrotnie przekroczyła dostępną w konkursie alokację. W bieżącym roku po raz pierwszy możliwe było realizowanie w ramach oddolnych inicjatyw społecznych na terenach wiejskich nowych typów operacji wprowadzonych ostatnią nowelizacją SzOP. Do 30.06.2013 r. nie zakończyła się ocena merytoryczna złożonych wniosków, dlatego nie jest możliwe przedstawienie rzetelnej analizy oraz oceny, jaki wpływ na jakość projektów miały zmiany wprowadzone w SzOP.

Również konkursy ukierunkowane na podniesienie kompetencji z zakresu ICT i języków obcych (Działanie 9.6) w dalszym ciągu cieszą się bardzo dużym zainteresowaniem ze strony projektodawców. W ubiegłym roku w odpowiedzi na konkurs ogłoszony w ramach Poddziałania 9.6.2 złożono 260 wniosków, natomiast w bieżącym roku aż 315, przy kryterium dostępu umożliwiającym projektodawcy złożenie nie więcej niż dwóch wniosków (w 2012 r. możliwe było złożenie dowolnej ilości wniosków). Jak zaznacza IP2, największym problemem i zarazem najczęstszą przyczyną negatywnej oceny formalnej wniosków stanowiło spełnienie wprowadzonego w 2013 r. kryterium dostępu, nakładającego na Beneficjentów obowiązek, aby projekty były skierowane tylko do uczestników, którzy nie byli, nie są i nie będą objęci wsparciem w ramach projektów realizowanych w Poddziałaniu 9.6.1, 9.6.2 i/lub Działaniu 9.3. Do 30 czerwca 2013 r. nie zakończyła się ocena merytoryczna złożonych wniosków.

• **Realizacja projektów systemowych**

„Modernizacja kształcenia zawodowego na Dolnym Śląsku II”

- **Beneficjent:** Wydział Edukacji i Nauki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego
- **Działanie, w którym jest realizowany:** Działanie 9.2
- **Termin realizacji:** 03.01.2011 r. – 30.09.2014 r.
- **Wartość projektu:** 107 821 098,95 PLN z czego wkład własny Beneficjenta wynosi 16 173 164,84 PLN.
- **Stopień wydatkowania na podstawie zatwierdzonych wniosków o płatność:** do dnia 30.06.2013 r. zostało rozliczonych 21 wniosków o płatność o łącznej wartości 64 904 429,06 PLN, w tym w 2013 r. rozliczono 6 wniosków o płatność o łącznej wartości 21 651 294,94 PLN.
- **Opóźnienia w realizacji projektu:** zgodnie z informacjami uzyskanymi od Beneficjenta, w okresie, który obejmowały wnioski o płatność, nie wystąpiły problemy z realizacją projektu. Natomiast pojawił się problem z wprowadzaniem danych do formularza PEFS, polegający na braku możliwości wprowadzenia nowych uczestników do formularza PEFS. W celu sprawnego przebiegu procesów monitoringowych, IP po konsultacji z IZ, wyraziła zgodę na rozwiązanie zaproponowane przez Beneficjenta: dostarczanie wraz z wnioskiem o płatność czterech formularzy PEFS, każdy z jednego subregionu.
- **Postęp rzeczowy:** do końca okresu sprawozdawczego 44 163 uczniów uczestniczyło w zajęciach w ramach projektu, w tym z terenów wiejskich 18 091 osób. Żaden uczestnik nie przerwał udziału w projekcie. Wskaźniki „*Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego, które wdrożyły programy rozwojowe*” i „*Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego, które współpracowały z przedsiębiorstwami w zakresie wdrażania programów rozwojowych*” zostały osiągnięte na poziomie 99,20%, co przekłada się na wsparcie 248 szkół, przy zakładanej wartości docelowej 250 placówek.
- **Kluczowe przetargi:** w ramach projektu Beneficjent nie przeprowadził żadnych postępowań w ramach PZP, natomiast Dolnośląskie Centrum Informacji Zawodowej i Doskonalenia Nauczycieli (DCIZiDN) w Wałbrzychu, które jest realizatorem w projekcie, przeprowadziło 82 postępowania, w tym wszczęto:
 - ✓ 29 postępowań w trybie przetargu nieograniczonego (5 postępowań unieważniono/anulowano);
 - ✓ 53 postępowań z wolnej ręki.

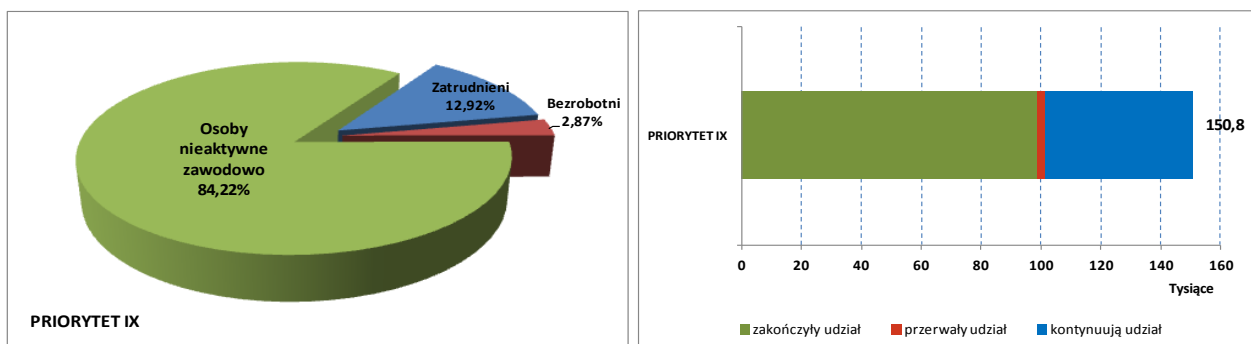
Postępowania dotyczyły m.in. realizacji Szkolnych Programów Rozwojowych, organizacji i przeprowadzenia kursów kwalifikacyjnych, organizacji wyjazdów na zagraniczne targi branżowe, usług transportu osób oraz usług cateringowych.

„Podniesienie kompetencji nauczycieli z obszarów wiejskich Dolnego Śląska w zakresie innowacyjnych metod nauczania w obszarach ICT i nauk matematyczno - przyrodniczych”

- **Beneficjent:** Wydział Edukacji i Nauki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego
- **Działanie, w którym jest realizowany:** Działanie 9.4
- **Termin realizacji:** 01.09.2012 r. – 31.08.2014 r.

- **Wartość projektu:** 1 625 200,00 PLN;
- **Stopień wydatkowania na podstawie zatwierdzonych wniosków o płatność:** do końca czerwca 2013 r. zostały rozliczone 3 wnioski o płatność na kwotę 596 496, 78 PLN, w tym w 2013 r. zatwierdzono 2 wnioski o płatność na kwotę 384 414,13 PLN.
- **Opóźnienia w realizacji projektu:** W okresie sprawozdawczym Beneficjent informował o problemach dotyczących rekrutacji uczestników projektu. Nie wszyscy nauczyciele, którzy początkowo deklarowali chęć udziału w projekcie rozpoczęli w nim udział. Ponadto część nauczycieli, których początkowo Beneficjent zamierzał objąć wsparciem, uczestniczy lub uczestniczyła już w projektach realizowanych w ramach działania 9.4, co wykluczyło możliwość ich udziału w projekcie. Nieprzystąpienie części nauczycieli wiązało się z ich zwolnieniami lekarskimi, nieodpowiadającymi terminami szkoleń oraz innymi zobowiązaniami. W celu realizacji wskaźnika Beneficjent przeprowadził rekrutację uzupełniającą w formie telefonicznej oraz mailingu do szkół. Ponadto zostało przewidziane utworzenie dodatkowych grup szkoleniowych. Ponieważ zastosowane działania nie przyniosły oczekiwanych rezultatów, Beneficjent zaproponował wyjazdy kadry zarządzającej do miejsc, z których dotychczas nie uzyskano żadnego zgłoszenia od nauczycieli oraz zawnioskowano w maju 2013 r. o umożliwienie uczestnictwa w projekcie nauczycielom geografii ze szkół gimnazjalnych, którzy wyrażali taką chęć oraz którzy jednocześnie w trakcie swojej codziennej pracy będą wykorzystywali zasoby pracowni przyrodniczej.
- **Postęp rzeczowy:** W bieżącym okresie sprawozdawczym do projektu przystąpiło 351 nauczycieli, a 219 zakończyło udział w projekcie zgodnie z zaplanowaną ścieżką rozwoju. Założona w projekcie wartość wskaźnika „Liczba nauczycieli, którzy uczestniczyli w doskonaleniu zawodowym w krótkich formach, w tym nauczyciele na obszarach wiejskich” na koniec okresu sprawozdawczego została osiągnięta na poziomie 36,46%. Wartość docelowa zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie projektu: 1 012, natomiast osiągnięta wartość wynosi: 369 nauczycieli.
- **Kluczowe przetargi:** W ramach projektu w pierwszej połowie 2013 r. Beneficjent – nie przeprowadził żadnych postępowań w ramach PZP, natomiast Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli (DODN) we Wrocławiu, który jest realizatorem projektu, w ramach przetargu nieograniczonego przeprowadził następujące postępowania: dostawa pomocy dydaktycznych do zestawów edukacyjnych dla nauczycieli o wartości 157 586,47 PLN, dostosowanie pomieszczeń w obiekcie przy ul. Komuny Paryskiej dla wymagań pracowni przyrodniczej na potrzeby DODN we Wrocławiu.

• Analiza struktury uczestników

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań okresowych IP i IP2 (wg stanu na 30/06/2013)

Priorytet IX w swojej idei skupiony jest na upowszechnieniu edukacji na każdym etapie życia człowieka. Już z założenia zatem uczestnikami projektów w tym obszarze mogą być osoby z różnego przedziału wiekowego, z różnorodnym wykształceniem, zarówno bezrobotne jak i zatrudnione, zamieszkujące w miastach oraz na obszarach wiejskich.

Od początku realizacji PO KL na Dolnym Śląsku w projektach realizowanych w ramach Priorytetu IX rozpoczęło udział 150 787 osób. Do końca okresu sprawozdawczego 98 736 osób zakończyło swój udział w projektach, a 49 436 osoby kontynuują swój udział. Należy zaznaczyć, że w ramach systemu sprawozdawczości PO KL, nie jest przewidziane obowiązkowe monitorowanie dzieci poniżej 12 roku życia (z wyjątkiem wskaźnika dotyczącego przedszkolaków w wieku 3-5 lat z terenów wiejskich), w związku z tym przedstawiona analiza uczestników projektów nie będzie obejmowała tej grupy wiekowej.

Największą grupę osób, która otrzymała wsparcie stanowią osoby nieaktywne zawodowo, w szczególności osoby uczące się i kształcące, czyli głównie uczniowie szkół kształcenia zawodowego oraz ogólnego. Uczniowie ci stanowią ponad 80% wszystkich uczestników Priorytetu IX. Udział kobiet i mężczyzn w projektach rozkłada się w miarę proporcjonalnie, jedynie w Działaniu 9.4 widoczna jest znaczna dysproporcja (prawie 85% uczestników to kobiety). Jest to związane z tym, że są to inicjatywy skierowane do nauczycieli, którymi w przeważającej większości są kobiety (środowisko mocno sfeminizowane).

Biorąc pod uwagę jeden z głównych celów PO KL, czyli wyrównywanie szans edukacyjnych osób zamieszkujących tereny wiejskie i miejskie, warto zaznaczyć, że prawie 44% wszystkich uczestników projektów stanowią osoby zamieszkujące obszary nieurbanizowane.

Ponad 68% wszystkich uczestników stanowią osoby młode (w wieku 15-24 lata), co odpowiada proponowanym w Priorytecie IX formom wsparcia (dla uczniów kształcenia zawodowego oraz ogólnego). Ponieważ największą grupą odbiorców wsparcia w ramach tego Priorytetu są uczniowie, aż 83% wszystkich uczestników deklaruje posiadanie jedynie wykształcenia na poziomie podstawowym, gimnazjalnym lub niższym. Niemniej jednak wśród osób z wykształceniem wyższym wyraźna jest duża dysproporcja: ponad 82% uczestników deklarujących posiadanie wyższego wykształcenia to kobiety. Związane jest to z faktem, że osobami posiadającymi to wykształcenie są w większości nauczyciele.

KOMPLEMENTARNOŚĆ:

PRIORYTET VI

W projektach przyjętych do realizacji w okresie sprawozdawczym nie wykazano działań komplementarnych, natomiast komplementarność występuje w trwającym projekcie Beneficjenta Gmina Wrocław Centrum Integracji Społecznej pt. „**Praca bez barier**” realizowanym w Poddziałaniu 6.1.1. Wartość projektu wynosi ok. 2 mln PLN, a termin realizacji to okres od 01.09.2011 r. do 31.07.2013 r. Głównym celem projektu jest zwiększenie szans wejścia na rynek pracy 120 pozostających bez zatrudnienia niepełnosprawnych mieszkańców Wrocławia, poprzez aktywizację zawodową i społeczną, w tym organizację staży i praktyk zawodowych. Grupę docelową stanowią osoby niepełnosprawne. Co najmniej 60% uczestników to osoby, które zakończyły udział w projektach realizowanych w ramach Priorytetu VII PO KL. Powyższy projekt wpisuje się w **komplementarność wewnątrzprogramową**. Objęcie wsparciem osób, które były uprzednio aktywizowane w ramach form wsparcia Priorytetu VII PO KL *Promocja integracji społecznej* wraz z kontynuacją i rozszerzeniem wsparcia o formy dostępne w Priorytecie VI PO KL *Rynek pracy otwarty dla wszystkich* zapewnia komplementarność pomiędzy działaniami aktywizacji zawodowej w ramach PO KL.

PRIORYTET VII

Projekt: *Uczę się i pracuję*, realizowany przez Stowarzyszenie Dzieci i Rodzin Zasadniczej Szkoły Zawodowej Specjalnej w okresie od 01.02.2013 do 31.10.2015 roku.

Projekt realizowany w ramach Działania 7.4 skierowany jest do osób niepełnosprawnych w wieku 15-64 lat, niezatrudnionych - uczących się lub posiadających wykształcenie zawodowe, zdolnych i gotowych do podjęcia pracy w co najmniej 1/2 wymiaru czasu pracy oraz zatrudnionych (których dochód nie jest wyższy niż dwukrotność kryteriów dochodowych, o których mowa w art.8 ustawy o *pomocy społecznej*), mieszkających w powiecie wałbrzyskim. W projekcie uczestniczyć będzie 60 osób niepełnosprawnych, bez względu na fakt pobierania świadczeń rentowych, w tym 30 osób niepełnosprawnych z umiarkowanym i/lub znacznym stopniem niepełnosprawności, a osoby niepełnosprawne zatrudnione będą miały zapewnione nie więcej niż 15 miejsc.

Zgodnie ze szczegółowym kryterium strategicznym dla konkursu I/7.4/A/12, *projekt zapewni wykorzystanie co najmniej jednego z następujących zwalidowanych rezultatów PIW EQUAL, zawartych na stronie <http://www.equal.org.pl>: Pakiet narzędzi wspierających samodzielne i niezależne funkcjonowanie osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i zawodowym i/lub Wzrost Aktywności Zawodowej Osób Niepełnosprawnych*.

Celem projektu jest udzielenie wsparcia pozwalającego osobom niepełnosprawnym zetknąć się z rynkiem pracy oraz pracodawcami, zachęcenie uczestników do aktywizacji społeczno - zawodowej i przełamanie obawy pracodawców przed zatrudnianiem osób niepełnosprawnych. Realizacja tego projektu, dzięki wykorzystaniu modelu PIW EQUAL *Wzrost Aktywności Zawodowej Osób Niepełnosprawnych* oraz wypracowanych w ramach rezultatu zestawu gotowych do użycia, opisanych i przetestowanych narzędzi, pozwoli na zwiększenie szans osób niepełnosprawnych na zatrudnienie.

PRIORYTET VIII

W dniu 15.12.2011 r. w ramach Poddziałania 8.1.1 przyjęto do realizacji projekt pt. „**Nowoczesność i doświadczenie. Akademia rozwoju kompetencji pracowników HS Wrocław Sp. z o. o.**”, którego beneficjentem jest: Dobre Kadry. Centrum badawczo-szkoleniowe Sp. z o.o. Wartość projektu wynosi: 2 167 475,06 PLN - w tym dofinansowanie 1 482 953,10 PLN i wkład własny 684 521,96 PLN. Termin realizacji: od 01.12.2011 r. do 30.09.2013 r. Grupą docelową projektu jest firma HS Wrocław (która jest jednocześnie partnerem projektu) oraz jej pracownicy. HS Wrocław specjalizuje się w sferze badawczo-rozwojowej, dotyczącej branży lotniczej. Cel ogólny i cele szczegółowe uwzględniają podstawowe cele strategiczne firmy HS Wrocław na najbliższe lata, a mianowicie: zwiększenie produktywności, rozwój prac badawczo-rozwojowych i wypracowanie konkurencyjności. Partner Projektu dysponuje dużym potencjałem finansowym i badawczym, co daje możliwość szybkiego rozwoju centrum konstrukcyjno-badawczego z korzyścią zarówno dla firmy, jak i branży lotniczej w Polsce oraz dla rozwoju Dolnego Śląska. Działania w projekcie są komplementarne z inwestycjami finansowanymi z EFRR w ramach Działania 1.4. PO Innowacyjna Gospodarka („Badania i rozwój w zakresie zaworów mechanicznych i elektromechanicznych” nr POIG.01.04.00-02-003/10; okres realizacji 07.2011 r. - 12.2015 r.). W celu podwyższenia umiejętności konstruktorzy zaangażowani w projekt Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości pn. „Badania i rozwój w zakresie zaworów mechanicznych i elektromechanicznych”, będą korzystać ze szkoleń współfinansowanych z EFS w ramach umowy nr POKL.08.01.01-02-094/11. W ramach EFS finansowane są szkolenia pracowników dotyczące obsługi sprzętu finansowanego z EFRR.

W dniu 28 marca 2012 r. w ramach Poddziałania 8.1.1 przyjęto do realizacji projekt Beneficjenta SITECH Sp. z o.o. na kwotę 1 674 134,88 PLN, w tym dofinansowanie 1 283 733,48 PLN i wkład własny 390 401,40 PLN, z terminem realizacji 01.03.2012 r. – 28.02.2014 r. Celem projektu jest podniesienie kwalifikacji uczestników projektu będących pracownikami przedsiębiorstwa Sitech Sp. z o.o. w Polkowicach, poprzez wzrost kompetencji na polu profesjonalnego działania w zakresie zarządzania, kierowania zespołem, umiejętności trenerskich, obsługi stanowisk produkcyjnych i utrzymania ruchu, a tym samym potencjału do rozwoju firmy. Projekt jest komplementarny z projektem realizowanym przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pn. „Wdrożenie innowacyjnej technologii produkcji nowych na rynku siedzeń modułowych”, finansowanym ze środków EFRR w ramach Działania 4.4 *Nowe inwestycje o wysokim potencjale innowacyjnym* osi priorytetowej 4 *Inwestycje w innowacyjne przedsięwzięcia* Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007-2013, realizowanym w latach 2008-2012. Szkolenia, w ramach projektu „**Akademia Lidera Sitech**”, są komplementarne z projektem „Wdrożenie innowacyjnej technologii produkcji nowych na rynku siedzeń modułowych”. Instalacja nowej linii produkcyjnej finansowanej ze środków EFRR, wymusiła konieczność podniesienia kwalifikacji pracowników firmy. W ramach POIG przeprowadzono tylko szkolenia instruktażowe dla pracowników produkcyjnych, konieczne były kursy uzupełniające dla szerszej grupy pracowników podnoszące wiedzę na temat nowej technologii stosowanej w firmie. Na obecnym etapie realizacji projektu nie jest jeszcze możliwe określenie efektu synergii.

W ramach Działania 8.2 w dniu 31 sierpnia 2012 r. podpisano umowę na realizację projektu pt. „**SPINqator ZDolnego Śląska**” wyłonionego w ramach konkursu na projekty współpracy ponadnarodowej, na kwotę 1 642 613,89 PLN. Realizacja projektu rozpoczęła się 01.10.2012 r. i zakończy się 30.06.2015 r. Projekt jest komplementarny z Działaniami 3.1, 4-4.1, 4.2, oraz 4.4. POIG. W ramach projektu PO KL organizowane są szkolenia, coaching, doradztwo dla uczestników projektu pragnących ubiegać się o finansowanie działalności innowacyjnej ze źródeł zewnętrznych (np. w ramach Działania 3.1 POIG). Uczestnicy projektu otrzymają doradztwo, którego efektem będzie przygotowanie do ubiegania się o finansowanie ze środków przeznaczonych na inicjowanie działalności innowacyjnej poprzez opracowanie pełnej dokumentacji przedsięwzięcia spin-off (w tym finansowe i prawne aspekty obejmowania udziałów, ryzyko z tym związane, prawo własności). Rodzaj i forma dokumentacji uzależniona jest od źródła finansowania, o którą planuje aplikować uczestnik (4-4.1., 3.1, 4.2, 4.4 POIG), czyli w ramach projektu PO KL uczestnik ze szkoczącymi/doradcą przygotowuje dokumentację do ubiegania się o środki na działalność innowacyjną z POIG. Do 30.06.2013 r. Beneficjent złożył dwa wnioski o płatność na łączną kwotę prawie 188 tys. PLN, z których wynika, że projekt jest w początkowej fazie realizacji tj. skupiono się na działaniach informacyjnych w celu zrekrutowania uczestników. Na obecnym etapie realizacji projektu nie jest jeszcze możliwe określenie efektu synergii.

PRIORYTET IX

W celu wzajemnego uzupełniania się działań podejmowanych w ramach różnych źródeł wspólnotowych IP od 2009 r. w Planach Działania wprowadza dodatkowe kryterium strategiczne odnoszące się do komplementarności danego projektu z inwestycjami zrealizowanymi bądź planowanymi do realizacji, finansowanymi ze źródeł wspólnotowych innych niż EFS.

Każdego roku przykłady działań komplementarnych są widoczne, zwłaszcza w obszarze edukacji przedszkolnej. W bieżącym okresie sprawozdawczym rozpoczęto realizację jednego projektu wykazującego komplementarność z innymi przedsięwzięciami:

POKL.09.01.01-02-022/12 – „Edukacja przedszkolna szansą na sukces twojego dziecka”, Beneficjent: Gmina Prusice, okres realizacji: 01.01.2013 r. - 31.12.2014 r., wartość projektu: 497 838,41 PLN. Projekt jest komplementarny z projektem realizowanym w ramach RPO WD 2007-2013 „Turystyka kulturalna w Gminie Prusice poprzez rewitalizację elewacji zabytkowego ratusza, wieży widokowej oraz rynku oraz utworzenie Punktu Informacji Turystycznej”. Efektem realizacji projektu jest zwiększenie atrakcyjności turystycznej miejscowości Prusice również dla najmłodszych mieszkańców gminy. W ramach zajęć „Poznaj swoją okolicę” dzieci z dwóch punktów przedszkolnych w Brzeźnie i Strupinie w trakcie wycieczek zwiedzają Prusice, zabytkowy odnowiony ratusz oraz rynek, podziwiają panoramę okolicy z odnowionej wieży widokowej, a także korzystają z Punktu Informacji Turystycznej.

Ponadto w dalszym ciągu na uwagę zasługują trwałe projekty systemowe realizowane przez Wydział Edukacji i Nauki UMWD w ramach Działania 9.2, 9.4 (POKL.09.02.00-02-001/10; POKL.09.04.00-02-066/12), które są komplementarne z projektami realizowanymi w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013: „Pracownia przyrodnicza w każdej gminie” oraz „Modernizacja centrów kształcenia zawodowego na Dolnym Śląsku”. Zakupione w ramach twardych projektów specjalistyczne pomoce dydaktyczne do prowadzenia zajęć matematyczno-przyrodniczych, utworzenie w szkołach nowoczesnych pracowni komputerowych i zakup licencji platformy edukacyjnej, utworzenie i funkcjonowanie regionalnej sieci centrów kształcenia zawodowego o charakterze subregionalnym oraz modernizacja bazy dydaktycznej szkół zawodowych stanowią dodatkowe narzędzia umożliwiające prowadzenie zajęć dla uczniów oraz szkoleń dla nauczycieli. Realizacja projektów systemowych w ramach PO KL w połączeniu z projektami indywidualnymi w ramach RPO pozwala na objęcie wsparciem znacznie większej liczby uczniów, nauczycieli i szkół niż jest to możliwe w projektach konkursowych.

PODKOMITET MONITORUJĄCY:

W 2013 roku przyjęto **cztery uchwały w trybie pisemnej akceptacji:**

1. Uchwała nr 32/2013 w sprawie przyjęcia rekomendacji z badania ewaluacyjnego pn. „Ocena trwałości wsparcia skierowanego na rozwój przedsiębiorczości udzielonego uczestnikom projektów, którzy rozpoczęli działalność gospodarczą w ramach Działania 6.2 oraz Poddziałania 8.1.2 PO KL” z dnia 4 stycznia 2013 roku.
2. Uchwała nr 33/2013 w sprawie rozpatrzenia i rekomendowania Komitetowi Monitorującemu PO KL zmian w *Planie działania na rok 2013 dla Priorytetu VIII i IX* z dnia 18 stycznia 2013 roku.
3. Uchwała nr 34/2013 w sprawie przyjęcia rekomendacji z badania ewaluacyjnego pn. „Ocena działań PO KL w obszarze edukacji w województwie dolnośląskim” z dnia 27 lutego 2013 roku.
4. Uchwała nr 35/2013 w sprawie rozpatrzenia i rekomendowania Komitetowi Monitorującemu PO KL zmian w *Planie działania na rok 2013 dla Priorytetu VII i IX* z dnia 2 kwietnia 2013 roku.
5. Uchwała nr 36/2013 w sprawie rozpatrzenia i rekomendowania Komitetowi Monitorującemu PO KL zmian w *Planie działania na rok 2013 dla Priorytetu IX* w z dnia 13 czerwca 2013 roku.

W dniu 16 maja 2013 r. odbyło się wspólne posiedzenie Komitetu Monitorującego RPO i Podkomitetu Monitorującego PO KL. Celem spotkania było przybliżenie aktualnego stanu realizacji obu programów. Istotnym punktem spotkania była prezentacja głównych założeń nowego programu regionalnego na lata 2014-2020.

3. Opis postępu w realizacji działań, o których mowa w art. 10 Rozporządzenia (WE) 1081/2006¹

Nie dotyczy bieżącego okresu sprawozdawczego

4. Informacja o przeprowadzonych w ramach Priorytetu kontrolach oraz ich wynikach²

Nie dotyczy bieżącego okresu sprawozdawczego

¹ Dotyczy sprawozdań rocznych i sprawozdania końcowego

² Dotyczy sprawozdań rocznych i sprawozdania końcowego

5. Opis istotnych problemów we wdrażaniu Priorytetu wraz z informacją o podjętych lub planowanych do podjęcia środkach zaradczych

Zidentyfikowany problem	Podjęte lub planowane do podjęcia środki zaradcze
PRIORYTET VI	
<p>W zatwierdzonym Planie działania na rok 2013 PO KL dla Priorytetu VI, na realizację projektów systemowych Poddziałania 6.1.3 została zaplanowana kwota: 103 041 600 PLN. Niemniej jednak, w związku z pismem MPiPS z dnia 14.02.2013 r. (znak: DF-I-4021-2(02)-JW./13) dot. przekazania informacji o kwocie środków Funduszu Pracy na 2013 rok, na finansowanie zadań realizowanych przez samorząd województwa, o których mowa w § 2 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2009 r. w sprawie algorytmu ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań w województwie, na realizację projektów systemowych dostępna była kwota zmniejszona, tj.: 102 892 700,00 PLN.</p>	<p>W związku z zaistniałą sytuacją, w dniu 21.02.2013 r. Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy podjął decyzję o wstrzymaniu naboru wniosków oraz o wstrzymaniu oceny formalnej dotychczas złożonych wniosków o dofinansowanie projektów systemowych w 2013 roku oraz o ponownym ogłoszeniu naboru wniosków systemowych realizowanych w bieżącym roku przez Powiatowe Urzędy Pracy z województwa dolnośląskiego. Ponowny nabór wniosków odbył się w terminie od 04.03.2013r. do 15.03.2013r.</p> <p>IP2 zintensyfikowała działania zmierzające do sprawnej weryfikacji złożonych wniosków o dofinansowanie projektów w celu jak najszybszego zakontraktowania środków na 2013 rok. Do 30.06.2013 r. wszystkie złożone wnioski o dofinansowanie projektów systemowych przeszły pozytywnie ocenę formalną i merytoryczną.</p>
<p>W związku z otrzymanym pismem z MRR z dnia 04.01.2013 r. (sygn. DZF-IV-82252-629-IK/12), dotyczącym ewidencjonowania i rozliczania zwracanego podatku VAT, w którym MRR podtrzymuje stanowisko, że <u>"kwoty zwrotów równowartości odliczonego lub zwróconego podatku VAT naliczonego od zakupów dokonywanych w ramach środków (...), stanowią przychód Funduszu Pracy"</u> nie podpisano z PUP Lubin do dnia 30.06.2013 r. aneksu urealnającego (wykonanie za 2012 r.) oraz aneksu do umowy ramowej na realizację projektów w ramach Poddziałania 6.1.3 w 2013 roku (WND 2013).</p> <p>PUP Lubin wykazał we wniosku o płatność za XII 2012 (data wpływu do IP2 - 11.01.2013) zwrócony podatek VAT, który został ponownie wykorzystany na wypłatę dotacji dla osoby bezrobotnej.</p>	<p>W dniu 06.03.2013 r. IP2 zwróciła się do IZ pismem (EF/AM/3120/66/13) o zajęcie stanowiska w sprawie terminu zastosowania wytycznych zawartych w piśmie MRR (sygn. DZF-IV-82252-629-IK/12), co do sposobu postępowania w odniesieniu do korekt z tytułu podatku VAT wykazanych we wniosku o płatność za XII.2012 r., które zostały następnie wykorzystane w celu wypłaty jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej dla uczestnika projektu.</p> <p>W związku z brakiem do 30.06.2013 r. odpowiedzi z IZ skutkującym niemożnością rozliczania przez PUP Lubin wydatków poniesionych w 2012 roku oraz środków przyznanych na realizację projektu w ramach 6.1.3 w 2013 roku, IP2 planuje w lipcu br, po konsultacjach z Radcami Prawnymi DWUP, podpisać aneks do umowy ramowej na realizację projektu systemowego w 2013 r. umożliwiający rozliczenie wydatków 2013 roku. Natomiast zatwierdzenie wydatków poniesionych w 2012 r. będzie uzależnione od stanowiska IZ.</p>
PRIORYTET VII	
<p>Nie wszyscy beneficjenci systemowi uprawnieni do realizacji projektów w ramach Poddziałania 7.1.1 zaaplikowali o dostępne środki (w tym ci, którzy zaaplikowali, nie kontraktowali całych dostępnych dla nich alokacji), co miało wpływ na osiągnięty poziom wskaźników.</p>	<p>IP2 przeprowadziła w dniach 28 stycznia 2013 r., 4, 5 i 7 lutego 2013 r., 18 kwietnia 2013 r. oraz 9 maja 2013 r. spotkania informacyjno-szkoleniowe przygotowujące OPS/PCPR do aplikowania o środki na rok 2013 r. Oprócz instruktażu dotyczącego zarówno aplikowania o środki, jak i późniejszego rozliczenia, przedstawiono szereg korzyści i dobrych praktyk płynących z realizacji programu.</p> <p>Zgodnie z zapotrzebowaniem OPS/PCPR w siedzibie IP2 odbywały się indywidualne konsultacje w zakresie przygotowania wniosku o dofinansowanie. Ponadto IP2 utrzymuje kontakt telefoniczny oraz elektroniczny z projektodawcami/beneficjentami.</p> <p>Na stronie internetowej udostępnione zostały pytania i odpowiedzi dotyczące tematyki aplikowania, realizacji i rozliczania projektów systemowych OPS/PCPR w zakładkach</p>

	<p><i>Interpretacje/Wyjaśnienia</i> oraz <i>Najczęściej zadawane pytania</i>. Ponadto zamieszczone zostały wszystkie prezentacje ze spotkań informacyjnych i szkoleniowych oraz publikacje.</p> <p>Ponadto IP2 po ukazaniu się zaktualizowanych dokumentów programowych przygotowała również instruktaż wypełniania wniosku o dofinansowanie z uwzględnieniem minimalnych uchybień, które nie będą rzutowały na jego wartość merytoryczną. Instruktaż obowiązuje w czasie naboru na 2013 r. i 2014 r.</p> <p>Umożliwiona została realizacja projektów przez wszystkie OPS również w 2014 r. (projety dwuletnie 2013-2014).</p>
Niepełne wykorzystanie alokacji dostępnej w ramach Działania 7.2 PO KL	<p>W celu ogłoszenia naboru nr II/7.2.1/B/12 skierowanego do gmin, które w latach 2008-2011 co najmniej 1 raz nie aplikowały o środki w Poddziałaniu 7.1.1, tutejsza IP PO KL dokonała realokacji środków z Działania 7.1 do Działania 7.2. Z uwagi na fakt, iż konkurs nie cieszył się zainteresowaniem (z 82 uprawnionych do aplikowania o środki, finalnie dofinansowanie otrzymało 6 projektodawców), w Działaniu 7.2 pozostała niewykorzystana pula środków. Ponieważ ich źródłem jest Działanie 7.1, ich uruchomienie (czy to w drodze konkursu, czy naboru systemowego) związane jest z koniecznością wniesienia wkładu własnego. Wobec powyższego, tutejsza IP PO KL planuje w bieżącym roku, przeniesienie wszystkich wolnych środków z Działania 7.2 do Poddziałania 7.1.2, umożliwiając Powiatowym Centrom Pomocy Rodzinie realizację projektów w latach 2014-2015. Tym samym zarówno OPS-y, jak i PCPR-y będą mogły wdrażać działania projektowe w sposób ciągły do momentu uruchomienia wsparcia w ramach RPO WD 2014-2020.</p>
PRIORYTET VIII	
<p>W ramach konkursu nr I/8.1.1/A/12 aż 45 dofinansowanych projektów otrzymało punkty strategiczne za spełnienie kryterium „<i>grupę docelową projektu stanowi wyłącznie przedsiębiorstwo/przedsiębiorstwa, niekorzystające dotąd z pomocy PO KL w ramach formy wsparcia, o którą obecnie się ubiega: szkoleń lub doradztwa objętych zasadami pomocy publicznej</i>”. Beneficjenci mają problemy ze znalezieniem przedsiębiorstw, które spełniają powyższy wymóg.</p>	<p>Beneficjentom udostępniono listę przedsiębiorstw (na podstawie bazy PEFS aktualizowanej co kwartał przez IP2), które korzystały ze wsparcia objętego regulacjami pomocy publicznej. Ponadto w celu ułatwienia spełnienia założeń kryteriów beneficjentom umożliwia się dokonanie zmian merytorycznych projektu, np. rozszerzenie obszaru realizacji projektu lub grupy docelowej w wyniku dokonania przeprowadzonej ponownie analizy zapotrzebowania przedsiębiorców na proponowane wsparcie pod warunkiem dotrzymania zapisów kryterium strategicznego.</p>
<p>Problemy beneficjentów realizujących projekty z interpretacją zapisów dotyczących stosowania zasady konkurencyjności, zwłaszcza dotyczących tożsamości czasowej, podmiotowej i przedmiotowej zamówienia.</p>	<p>W wyniku konsultacji z Wydziałem Kontroli IP2 beneficjentom udzielane są indywidualne interpretacje dotyczące konkretnych sytuacji, gdzie stosowana jest zasada konkurencyjności.</p>
PRIORYTET IX	
<p>Zagrożenie osiągnięcia wskaźnika <i>Liczba szkół wiejskich (podstawowych, gimnazjów i ponadgimnazjalnych prowadzących kształcenie ogólne), które zrealizowały projekty rozwojowe w ramach Działania</i> oraz zagrożenie wykorzystania dostępnej alokacji na Poddziałanie 9.1.2. W ramach tegorocznego konkursu I/9.1.2/A/13, w którym</p>	<p>IP planuje ogłosić kolejny konkurs w III kwartale 2013 roku skierowany do szkół z obszarów wiejskich, które nie otrzymały dotychczas środków na realizację programu rozwojowego. IP przygotowała listę szkół, które będą mogły aplikować w ramach ogłaszanego konkursu, która zostanie przekazana do RO EFS na Dolnym Śląsku. Zadaniem ROEFS będzie skontaktowanie się z Gminą/szkołą i udzielenie informacji o konkursie oraz pomocy w przygotowaniu wniosku</p>

<p>zakończono nabór, wpłynęły 73 wnioski o dofinansowanie na łączną kwotę niewiele ponad 16 mln złotych, co nie wyczerpuje alokacji przewidzianej na ten konkurs oraz środków przewidzianych na to Poddziałanie.</p> <p>(Poddziałanie 9.1.2 – projekty konkursowe)</p>	<p>o dofinansowanie projektu. IP planuje także przekazać do zidentyfikowanych szkół oraz ich organów prowadzących korespondencję informującą o możliwości aplikowania w ramach konkursu II/9.1.2/A/13, a także zorganizować spotkania informacyjne dla potencjalnych Beneficjentów.</p>
<p>W związku ze stanowiskiem Ministerstwa Rozwoju Regionalnego wyrażonym w pismach: z dnia 16.01.2013 r. l.dz. DZF-IV-82252-20-KP/13 Nr NK 6112/13 oraz z dnia 24.01.2013 r. l.dz. DZF-IV-82252-20-KP/13 Nr NK 8921/13 obligującym do weryfikacji wysokości i racjonalności kosztów ponoszonych w projektach w ramach Poddziałania 9.6.2 realizowanych z zastosowaniem uproszczonych metod rozliczania wydatków (stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe) IP2 dokonała weryfikacji wydatków w projektach przyjętych do realizacji.</p> <p>(Działanie 9.6)</p>	<p>W związku ze stanowiskiem MRR dotyczącym wydatków realizowanych z zastosowaniem uproszczonych metod rozliczania wydatków, IP2 w lutym i marcu br. przeprowadziła spotkania z potencjalnymi Beneficjentami Poddziałania 9.6.2, których celem była powtórna weryfikacja kosztów w projektach oraz ustalenie możliwości ujęcia wydatków nie znajdujących się wcześniej w katalogu kosztów stawki jednostkowej (określonym w załączniku nr 2 i 3 Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL) w ramach zaplanowanych we wnioskach stawkach jednostkowych.</p> <p>IP została poinformowana przez IP2 o problemach oraz efektach prowadzonych negocjacji i przypomniała IP2 o konieczności stosowania się do zaleceń IZ wyrażonych w przywołanych pismach.</p> <p>Obecnie, zgodnie z zapewnieniami IP2, realizacja projektów w ramach Poddziałania 9.6.2 przebiega prawidłowo i zgodnie z założonymi terminami.</p>
<p>Problemy o charakterze horyzontalnym/ systemowym - w okresie objętym sprawozdaniem nie zidentyfikowano problemów o charakterze horyzontalnym/systemowym</p>	
<p>w tym zidentyfikowane problemy ze stosowaniem ustawy <i>Prawo zamówień publicznych</i> (bez podziału na Priorytety) - w okresie objętym sprawozdaniem nie zidentyfikowano problemów ze stosowaniem ustawy Prawo zamówień publicznych.</p>	

III. INFORMACJA O ZGODNOŚCI REALIZACJI PRIORYTETU Z PRAWODAWSTWEM

1. Czy zapewniono zgodność z prawodawstwem w zakresie zamówień publicznych?

TAK NIE

2. Czy zapewniono zgodność z zasadami pomocy publicznej?

TAK NIE

3. Czy zapewniono zgodność z zasadami polityk horyzontalnych?

TAK NIE

IV. ZAŁĄCZNIKI:

ZAŁĄCZNIK 1: Osiągnięte wartości wskaźników

ZAŁĄCZNIK 2: Przepływ uczestników projektów realizowanych w ramach Priorytetu

ZAŁĄCZNIK 3: Określenie statusu na rynku pracy osób, które rozpoczęły udział w projektach realizowanych w ramach Priorytetu

ZAŁĄCZNIK 4: Osoby, które rozpoczęły udział w projektach realizowanych w ramach Priorytetu, znajdujący się w dwóch grupach wiekowych 15-24 i 55-64 lata

ZAŁĄCZNIK 5: Osoby, które rozpoczęły udział w projektach realizowanych w ramach Priorytetu ze względu na wykształcenie

ZAŁĄCZNIK 6: Przedsiębiorstwa, które przystąpiły do udziału w projektach realizowanych w ramach Priorytetu

ZAŁĄCZNIK 7: Wartość udzielonej i wypłaconej pomocy publicznej oraz pomocy *de minimis* w ramach PO KL (w PLN)

ZAŁĄCZNIK 8: Protesty/ odwołania

ZAŁĄCZNIK 9: Monitorowanie projektów innowacyjnych i ponadnarodowych³

ZAŁĄCZNIK 10: Informacja o wykonaniu wskaźnika efektywności zatrudnieniowej w ramach Priorytetu

V. OŚWIADCZENIE INSTYTUCJI POŚREDNICZĄCEJ

Oświadczam, iż informacje zawarte w niniejszym sprawozdaniu są zgodne z prawdą.

Data	20.08.2013 r.
Pieczęć imienna i podpis osoby upoważnionej do zatwierdzenia sprawozdania w imieniu Instytucji Pośredniczącej PO KL	

INFORMACJE DO UŻYTKU WEWNĘTRZNEGO*

*wypełnia Instytucja Zarządzająca PO KL

Imię i nazwisko osoby weryfikującej sprawozdanie	
Data	
Podpis	

³ Dotyczy sprawozdań rocznych i sprawozdania końcowego